

Ghidul European
de Bune Practici
Antibullying

ean EUROPEAN
ANTIBULLYING
NETWORK

Acest material a fost realizat în cadrul proiectului
EUROPEAN ANTIBULLYING NETWORK
cu sprijinul financiar al Comisiei Europene,
în cadrul Programului DAPHNE III

Editori:
Prof. Vasso Artinopoulou, Ph.D. & Mrs. Iro Michael

Aprilie 2014

Țările partnere care au participat la realizarea acestui document despre practicile anti-bullying:

- *Italy (Telefono Azzurro),*
- *Greece (The Smile of the Child),*
- *Italy (COOSS Marche)*
- *UK (Merseyside Expanding Horizons)*
- *Sweden (TP- Teatern)*
- *Malta (Families for Life Long Learning)*
- *Romania (ASOCIATIA DIRECT)*

Autori și cercetători în ordine alfabetică:

- Alerksei Norden (*Estonian Mental Health Society*)
- Denise Farrugia (*Families for Life Long Learning*)
- Dan Constantin Șandru (*Asociația DIRECT*)
- Francesca Cesaroni (*COOSS Marche*)
- Ioana Șandru (*Asociația DIRECT*)
- Iro Michael (*The Smile Of The Child*)
- Joe Hemington (*Merseyside Expanding Horizons*)
- Robertas Povilaitis (*Child Lines*)
- Romina Boraso (*COOSS Marche*)
- Stefanos Alevizos (*The Smile Of The Child*)
- Vasso Artinopoulou (*The Smile Of The Child*)

Echipa de lucru în elaborarea raportului (The Smile Of The Child):

- Vasso Artinopoulou
- Nikos Andreopoulos
- Natassa Arapidou
- Iro Michael

Contents

1. Introducere	4
2. Metodologie	6
3. Bune Practici Anti-Bullying în țările partenere: o privire de ansamblu	11
4. Selectarea Bunelor Practici Anti-Bullying	19
5. Concluzii: elemente și abordări	59
6. Anexe	61
7. Referințe	86

1. INTRODUCERE

Fenomenul bullying este din ce în ce mai răspândit și foarte intens, atât în ceea ce privește vârsta, cât și diferitele sale forme. Din acest motiv, el a atras interesul a numeroase organizații care activează în domeniul protecției drepturilor copilului, precum și a organelor de elaborare a politicilor oficiale ale Uniunii Europene.

În ultima perioadă proiectele finanțate de Uniunea Europeană în cadrul programului DAPHNE III au fost sau sunt în curs de implementare. În cadrul acestor proiecte au fost realizate cercetări semnificative care dezvăluie multe aspecte ale fenomenului bullying. În același timp au fost create cele mai bune practici pentru a-l combate. Cu toate acestea, acțiunile rămân separate una de cealaltă, ceea ce duce la eficiență limitată și la lipsa unei strategii centrale de a combate fenomenul bullying la nivel european.

Obiectivul general al proiectului :

- prelucrarea, evaluarea și utilizarea rezultatelor și a celor mai bune practici ale acțiunilor în curs de desfășurare împotriva agresiunii de tip bullying, pentru a dezvolta o strategie europeană comună, care va fi pusă în aplicare prin stabilirea unei rețele europene anti-bullying.

Proiectul are drept scop mărirea eficienței politicilor și activităților UE în cadrul programului "Justiție", care va fi implementat în perioada următoare, precum și formarea de politici comune relevante.

Beneficiari:

Beneficiarii direcți ai proiectului sunt copiii - victime în mediul lor școlar, fie în contextul social mai larg al întregii Uniuni Europene, precum și copiii implicați în alt mod în agresiunii (ca autori sau observatori).

Beneficiarii indirecti sunt profesorii, părinții, agenții guvernamentale și ONG-urile, care vor câștiga un instrument util pentru abordarea fenomenului bullying.

Structura Partneriatului:

Parteneriatul a inclus aproape toate organizațiile coordonatoare de proiecte finanțate în apelul anterior al programului Daphne. În acest fel, organizațiile cele mai active în domeniul combaterii violenței și-au unit forțele, în scopul de a asigura cea mai bună utilizare a celor mai recente descoperiri ale acțiunilor anti-bullying puse în aplicare și ale cercetărilor realizate.

La punerea în aplicare a proiectului, organizațiile care au participat în calitate de parteneri în anterioarele proiecte DAPHNE sunt implicați în mod activ în calitate de Parteneri Asociați. În acest rol vor contribui decisiv la crearea Rețelei.

Work stream 2:

Ca parte a planului de livrare EAN, o inițiativă coordonată a fost stabilită pentru a compila un sistem de identificare a bunelor practici și informațiile diseminate în cadrul proiectelor de promovare a acțiunilor anti-bullying. Work stream 2 din inițiativa EAN are ca scop dezvoltarea unui ghid de bune practici anti-bullying care va include bune practici, instrumente și metodologii anti-bullying care există în contextul european. Acest obiectiv a fost bazat pe colectarea, selectarea și promovarea acestor practici și va fi realizat în patru faze de implementare.

Această inițiativă este concepută pentru a oferi organizațiilor active în domeniul anti-bullying, organizații care lucrează cu tinerii, cu școlile, colegiile, cu organismele publice și statutare și cu comunitatea europeană mai largă, informații care sprijină programele pentru combaterea fenomenului bullying. Obiectivul acestei activități a fost de a colecta informații actualizate cu privire la bunele practici, instrumentele și metodologiile anti-bullying, cu accent pe ultimii cinci ani.

Scopul colectării de bune practici este de a le face accesibile rezultatele și lecțiile învățate din inițiativele replicabile dezvoltate prin intermediul partenerilor EAN și al rețelelor lor, cu scopul promovării și punerii în aplicare a inițiativelor anti-bullying. Scopul final este de a stabili un sistem integrat de gestionare a informațiilor, oferind posibilitatea de a identifica și disemina cele mai bune practici pe o bază în curs de desfășurare. Informațiile despre această inițiativă vor fi incluse în managementul general de informare EAN - *European Anti-bullying Network*.

Bunele practici au ca public țintă:

- parteneri și membri EAN
- partenerii partnerilor EAN și rețele mai largi
- publicul extern al organizațiilor din sectorul public, privat și din voluntariat, organizațiile care lucrează cu tinerii.

Obiectivele acestui Work stream 2 au constat în a demonstra că proiectele anti-bullying pot fi derulate în mod eficient, în moduri specifice, recomandate pentru a face acest lucru și în a împărtăși informații în mod permanent, atât în interiorul Rețelei Europene Anti-bullying cât și cu publicul extern.

2. METODOLOGIA

Dezvoltarea **Ghidului de Bune Practici Anti-bullying** a fost un efort comun de cooperare între partenerii proiectului. Metodologia utilizată a fost discutată și dezvoltată în cadrul întâlnirilor de parteneriat EAN. Luând în considerare diferite diferențe între politici ale țărilor participante la nivel național, dovezi de cercetare și variații culturale, crearea acestui ghid necesita o abordare la mai multe nivele, în scopul extragerii de bune practici anti-bullying scalabile și eficiente, care ar putea fi utilizate în contextual European și național. În acest scop metodologia a urmat trei faze :

- i. Prima etapă a inclus crearea unui instrument cuprinzător care ajută organizațiile partenere să caute bune practici și să furnizeze informații eficiente.
- ii. A doua fază a inclus colectarea de bune practici anti-bullying de către partenerii WS2 și elaborarea lor de către grupul științific.
- iii. Faza finală a inclus analiza și selectarea de bune practici anti-bullying care sunt incluse în acest ghid.

O primă schiță a tuturor bunelor practici anti-bullying colectate a fost prezentată în timpul celei de a 3-a reuniune de la Palermo (septembrie 2013). Acest ghid descrie doar bunele practici anti-bullying selectate. Cu toate acestea, toate practicile anti-bullying colectate sunt prezentate în Anexa.

2.1. Instrumentele

Fiecare partener a contribuit la “**Proiectul EAN - Instrument de Bune practici**”, în care a fost descris fiecare exemplu de bună practică. Bunele practici au fost asamblate într-un format bazat pe cinci secțiuni, într-un format Excel (a se vedea anexa 1 a acestui raport). Fiecare secțiune solicită informații diferite pe fiecare exemplu de bună practică. O “**Anexă**” (în format document Word) a fost, de asemenea, completată. Anexa a inclus o imagine de ansamblu asupra fiecărui exemplu de bună practică și referințe relevante (de exemplu: articole, cărți, site-uri web publicate cu privire la fiecare bună practică). Rezumate ale Bunelor practici incluse în *Anexă* s-au bazat pe datele și informațiile furnizate în *Instrument - Tool*. Anexa I prezintă informațiile și liniile directoare care au fost prevăzute pentru “*Proiect EAN – Instrument de Bune practici*”.

2.2. Colectarea

Pe parcursul celei de-a 2-a reuniunii de la Liverpool (15 - 16 mai 2013), partenerii în grupul de lucru, au decis să acopere geografic Europa, după cum urmează:

- Smile of the child: Grecia, Lituania, Letonia, Estonia, Bulgaria
- Cooss Marche: Suedia, Spania, Italia, Franța, Germania
- MEH: Marea Britanie, Irlanda, Malta, România

Paginile online și site-uri relevante (de exemplu: cel al Ministerul Educației Naționale, resursele online în UE, etc) au fost folosite de către parteneri pentru a găsi și a colecta bune practici anti-bullying. După colectarea bunelor practici, partenerii grupelor de lucru au trimis coordonatorului bunele practici privind combaterea bullying-ului la nivel național. Partenerii au fost motivați să caute bune practici care:

- Sunt simple și ușor de utilizat.
- Descrie metoda folosită.
- Indică ce criterii de bună practică au fost îndeplinite și cum.
- Identifică obstacolele cu care s-au confruntat și modul în care acestea au fost depășite.
- Include informații în legătură cu ceea ce ar fi diferit în cadrul proiectului în cazul în care nu ar fi întreprinse.
- Demonstrează posibilitatea de replicare.

În acest scop au fost elaborate criterii pentru a ghida identificarea de bune practici. Colecția de caracteristici ale practicilor:

- face o contribuție specifică a practicilor anti-bullying
- au un impact asupra politicii educaționale
- sunt inovatoare, reaplicabile și durabile.

Atenția a fost îndreptată spre proiectele în curs de dezvoltare din acordurile de parteneriat între organizațiile care se adresează discriminării și inegalităților și care implică participarea copiilor și a tinerilor.

În general, bunele practici pot fi incluse în categorii largi:

- i. instruire și educație
- ii. creșterea gradului de conștientizare
- iii. consolidarea capacităților
- iv. finanțarea și alocarea resurselor
- v. comunicare, mobilizare, creare de rețele
- vi. schimbare de politică
- vii. dezvoltarea parteneriatului

Aceste practici, instrumente și metodologii pot include programe formale și informale, inițiative, activități, acțiuni, regulamentele școlare, organizații (de exemplu, ONG-uri), strategii, politici, training-uri, etc., care au ca scop prevenirea și/sau abordarea fenomenului bullying.

2.3. Elaborarea

Toate bunele practici colectate au fost elaborate de echipa coordonatorului pe baza criteriilor pentru identificarea bunelor practici. Nu toate criteriile trebuie să fie prezente în fiecare exemplu ales ca bună practică. În general, bunele practici ar trebui :

- Să ducă la o schimbare reală, să contribuie la combaterea bullying-ului pentru un anumit grup – țintă, victimele în mediul lor școlar și în contextul social mai larg, al întregii Uniuni Europene, precum și pentru copiii implicați în alt mod în agresiune (autori sau observatori).
- Să demonstreze o legătură între "bunele practici" și unele schimbări vizibile sau măsurabile în fenomenul bullying din respectivul grup țintă.

- Au un impact asupra politicii privind fenomenul anti-bullying. Aceasta ar putea include un impact asupra legislației, asupra reglementărilor sau supra alocării resurselor.
- Să demonstreze o abordare inovatoare și reaplicabilă. În contextul acestui set de bune practici, asta înseamnă capacitatea de a demonstra ceea ce este nou sau unic în inițiativă și oferă oportunități pentru ca inițiativa să fie aplicată și în alte locații sau contexte.
- Să fie durabilă. În acest context, sunt necesare acțiuni de integrare, refinanțare sau de extinderea a parteneriatelor.

Există un interes deosebit în bune practici care:

- Instalează un acord de parteneriat, implicând o serie de organizații
- Sunt transferabile
- Promovează probleme specifice legate de agresiune (de exemplu, privind discriminarea)
- Sunt inovatoare

2.4. Selecția de bune practici anti-bullying

Criteriile pentru a ghida identificarea de bune practici anti-bullying au fost dezvoltate în timpul fazei a 2-a de metodologie. În general, diferitele bune practici anti-bullying au fost colectate și transmise de către partenerii EAN WS2 în timpul fazei de metodologie 2. Cele mai bune practici anti-bullying sunt: creșterea gradului de conștientizare, formarea și educarea, în timp ce, cele mai multe dintre ele sunt mai legate de alte categorii, de consolidare a capacităților, de comunicare - informare - networking, dezvoltarea parteneriatelor, schimbare de politică și de cercetare. Mai multe elemente esențiale în bunele practici anti-bullying au fost identificate prin intermediul practicilor colectate. Multe dintre ele pot duce la o schimbare reală, în timp ce unele dintre ele au un impact asupra politicii anti-bullying. Toate bunele practici anti-bullying sunt mai mult sau mai puțin inovatoare în ansamblu său, oferind cunoștințe utile, informații și abilități pentru toate părțile interesate.

Cu toate acestea, nu toate practicile colectate sunt incluse în Ghidul final. Criterii de selecție a bunelor practici anti-bullying au fost elaborate pe baza practicilor colectate. Prin urmare, pentru a fi selectate ca bune practici pentru Ghid ar trebui:

- 1) Să includă informații complete: Ghidul ar trebui să includă informații care să justifice de ce bunele practici alese sunt *bune practici*, deoarece exemple care includ informații incomplete pot limita valabilitatea Ghidului.
- 2) Să includă o planificare: obiective, activități sugerate; acest criteriu este esențial pentru ca o practică să fie evaluată ca bună practică. Planificarea și organizarea punerii în aplicare și evaluarea unei practici contribuie la rezultate mai bune și la finalizarea obiectivelor așteptate.
- 3) Să clarifice aspectele privind implementarea: ghidul de bune practici are obiective specifice care pot fi evaluate, în scopul de a măsura impactul asupra fenomenului bullying și schimbarea de politică.
- 4) Să cuprindă criteriile de evaluare: pentru a fi acceptat ca o bună practică, dovezile trebuie să fie disponibile și să prezinte impactul practicii asupra grupurilor țintă și efectele raportate la obiectivele sale.
- 5) Să includă eforturile de diseminare: acest lucru contribuie la creșterea gradului de conștientizare a grupurilor țintă în ceea ce privește bunele practici, recunoscând în același timp fenomenul și de a fi confruntat cu preveniția.
- 6) Să respecte criteriile: eficiență, durabilitate și scalabilitate; acestea sunt importante deoarece un ghid care prezintă bune practici la nivel european include bune practici aplicabile în mod egal la nivel european. Inovația este un alt avantaj.

Practicile care nu au fost selectate sunt menționate în Anexa III, la sfârșitul Ghidului.

2.5. Limitele Metodologiei

Există unele limitări în ceea ce privește datele colectate. Colectarea de bune practici anti-bullying se bazează pe materialul secundar identificat și colectat on-line de către partenerii de lucru. Partenerii grupului de lucru au fost de acord să colecteze practici anti-bullying numai de la țările partenere. Ei au fost împărțiți în sub-grupuri și au colectat practici anti-bullying în conformitate cu grupul de care au fost responsabili.

Prin urmare, pot exista limitări lingvistice importante, precum și limitări în măsura în care datele sunt actualizate. Limitări lingvistice sunt legate de limba în care sunt disponibile datele colectate. Nu toate informațiile sunt disponibile în limba engleză. Cele mai multe informații sunt cel mai probabil, disponibile în limba națională a fiecărei țări, doar o parte din ele este tradusă în limba engleză, iar versiunile în limba engleză nu sunt actualizate.

Mai multe bune practici anti-bullying ar fi fost colectate în cazul în care toți partenerii de proiect ar fi fost implicați în faza de colectare.

3. BUNE PRACTICI ANTI-BULLYING ÎN ȚĂRILE PARTENERE: o privire de ansamblu

Bunele practici anti-bullying au fost căutate și colectate pentru toate țările partener, așa cum s-a stabilit în a 2-a întâlnire de proiect de la Liverpool (15 - 16 mai 2013). Mai jos este o scurtă descriere a bunelor practici anti-bullying din fiecare țară parteneră și o descriere a politicilor naționale anti-bullying în Work stream 3, "Mapping National Policies".

3.1. Bulgaria

Bulgaria este o țară parteneră în proiectul "ProSAVE". Politica națională anti-bullying în Bulgaria este pusă în aplicare în cadrul Programului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului, finanțat și derulat de către Ministerul Educației, Tineretului și Științei (MEYS), care sprijină reformele în curs de desfășurare cu privire la protecția copiilor și familiilor și contribuie la coordonarea și punerea în aplicare a politicilor educaționale. O comisie specială de experți sub auspiciile Consiliului de Miniștri funcționează pentru colectarea și analizarea statisticilor privind problemele legate de violența copiilor în școli, propune acțiuni în colaborare cu diverse ONG-uri și alte organisme/ instituții naționale. Mai mult decât atât, o Agenția de Stat pentru Protecția Copilului a fost înființată în conformitate cu Legea privind Protecția Copilului la 1 ianuarie, 2001. Ministerul Educației are o strategie pe termen lung pentru a face față fenomenului de violență, propunând programe educaționale speciale pentru copiii cu probleme legate de comportamentul agresiv și chiar "centre pedagogice". Un program școlar de Prevenire a Bullying-ului este elaborat pe baza Programului de Dezvoltare a Educației, Științei și politicii de tineret în Bulgaria din 2009.

3.2. Estonia

O bună practică anti-bullying a fost găsită în Estonia. Este vorba despre creșterea gradului de conștientizare prin utilizarea unui film numit "The Class", primul și aproape singurul eveniment social important în legătură cu fenomenul bullying în școală, în Estonia. În general, politica anti-bullying este prezentată în *Estonian Research Infrastructures Roadmap* (2010), cercetările naționale fiind elaborate de Ministerul Educației și Cercetării din Estonia și Academia de Științe. Obiectivele cercetării constau în: înregistrarea și studierea violenței și a bullying-ului în școală, planificarea și punerea în aplicare a acțiunilor și a activităților de prevenire a violenței în școală. Diverse alte strategii ale ministerelor din Estonia au fost, de asemenea, luate în considerare.

3.3. Franța

Metoda "Analiza procesului de luare a deciziilor" privind campania antibullying a fost aplicată în practicile folosite în Franța. La nivel politic, mai multe circulare ministeriale au fost publicate în Franța, în ceea ce privește siguranța în școli și strategii anti-bullying. În aprilie 2010, politica națională privind "Prevenirea și combaterea Bullying-ului Școlar" a fost elaborată în cadrul "Statutului General de securitate la școală" care a avut loc la Sorbona. Strategia urmărește măsurarea violenței din climatul școlar, formarea cadrelor didactice și a personalului implicat în educație la nivel național, crearea unui sistem național de sprijin, de consolidare a facilităților planului de securitate, de aplicare de sancțiuni școlare, reafirmând dimensiunea lor educațională și dezvoltarea unui program specific pentru școlile din programul Éclair. O varietate de activități au loc ca parte a strategiei, inclusiv studii, cursuri de formare, crearea de rețele și multe altele.

3.4. Germania

Trei bune practici anti-bullying au fost selectate din Germania; toate acestea au fost puse în aplicare la nivel național. Aceste practici sunt: "Cu curaj împotriva bullying-ului, reprezentând un ghid practic cu privire la proiectul "Școala ca un habitat - fără bullying", inițiativa "Fairplayer - împotriva violenței în școli și pentru dezvoltarea abilităților sociale!", precum și proiectul "Școala fără bullying". Mai mult decât atât, Germania participă la proiectul "Toolkit. Digital & Media Literacy Education". Germania este împărțită în landuri. Cercetarea privind politicile germane anti-bullying în toate landurile germane nu a fost efectuată din cauza constrângerilor de timp, nu a fost permis studiul situației. Cu toate acestea, au fost dezvoltate politici și strategii anti-bullying în Germania.

3.5. Grecia

Zece bune practici anti-bullying au fost identificate de către grupul de lucru din Grecia. Patru dintre practicile sunt transnaționale, se desfășoară în cadrul programelor europene Daphne. Acestea sunt: "Instrument interactiv de educație împotriva bullying-ului", "Arta în condiții de siguranță și rezolvare de conflicte", "Încurajarea tinerilor pentru prevenirea violenței prin educație de la egal la egal" și "Activități la clasă pentru prevenirea a bullying-ului și violenței în rândul elevilor". Celelalte șase practici includ două piese de teatru "Povestea lui Victor și Mary" și "Ferma Net", un program de prevenire și gestionare a bullying-ului în licee, bazat pe teoria prevenției, a conștientizării fenomenului, un instrument de intervenție "Strategii Interactive de prevenire a bullying-ului în școală", precum și 2 programe educaționale:

“Colaborarea școlilor prin învățare și prevenție” și “Medierea școlară. Educarea elevilor pentru a gestiona violența și bullying-ul”. Grecia este, de asemenea, o țară parteneră la bunele practici anti-bullying, "ProSAVE".

La nivel de politică, a fost stabilit un Observator pentru Prevenirea Violentei și Bullying-ului școlar din decembrie 2012. Observatorul urmărește înregistrarea și studierea violenței și bullying-ului în școală, deferind incidentele de violență și de bullying către agențiile acreditate, planifică și pune în aplicare acțiuni și activități pentru prevenirea violenței și bullying-ului școlar. Observatorul funcționează sub auspiciile, finanțarea și supravegherea Ministerului Educației, Cultelor și Sportului.

3.6. Irlanda

Șapte bune practici anti-bullying au fost identificate în Irlanda. Toate practicile sunt implementate la nivel național. Aceste bune practici anti-bullying sunt: Centrul de organizare a acțiunilor de tip anti-bullying (ABC - Anti-Bullying Center), Programul "Școala Cool", "Programul OK" și alte trei programe - "Campania Blue Shield", "Stand Up!", campania "Linia Copilului, Irlanda". Mai mult decât atât, la nivel de politică națională, Planul irlandez de acțiune pentru 2013 privind politica anti-bullying are scopul de a identifica acțiunile prioritare care pot încuraja școlile să dezvolte politici anti-bullying, pentru a aprofunda problema violenței în școală și în afara școlilor, pentru a reflecta asupra rolului părinților și, la nivel extins, al comunității cu privire la fenomenul bullying, precum și pentru a face o serie de recomandări pentru combaterea fenomenului bullying-ul în mediul școlar și în afara lui. Planul de acțiune prezintă o serie de acțiuni și activități.

3.7. Italia

Nouă bune practici anti-bullying au fost identificate în Italia, practici puse în aplicare la nivel național. Aceste practici sunt: "MOU - Telefono Azzurro și Ministerul Educației", "Telefono Azzurro App pe Facebook", Telefono Azzurro și "La Baracca Theatre": "Offside. A history of bullying", Telefono Azzurro și Nickelodeon: "Mission Antibullying: who speaks, wins", "Formarea cadrelor didactice și a personalului non-didactic", "ANNUAL SURVEY Indagine conoscitiva sulla condizione dell'Infanzia e dell'Adolescenza in Italia", "Il Tavolo dei Ragazzi The Youths' table", "ITALIAN L2: STUDENT= SCHOOL: FAMILY", "Teatrul Forum pentru formarea profesorilor și părinților". Mai mult decât atât, Italia este o țară parteneră în șase practici transnaționale: "Toolkit. Digital & Media Literacy Educație", "Safe social

media”, “PEAB - peer education against bullying”, “Analysis of the decision making process”, “Collaborative games”.

În Italia, directiva ministerială nr. 16/2007 privind orientările generale și acțiunile la nivel național pentru prevenirea și lupta împotriva bullying-ului (“LINEE di indirizzo generali ed AZIONI o livello nazionale per la prevenzione e la Lotta al bullismo”) a prezentat campania națională împotriva bullying-ului (din 2007 – în prezent). Scopurile sale sunt: a) înregistrarea și studierea violenței și bullying-ului în școală; b) dezvoltarea de strategii generale la nivel național pentru prevenirea și lupta împotriva bullying-ului; c) furnizarea de informații utile pentru prevenirea și lupta împotriva bullying-ului; d) coordonarea și facilitarea intervențiilor destinate la nivel local. Fiecare regiune are propriul Observator, care este compus din cadre universitare, personal școlar, autorități locale și societatea civilă. În general, campania include activități și acțiuni, spre exemplu: un număr de telefon gratuit, adresa de e-mail, site-ul, *Observatoarele permanente regionale* privind bullying-ul în cadrul Consiliilor Regionale Școlare, proiecte naționale, regionale și inițiative europene în prevenirea și lupta împotriva bullying-ului.

3.8. Latvia

Nu au fost identificate bune practici anti-bullying. Cu toate acestea, cititorul trebuie să aibă în vedere limitările cercetării menționate mai sus. La nivelul politicilor, Cabinetul de Miniștri a elaborat Regulamentele nr. 492 din 20 noiembrie 2001: “*Procedurile prin care siguranța studenților este asigurată în instituțiile de învățământ și în cadrul evenimentelor organizate de stat*”, directorul este responsabil de siguranța elevilor într-o instituție de învățământ. Fiecare instituție de învățământ în Latvia trebuie să elaboreze o procedură de reguli interne. Inspectoratul oferă asistență metodologică specialiștilor prin organizarea de întâlniri educaționale și ateliere de creație în mod regulat pe subiecte, cum ar fi metode de disciplina pozitivă. În 2007 a fost organizată o conferință cu participarea studenților, pedagogilor, părinților, directorilor de școli și reprezentanților autorității locale și a instituțiilor de stat, pentru a discuta acțiunile pentru crearea de oportunități copiilor de cooperare în școli. O publicație metodologică “*Medierea în școală*” a fost publicată și distribuită de pedagogi și elevi pentru a ajuta copiii să învețe soluționarea pașnică a conflictelor. În 2008, o campanie de instruire a fost realizată pentru mediatori în școli. Mai mult decât atât, Latvias’ Parent forum, ONG - “Education and support of Latvias’ Families” și ONG - “Parents for Education” - “Părinții pentru Educație”, au organizat Conferința: “*Soluții eficiente pentru școală în condiții de siguranță și de respect*”, furnizând cunoștințe și competențe privind programele anti-

bullying, practicile și metodele de prevenire eficientă a violenței; se încurajează cooperarea între factorii de decizie, furnizorii de îngrijire a copilului, administrația școlii, părinți și elevi, în dezvoltarea și punerea în aplicare strategiilor anti-bullying la nivelul școlii și a societății, sensibilizând opinia publică cu privire la fenomenul bullying și încurajând creșterea contribuției publice la dezvoltarea unui mediu sigur și respectuos pentru copii.

3.9. Lituania

Zece bune practici anti-bullying au fost colectate în Lituania, practici puse în aplicare la nivel național. Acestea includ trei clipuri video (video "*Bullying can and must stop*", the Children's films "*Myths About Bullying*" și DVD-ul educațional "FI-NA-LLY"), trei publicații ("Cyberbullying and its prevention", "How can I help my child? Answers to parents' questions", și "Class without bullying"), broșuri pentru copii, părinți, instituții de învățământ privind prevenirea cyberbullying-ului, de orientare pentru cadrele didactice "*The school can overcome bullying*", recomandări pentru copii și adolescenți "*I can communicate without bullying*", "*Modern approaches in prevention of bullying and violence in schools. Conference reports*" (2008) - "*Eu pot comunica fără bullying*" și "*Abordări moderne în prevenirea bullying-ului și violenței în școli*".

În general, Lituania a adoptat o abordare preventivă împotriva bullying-ului. Au fost elaborate legi diferite care să recunoască drepturile și formele de violență împotriva copiilor. Începând cu anul 2004, Ministerul Educației și Științei al Republicii Lituania a adoptat documente și programe, a pregătit planul de acțiune vizând prevenirea abandonului școlar, a consumului de droguri, a informării privind HIV/SIDA, combaterii violenței școlare și a delincvenței. În anul 2008, în conformitate cu Decizia Ministerială pentru prevenirea bullying-ului în școli și în baza Programului Național de Prevenire a Violenței împotriva copiilor și de asistență pentru copii, pentru perioada 2008 - 2010, Ministerul Educației și al Științei a implementat trei programe de combatere a violenței și de prevenire a bullying-ului: *The Zippy's Friends programme for preschoolers*, *The Second Step programme in lower schools*, *The Olweus anti-bullying programme* - Prietenii programului pentru preșcolari, Al doilea pas - program în școli secundare și primare, Programul anti-bullying, al lui Olweus în școlile secundare. Mai recent, programul național de prevenire a abuzului față de copii și de sprijin al copiilor pentru anii 2011-2015 are drept scop reducerea violenței împotriva copiilor și îmbunătățirea protecției juridice a copiilor din Lituania. Acțiunile și activitățile programului național includ monitorizarea violenței împotriva copiilor, organizarea de sesiuni de educare a publicului cu privire la fenomenul combaterii violenței împotriva copiilor, formarea profesioniștilor care

lucrează cu copiii prin furnizarea de instruire de sprijin pentru abordarea cazurilor de violență, furnizarea de servicii pentru copiii care sunt victime ale violenței și familiile lor, precum și extinderea cooperării internaționale.

3.10. Malta

Patru bune practici anti-bullying au fost colectate în Malta; toate acestea sunt puse în aplicare la nivel național: “*Safe Schools Programme - Anti-Bullying service*”, inițiativa “*Kellimni.com*”, campania “*Celebrities for Kids - Anti Bullying Media Campaign*” și “*Online Petition: Anti CyberHarassment*”. Malta este, de asemenea, țară parteneră în bune practici “ProSAVE” anti-bullying. Politica anti-bullying la nivel național pentru Malta: “*Draft National Children Policy*” (2011), recunoaște că bullying-ul și cyberbullying-ul sunt printre pericolele cu care copiii se confruntă. Protecția copiilor este inclusă în mai multe legi, în conformitate cu Constituția din Malta. Cercetările și studiile de formare multi-disciplinară, mecanismul de aplicare, investițiile în structurile de a promova incluziunea și diversitatea, promovarea instrumentelor de includere în toate sectoarele societății sunt incluse în acțiunile și activitățile pentru prevenire a fenomenului bullying.

3.11. România

Campania “Anti-Bullying: stop violență în școli, stop bullying” este un exemplu de bună practică anti-bullying în România, proiectul Grundtvig (2008 – 2010) al Colegiului Național ”Mihai Vitezul”, București. România este o țară parteneră în bune practicile “ProSAVE” și “Toolkit. Digital & Media Literacy Education”. Mai mult decât atât, România participă la proiectul: “Toolkit. Digital & Media Literacy Education”. La nivel de politici, Ministerul Român al Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului (MECTS) a lansat strategia națională anti-violență, Planul privind reducerea fenomenului violenței școlare (2012 - 2013) și a dispus punerea în aplicare a Proiectului Național: ”Tinerii împotriva violenței” (2011-2013). Strategia are ca scop monitorizarea violenței și bullying-ului în școală și punerea în aplicare a acțiunilor de prevenire a violenței în școli; include acțiuni de studiere a fenomenului violenței școlare și de prevenire fenomenului bullying.

3.12. Spania

Spania este o țară parteneră în patru practici transnaționale. Acestea sunt: “ProSAVE”, “Safe social media”, “PEAB - peer education against bullying”, “Analysis of the decision making process”. La nivel politic, s-a creat Observatorul Școlar care funcționează în Spania, împreună cu mai multe observatoare regionale. Observatorul pentru Școala din Regiunea Murcia a fost

înființat în 2006 de către Comunidad Autónoma de la Región de Murcia. Observatorul pentru Școala din Regiunea Murcia colaborează cu Observatorul de stat. Observatorul are ca obiectiv dezvoltarea unui sistem pentru colectarea și analizarea informațiilor cu privire la coexistența în școli și viața școlară, sugerând planuri de îmbunătățire a comportamentului în școli și dezvoltarea abilităților sociale pentru îmbunătățirea coexistenței, furnizarea de training privind prevenirea, rezolvarea conflictelor și formarea abilităților sociale pentru profesori, conducerea comunității educaționale, cu privire la viața școlară, diseminarea datelor și cercetarea celor mai bune practici cu privire la planurile de acțiune anti-bullying. Nu toate Comunitățile din Spania au un astfel de Observator. Politica din Murcia este inovatoare în comparație cu altele legislațiile regionale.

3.13. Suedia

Bazată pe teatru, metoda de formare interactivă "Interactive Form/Design Theatre" a fost inclusă în bunele practici suedeze anti-bullying. Suedia a fost caracterizată ca o țară cu tradiție în cercetare anti-bullying și cu intervenții în crearea unui mediu sigur în școli (Svensson, 2001, 2003). Această tradiție caracterizează nu numai Suedia, ci Scandinavia în general. Suedia nu accepta nici o toleranță a bullying-ului în școală sau violența. Începând cu anul 1994, legea modificată în 1997, declară că fiecare școală trebuie să dezvolte un plan concret de combatere a bullying-ului și a comportamentului agresiv. Sunt folosite diferite metode pentru a preveni și combate violența și bullying-ul în școli, spre exemplu, modelul Österholm, metoda Farsta (vezi Cartea: Mobbing i skolan/ Bullying at school), și programul DARE. Cu toate acestea, una dintre cele mai renumite în plan național și la nivel internațional, cea mai extinsă măsură privind prevenirea violenței și bullying-ului școlar, (Svensson, 2001), este metoda Olweus elaborată de Prof. Dan Olweus. Agenția Națională pentru Educație promovează și produce publicații privind fenomenul bullying, cum ar fi: "Don't abuse me" și "Perspectives on bullying"/ "Perspective asupra bullying-ului".

3.14. Marea Britanie

Opt bune practici anti-bullying au fost colectate cu privire la UK. Toate practicile sunt implementate la nivel național, dar unele dintre ele sunt implementate doar la nivel regional, nu în toată Marea Britanie. Bunele practici anti-bullying din Marea Britanie includ trei organizații (Beatbullying, Anti-Bullying Alliance, Kidscape), programul – servicii online: "CyberMentors", două inițiative (Anti-Bullying Week, BullyBusters), strategia la clasă "The Classroom strategy - Circle time" și Teatru, Film în Educație, "Action work".

În general, în Marea Britanie politicile și strategiile anti-bullying sunt plurivalente și furnizează reglementări de siguranță școlară și măsuri de bună conduită pentru toți membrii comunității școlare. Toate școlile sunt obligate prin lege să aibă o politică a comportamentului, politică definită de fiecare școală, care să includă măsuri de prevenire a bullying-ului în școală. Sistemul de învățământ englez este reglementat prin obligațiile legale cu privire la comportamentul și responsabilitățile clare pentru a răspunde la violență, pentru a preveni și combate fenomenul bullying. Departamentul de Educație oferă linii directoare și recomandări pentru directori și personalul didactic, pentru a crea propriile lor bune practici de gestionare a comportamentului bullying în școală. Abordarea Guvernului cu privire la fenomenul bullying, obligațiile legale și autoritățile școlii trebuie să abordeze fenomenul bullying, să elaboreze principii care stau la baza celor mai eficiente strategii anti-bullying în școli, să prevină și să combată agresiunea. "Sfaturi pentru directori și personalul didactic din școli" (2012)/ *Advice for Head teachers, staff and governing bodies* – e o revistă care are scopul de a ajuta școlile în prevenirea și elaborarea de strategii de răspuns la fenomenul bullying, ca parte a politicii lor de comportament general. Departamentul de Educație oferă resurse on-line și materiale practice pentru profesori și școli pentru a dezvolta strategii eficiente. Mai mult decât atât, există mai multe programe naționale de promovare a sănătății și a comportamentului bun, care sprijină școlile în promovarea competențelor sociale, emoționale și comportamentale. O serie de intervenții anti-bullying se utilizează în toată Marea Britanie.

4. SELECTAREA BUNELOR PRACTICI ANTI-BULLYING

În acest capitol, bunele practici anti-bullying selectate sunt descrise și elaborate cu scopul de a extrage elementele generale utile și abordările care pot descrie orice bună practică anti-bullying. Concluziile acestei elaborări sunt prezentate în capitolul următor. În general, șaiszeci (60) de bune practici anti-bullying au fost selectate din toate țările participante la proiect. Toate practicile anti-bullying colectate se încadrează în aceste opt tipuri :

- i) **Exemplele de practici audio-vizuale anti-bullying** sunt coerente și susținute de resurse audio-vizuale, cum ar fi clipuri video, DVD-uri, TV și emisiuni de radio, etc. Patru astfel de practici au fost identificate și trimise din țările partenere (a se vedea anexa II).
- ii) **Inițiativele de senzibilizare** sunt foarte importante și utile atunci când un fenomen trebuie să fie răspândit și popular printre membrii comunității și de factorii de decizie. Nouă astfel de practici au fost identificate și trimise din țările partenere (a se vedea anexa II).
- iii) **Instrumentele educaționale anti-bullying** includ mai multe tipuri de programe formale și informale, inițiative, activități, publicații și training-uri, care au ca scop prevenirea și/sau abordarea bullying-ului. Aceste instrumente pot fi, de asemenea, găsite on-line. Douăzeci de astfel de practici au fost selectate și trimise din țările partenere (a se vedea anexa II).
- iv) **Strategii și instrumente de intervenție anti-bullying** includ practici, instrumente și metodologii, care utilizează mai multe tehnici și metode (de exemplu, arte, psihologie și psihoterapie) în scopul de a oferi modalități sigure și utile de prevenire și răspuns la bullying. Șapte astfel de practici au fost selectate și trimise din țările partenere (a se vedea anexa II).
- v) **Organizații:** În multe țări europene s-au creat organizații care studiază fenomenul bullying și promovează programele și inițiativele anti-bullying, sprijină membrii comunităților în prevenirea și combaterea bullying-ului. Patru astfel de practici au fost selectate și trimise din țările partenere (a se vedea anexa II).
- vi) **Exemple de programe de prevenire a bullyingului** includ dezvoltarea de practici, instrumente și metodologii, care vizează prevenirea violenței și bullying-ului în școli

și/sau în alte contexte în care elevii interacționează. Șase astfel de practici au fost selectate și trimise din țările partenere (a se vedea anexa II).

- vii) **Telecomunicații și Tehnologia Informației:** resursele anti-bullying, electronice și online, constau în practici, instrumente și metodologii încărcate pe internet, precum și practici, instrumente și metodologii care pot fi implementate prin folosirea tehnologiei (de exemplu la calculatoare, pe platforme on-line, etc). Aceste resurse au fost, de asemenea, identificate în timpul Workstream 3, “Mapping National Policies”. Patru bune practici anti-bullying de acest tip au fost selectate și trimise (a se vedea anexa II). Folosind telecomunicațiile și tehnologia informației, se poate asigura un nivel ridicat de inovație, eficiență, durabilitate și scalabilitate. Mai multe site-uri sunt create special pentru a oferi informații cu privire la bullying-ul în școală și practici anti-bullying; statistici și cercetări au fost menționate în rapoartele din mai multe țări din UE, promovând la nivel național politicile anti-bullying, precum și rapoartele de bune practici anti-bullying. Practicile bazate pe Teatru și piese de teatru: piesele de teatru au fost produse și utilizate pentru creșterea gradului de conștientizare cu privire la bullying. Șase astfel de practici au fost selectate și trimise din țările partenere (a se vedea anexa II).

De exemplu:

- Web site-ul Observatorului pentru prevenirea violenței și bullying-ului în Grecia: <http://paratiritirio.minedu.gov.gr/>
- Programul european de Daphne: "E-abc": www.e-abc.eu
- Programul: “*Empowering young people to prevent gendered violence through peer tutoring education*”, <http://www.medinstgenderstudies.org/> și <http://www.antiviolence-net.eu>
- Campania națională împotriva bullying-ului, Italia - www.smontailbullo.it
- Site-ul anti-bullying al fundației “Centrs Dardedze” (Latvia): www.dzimba.lv
- website *The Friends* (Suedia): <http://www.friends.se>
- Anti-Bullying Center (ABC, Ireland): <http://abc.tcd.ie/>
- website *Childline Online* <https://www.childline.ie/>
- Safe social media: www.safesocialmedia.eu

- Alianța Anti-bullying: <http://www.anti-bullyingalliance.org.uk/home.aspx>
- CyberMentors: www.cybermentors.org.uk
- Kidscape: <http://www.kidscape.org.uk/>
- BulliBusters: <http://www.bullybusters.org.uk/>

Mai mult decât atât, aceste practici se împart în mai multe categorii de practici anti-bullying: a) de formare și educare, b) creșterea gradului de conștientizare, c) consolidarea capacităților, d) finanțarea și resurselor de alocare, e) de comunicare, informare, crearea de rețele, f) modificare și dezvoltarea de politici, g) dezvoltarea de parteneriate.

Fiecare produs anti-bullying corespunde mai multor categorii din cele enunțate. Anexa II prezintă listele de aceste categorii, inclusiv toate bunele practici anti-bullying selectate. Așa cum este descris anterior în metodologie, nu toate practicile selectate sunt incluse în *Ghidul final al bunelor practici anti-bullying*. Criteriile de selecție ale bunelor practici anti-bullying au fost elaborate pe baza practicilor selectate. Aceste criterii se referă la eficiența, durabilitatea și scalabilitatea fiecărei practici, planificarea și evaluarea acesteia, claritatea sa în punerea în aplicare, existența unor eforturi de diseminare, și, în general, caracterul exhaustiv al informațiilor colectate. Practicile care nu au fost selectate sunt menționate în Anexa III, la sfârșitul Ghidului, sunt descrise sub bunele practici anti-bullying selectate. Aceste practici au fost evaluate pe baza criteriilor de selecție de bune practici anti-bullying, și arată un nivel ridicat de eficiență, durabilitate și scalabilitate, precum și de inovare.

4.1. Actionwork (- Marea Britanie și străinătate)

Actionwork - este un teatru și film educativ, produs în 1990. Este o producție de spectacole de stradă pe teme anti-bullying, filme anti-bullying, emisiuni anti-bullying, ateliere anti-bullying și de resurse de formare și furnizare de materiale și activități anti-bullying, cu scopul de a promova încrederea în sine, pentru a reduce agresivitatea și violența în școli, pentru a sensibiliza și motiva școlile să lanseze strategii anti-bullying. Dr Andy Hickson este fondatorul și directorul acestei acțiuni. El este un membru al Alianței anti-bullying (ABA), al Societății de Educație Interculturală și Cercetare (SIETAR), Coaliției Internaționale anti-bullying (IABC), a Asociației Copiilor și Teatrului pentru Tineret (ASSITEJ) și al London Drama (LD).

Activitatea sa vizează tinerii, școlile, colegiile, autoritățile locale, departamentele guvernamentale, organizațiile de caritate, serviciile pentru tineret. Aceasta include ateliere

creative de lucru pe tema anti-bullying, unde conceptul de *bullying* este explorat pe mai multe niveluri, utilizând o fuziune de stiluri, inclusiv jocuri de rol, jocuri, improvizație și discuții; turul național al spectacolului de stradă, Roadshow anti-bullying, promovează mesajul anti-bullying prin filme, prezentări, concursuri, elemente de lucru interactive, prezentări de lumini, sunete și prin unele resurse anti-bullying dedicate. Proiectele de film angajează tinerii într-un mod foarte activ și îi ajută să producă filme de înaltă calitate; folosind acest instrument anti-bullying, este, de asemenea, posibil să se ajungă la tinerii expuși riscului de excluziune.

Fiecare școală care folosește programul *Roadshow* propune o oră despre o lecție anti-bullying model, pentru a ajuta profesorii pentru activitățile de tipul follow-up din cadrul planului de lucru. Până în prezent, evaluarea arată că 67% dintre elevi au considerat că au învățat ceva despre bullying și peste 81% s-au simțit bine. Peste 88% din cadrele didactice au considerat că spectacolul a fost bun și peste 89% au considerat spectacolul a fost excelent (ActionWork's Silent Scream Roadshow, 2007). Nemulțumirea unor profesori a fost legată de limbaj, de modul cum se încheie povestea și de calitatea slabă a sunetului în timpul unor spectacole. Această inițiativă este difuzată prin intermediul Facebook, YouTube și site-uri web.

ActionWork este un mod creativ de a face față bullying-ului prin intermediul artelor. ActionWork a produs primul festival anti-bullying din lume și prima conferință națională anti-bullying din Marea Britanie pentru tineri. În fiecare an se desfășoară un turneu național roadshow anti-bullying, peste tot în Marea Britanie și chiar în străinătate. Actionwork este un centrul oficial de resurse anti-bullying pentru Festivalul Glastonbury; a produs filme anti-bullying pentru Guvern și pentru Alianța Anti-bullying. În plus, Actionwork a efectuat cercetări cu privire la acreditarea programelor anti-bullying pentru școli, autorități locale și pentru cercetarea academică, pentru peer anti-bullying suport. Organizația funcționează de un număr destul de mare de ani și pare a fi durabilă. Filmele sale, spectacolele și ateliere de creație pot fi transferate la diferite zone tematice și geografice. Principalele aspecte care ar trebui să fie abordate sunt bariera lingvistică și finanțarea.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență, durabilitate și scalabilitate.

4.2. *Analiza procesului de luare a deciziilor (- Franța)*

"*Analiza procesului de luare a deciziilor*" este o metodă de formare care a început în 1989 și s-a dezvoltat în anii care au urmat. Este o metodă franceză, frecvent utilizată în diferite medii

franceze și exportată în alte țări ale UE prin diferite proiecte europene. Aceasta a fost creată de către Prof. Robert Michit, care este, de asemenea, partener al proiectului ATTEMPT. Personalul francez l-a susținut în utilizarea metodei în școli. Metoda poate fi folosită cu orice grup țintă. Aceasta a fost folosită cu succes atât de adulți cât și de copii; mai de succes este în situații de față - în - față, dar este eficientă chiar și cu grupurile.

Această metodă de instruire are drept scop să facă participantul să înțeleagă procesul de luare a deciziilor privind actul de învățământ/ comportamentele, prin utilizarea unor studii de caz și de analize. Constă într-o prezentare a unui eveniment de către o persoană, un al doilea pune întrebări pentru a aduna mai multe detalii și, în final, sunt identificate și analizate deciziile.

Metoda a fost evaluată imediat după încheierea sesiunii de instruire cu ajutorul unui chestionar structurat, pe care cursanții l-au completat și l-au dat înapoi pentru analiză. Rezultatele prezentate reflectă aprecierea pentru capacitatea metodei de a sensibiliza, de a observa obiectiv și de a analiza acțiunile dintr-o perspectivă diferită. Au fost distribuite pliante și email-uri pentru a implica școli, profesori și părinți; s-a publicat descrierea metodei în site-ul proiectului și s-a creat un atelier de lucru pentru prezentarea metodei la Conferința finală de la Berlin, unde s-a diseminat metoda. Metoda este, de asemenea, ilustrată pe site-ul proiectului.

“Analysis of the decision making process” este inovatoare și extrem de eficientă, deoarece folosește un motiv pentru a înțelege cauzele și efectele fenomenului bullying. Metoda face ca procesul de luare a deciziilor să fie mai facil. Procesul de luare a deciziilor care influențează acțiunile noastre de zi cu zi este analizat în profunzime, cu o atenție deosebită pentru reflecție și reactivitate emoțională. O dată învățată și practică, metoda poate fi utilizată cu ușurință. Toată metoda poate fi transferată și la alte contexte geografice și sociale. Este nevoie însă de o pregătire bună și o supraveghere a unui expert pentru achiziționarea corectă a metodei. Se poate învăța metoda cu ușurință și se poate folosi ori de câte ori apare o nevoie, indiferent de situație. Este o metodă inovativă și eficientă în a înțelege cauzele și efectele fenomenului bullying.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență, durabilitate și scalabilitate.

4.3. *Allianța Anti-Bullying (-Marea Britanie)*

Anti-Bullying Alliance (ABA)/ Alința Anti-Bullying (ABA) este o organizație care promovează colaborarea între organizații și persoanele fizice, pentru a opri bullying-ul și a

crea un mediu sigur pentru copii. Aceasta a fost stabilită de NSPCC și NBC în 2002 și include organizații, precum: Argos, Films Creatives, Restorative Thinking/ Medierea restaurativă, și multe altele. *Anti-Bullying Network Alliance Academic (ABAAN)* lucrează la dezvoltarea de politici anti-bullying și are scopul de a construi o bază de bune practici eficiente.

ABA lucrează în parteneriat cu instituții academice, inclusiv cu Universitatea din Cambridge și Goldsmiths College. Este sprijinită financiar de granturi guvernamentale și de alte campanii de strângere de fonduri. ABA se adresează tinerilor, părinților și îngrijitorilor, profesorilor și profesioniștilor, precum și autorităților locale. ABA reunește peste 100 de organizații într-o singură rețea pentru a opri agresiunea de tip bullying și de a crea un mediu sigur prin construirea de parteneriate, prin elaborarea de politici, construirea bazei de informații pentru schimbul de practici eficiente de informare, dezvoltarea de abilități și cunoștințe pentru a aborda bullying-ul. Acesta își propune să dezvolte un consens în jurul modalităților de a opri și de a preveni bullying-ul, de a influența politica, să dezvolte și să difuzeze cele mai bune practici pentru a se asigura că profesorii, medicii tineri, părinții, îngrijitorii, copiii și tinerii au abilitățile și cunoștințele pentru a aborda bullying-ul în mod eficient.

Echipa ABA de consultanți este formată din tineri (între 15 – 22 ani), care acționează în calitate de ambascadori ABA, pregătind tinerii să organizeze conferințe, ajutând profesioniștii, cum ar fi profesorii și responsabilii din poliție pentru a înțelege bullying-ul și a le oferi un sprijin în abordarea acestui fenomen. Voluntarii și colecții de fonduri sunt, de asemenea, membri tineri. ABA oferă instruire prin ateliere de lucru adecvate pentru personalul autorităților locale, personalul școlii, lucrători de tineret și profesioniști care lucrează cu copii și tineri. Ei oferă consultanță cu scopul de a ajuta, pentru a evalua politici și practici, a propune aspecte de îmbunătățire, oferind un ghid pentru schimbare, vizând totodată și consultarea cu studenții și alți utilizatori de servicii pentru evaluarea noilor strategii. De asemenea sunt implicați în colectarea de resurse, de instrumente educaționale pentru școală, pentru cadrele didactice, precum și de ghiduri pentru părinți și îngrijitori, materialele fiind disponibile on-line.

Evaluările au fost realizate cu ajutorul interviurilor cu principalele părți interesate la diferite niveluri în întreaga rețea a Alianței, inclusiv la autoritățile locale și școli, la birouri bazate pe cercetare. Documentele-cheie ABA au evaluat 4 domenii de activitate: structura organizatorică și de rețea; calitatea cercetării ABA; programele pentru copii și tineret; comunicarea și evenimentele de diseminare ABA (Department for Education & Skills report *Anti-Bullying Alliance Evaluation*, 2007). Rezultatele arată că programul de lucru ABA

este în mare măsură aliniat la politicile și la prioritățile declarate. Site-ul ABA produce știri și actualizări anti-bullying. Alianța anti-bullying promovează participarea la diverse campanii de sensibilizare pe tot parcursul anului, privind impactul fenomenului bullying. Cea mai mare campanie anti-bullying este *Săptămâna Anti-bullying/Anti-Bullying Week*, organizată în fiecare lună noiembrie. ABA participă, de asemenea, la *Safer Internet Day*, în fiecare februarie; în luna aprilie 2013 a lansat "Dă-ne o pauză!" / "Give us a break!", o campanie de sensibilizare împotriva bullying-ului la copiii cu autism, ca parte a Lunii Naționale a Autismului/National Autism Month. Resursele legate de politica și practica anti-bullying, sfaturile pentru tineri, părinți sau îngrijitori sunt, de asemenea, disponibile pe site-ul ABA. Rețeaua colectează și oferă resurse pentru acțiunile anti-bullying, pentru elaborarea politicilor, furnizează informații actualizate cu privire la activitatea anti-bullying. Rețeaua de organizații are avantajul promovării colaborării pentru realizarea obiectivului comun: contracararea agresiunii de tip bullying și extinderea gamei de intervenții, partajarea și schimbul de bune practici și strategii de lucru, prin întărirea campaniilor anti-bullying; oferă mereu noi instrumente de abordare a bullying-ului, prin training-uri, prin cursuri de revizuire a politicilor antiviolență. Este durabilă, deoarece este susținută de părțile interesate, în principal de guvernul britanic, în ceea ce privește conducerea și implementarea politicilor antibullying.

Rezultatele muncii ABA, intervențiile și strategiile pot fi transferate la diferite zone tematice și geografice. În principiu, ideea nu este atât de dificil de a fi reprodusă, cu toate acestea, dificultatea constă în a avea infrastructura de drept, voința politică, politicile și strategia. Acest lucru ar fi mai dificil în țările în care a existat o structură guvernamentală regională.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență și durabilitate, scalabilitate medie.

4.4. *Campania Anti-Bullying: Fără violență în școli, stop bullying (- România)*

"Campanie Anti-bullying: Fără violență în școli, stop bullying"/ "Anti-Bullying Campaign: No violence in schools, stop bullying" - este o campanie de sensibilizare privind fenomenul violenței, inițiată de școli și ONG-uri pentru prevenirea violenței școlare și oprire bullying-ului, în colaborare cu Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului (MECTS). Campania este finanțată de subvenții guvernamentale; de strângere de fonduri, granturi Comenius/ Grundtvig. Campania se adresează tinerilor cu vârste cuprinse între 11-17 ani, care sunt agresați, copiilor, tinerilor, școlilor, lucrătorilor de tineret sau părinților elevilor, profesorilor și profesioniștilor, precum și autorităților locale. Această campanie a funcționat în

parteneriat cu ISE și cu instituțiile de învățământ din țară, pentru a sensibiliza și combate violența școlară. Mai mult decât atât, cadrele didactice și elevii pot să devină promotorii unei campanie anti-violență, elevii și tinerii fiind implicați ca voluntari, într-o echipă care ajută profesioniștii, cum ar fi profesorii și responsabili din poliție, pentru a înțelege fenomenul bullying și pentru a sprijini comportamentele anti-violență.

Campania Anti-violență include cursuri de instruire pentru profesioniști, consilieri și profesori, părinți, lucrători de tineret și alți profesioniști care lucrează cu tinerii, de mentorat, cursuri de formare pentru școli și organizații de tineret, organizator fiind *Casa Corpului Didactic*. Formarea se bazează pe ateliere de lucru adecvate pentru personalul autorităților locale, pentru personalul școlilor, pentru lucrători de tineret și profesioniști. Resurse didactice de prevenire și combatere a violenței, planurile de lecție și resursele pentru părinți, ghidurile și recomandările sunt disponibile on-line, ca resurse de învățare online (videoclipuri, jocuri, etc).

Evaluări locale au fost efectuate folosind chestionare de auto-raportare on-line și interviuri cu principalele părți interesate la diferite niveluri, precum și prin feedback de la studenți și profesori. Tehnici de evaluare sunt, de asemenea, pilotate cu focus grupuri. Toate evaluările sunt efectuate de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului (MECTS) și Inspectoratul Școlar, ca parte a strategiei anti-violență la nivel național, măsuri promovate în Planul Privind Reducerea Fenomenului Violenței școlare (2012-2013). Rezultatele arată ca cele mai multe persoane consideră sprijinul anti-violență oferit, ca fiind bun și util, sesiunile de formare oferite de CCD (*Casa Corpului Didactic*) au fost suficient de bune, privind dezvoltarea abilităților de rezolvare a problemelor. Mai mult decât atât, au promovat măsurile de combatere a fenomenului bullying în școli. Majoritatea școlilor sunt conștiente de acțiunile anti-bullying, incidentele violente fiind raportate către personalul școlii.

Campania anti-bullying este difuzată prin comunicate de presă, resurse online, video, materiale de la școli, și pe pagini de Facebook. Broșuri, video și postere cu mesaje anti-violență sunt disponibile pe site-urile liceelor. Campania este eficientă pentru școlile participante în proiectele europene de promovare a campaniilor anti-bullying, ofera un schimb de bune practici și strategii de lucru și întărește formarea în școli a comportamentelor anti-bullying, oferind un nou instrument de abordare a agresiunii, prin training-uri, cursuri, prin revizuirea politicilor anti-violență. Există un program național anti-violență pentru a transfera rezultatele în alte țări UE, și, prin urmare, durabilitatea va fi majorată. Nu este nici un termen limită sau perioadă de finanțare definită. Pentru că se identifică și dezvoltă cele mai bune

practici anti-bullying, pentru mulți actori educaționali, diferiți în aria combaterii violenței, această practică este sustenabilă. Schemele de sprijin de la egal la egal, susținerea prin crearea de rețele sociale, cursuri de formare, promovarea resurselor pentru profesori, pot fi transferate la diferite zone tematice și geografice. Politica națională este disponibilă doar în limba română. Traducerea resurselor în limba engleză pot ajuta la transferul de resurse în alte țări europene, sau la comparația cu politicile anti-violență relevante pentru alte țări europene.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență, durabilitate și scalabilitate.

4.5. Centrul Anti-Bullying (ABC, Irlanda)

Centrul Anti-Bullying / *The Anti-Bullying Center* (ABC) din Irlanda a fost înființat în 1996 de către fondatorul & Coordonatorul Prof. Mona O'Moore. ABC se ocupă cu cercetarea de la care sunt dezvoltate resursele pentru a preveni și a combate agresiunea de tip bullying. Întreaga comunitate școlară este grupul țintă. Scopurile sale includ cercetarea în natură multi-nivelară și multi-factorială a comportamentului bullying, conștientizarea și înțelegerea comportamentului de tip bullying, promovarea de mijloace prin care comportamentul agresiv poate fi prevenit sau redus, precum și furnizarea de consultanță, materiale de orientare, consiliere și resurse pentru cercetători, părinți, școli și organizații care doresc combaterea comportamentului agresiv de tip bullying.

În acest scop, ABC oferă consultanță, cercetare și asistență pentru școli și organizații și susține examinarea fenomenului bullying; oferă servicii de consiliere atât pentru victimă cât și pentru agresor; oferă sprijin pentru servicii și pentru dezvoltarea personalului, pentru școli și organizații; se organizează conferințe și ateliere de lucru pentru elevi, părinți și profesori. ABC este sprijinit de personal științific și de cercetătorii de la Trinity College din Dublin și de la Universitatea din Dublin. Personalul din *Trinity College Dublin* este: Lian McGuire și Murray Smith (Administrare & Research), Genevieve Murray, Claire Healy, și Marion Flanagan (Atelier coordonatori), Stephanie Loughman, Niall Crowley, și Ann Frey (psihologi/consilieri), Marja Wilmer (ocupaționale/ Art terapeut) și Paula Greevy (Teatrul în Educație). Personalul din Dublin City University este Dr. Irene Connolly, Claire English, Gerard Farrell, Dr. Cathy Fowley, Claire Healy, Lian McGuire, Dr. Majella McSharry, Prof. Mona O'Moore, Dr. Geraldine Scanlon, și Murray Smith (cercetători). Organizația este susținută financiar de subvenții de la colegiu și de finanțarea primită pentru anchete.

În general, centrul se ocupă cu studii de evaluare. Un studiu la nivel național privind comportamentul agresiv în școlile irlandeze, a fost efectuat de către O 'Moore în perioada 1993-1994, înainte de înființarea centrului. Rezultatele au fost prezentate la Conferința Internațională pentru Cercetarea comportamentului Bullying în școli, care a avut loc la 19 octombrie 1996, la Universitatea din Dublin și la Trinity College, precum și în publicarea unui jurnal (O 'Moore, AM, Kirkham, C . & Smith, M., 1997). ABC desfășoară studii de evaluare, folosind chestionare, sondaje, precum și date statistice. Toate rezultatele evaluării pot fi găsite în ABC-ul: <http://abc.tcd.ie/publications.html>. O bibliotecă cu multe resurse este, de asemenea, deschisă publicului larg, prin intermediul site-ului centrului. Centrul ABC este inovator și eficient. Orientarea și resursele sale sunt bazate pe dovezi științifice, obținute prin cercetare academică. Centrul ABC a fost, de asemenea, însărcinat să prezinte un raport privind bunele practici, evaluate științific la nivelul UE. O revizuire a evaluat științific bunele practici de prevenire și reducere a bullying-ului în școală în statele membre ale Uniunii Europene (2004). Mai mult decât atât, implicarea instituțiilor academice de specialitate în domeniu, prin crearea de resurse eficiente în combaterea bullying-ului poate fi transferată la diferite zone tematice și geografice.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență și durabilitate, scalabilitate.

4.6. Săptămâna Anti-Bullying (- Marea Britanie)

Săptămâna Anti-bullying/ *Anti-Bullying Week* - este o inițiativă de sensibilizare organizată anual (în Noiembrie) din 2004, de către Alianța Anti-bullying (ABA), în Anglia, de către NIABF în Irlanda de Nord, de RespectMe în Scoția și de către guvernul Welsh în Țara Galilor. Membrii ABA, cum ar fi Stonewall și Changing Faces au produs resurse distincte în sprijinul organizării săptămânii. Random House pentru copiii din Marea Britanie (RHCP) ajută ABA să crească gradul de conștientizare a problemei Cyber-bullying-ului, printr-un concurs de scris pentru copii și tineri, în școlile și colegiile din Anglia.

Acest eveniment din Marea Britanie are scopul de a crește gradul de conștientizare asupra fenomenului bullying în rândurile copiilor și a tinerilor, promovând implicarea tinerilor în campaniile anti-bullying. Această acțiune are ca scop să se asigure că toți copiii și tinerii sunt echipați pentru a recunoaște și a contesta comportamentul agresiv ori de câte ori se întâmplă - dacă sunt față în față sau în spațiul cibernetic, în școli, în spațiile colegiilor; formează lideri de servicii, cu tineri, prin angajarea de resurse și încurajarea tinerilor să dezvolte inițiative anti-

bullying prin utilizarea pozitivă a noilor tehnologii. Studenții și tinerii sunt implicați ca voluntari (în planificarea unor evenimente, prezentare, campanii de conștientizare a consecințelor violenței, etc), precum și școlile sau organizațiile de tineret (care încurajează tinerii să se implice într-un concurs cu teme anti-bullying, fie de strângere de fonduri, etc). Fiecare săptămână de concurs are o temă diferită în fiecare an. Evenimentul include întâlniri, ateliere de lucru, evenimente, proiecții de filme, competiții de redactare/ postare de mesaje anti-bullying.

Evaluarea (Department for Education & Skills report Anti-Bullying Alliance Evaluation, 2007) sugerează că majoritatea școlilor sunt conștiente de efectele Săptămânii Anti-bullying și se recunoaște utilitatea acestei săptămâni. Are un impact vizibil și semnificativ în ceea ce privește volumul tinerilor în acțiunea de "a exprima", adică elevii au avut curajul să raporteze incidente de agresiune personalului școlii, fie în rolul de victime ale fenomenului bullying, fie ca martori ai unor incidente de agresiune. Cu toate acestea, distribuția de resurse pentru școli nu a fost optimă; unele școli nu le primesc deloc. Eforturile de diseminare includ campanii, implicând mass-media, diseminarea prein pagini web, articole în ziarul școlilor, fie prin postere.

Evenimentul susține creșterea gradului de conștientizare asupra fenomenului bullying și oferă tinerilor posibilitatea de a înțelege problematica specifică bullying-ului, prin implicarea lor în activitățile care reflectă modul de a lupta împotriva violenței: spectacole, ansambluri, ateliere de lucru, etc.

Săptămâna Anti-bullying este considerată un eveniment important pentru evidențierea modalităților de prevenire și reacție la fenomenul bullying. Este un mod de a reflecta asupra agresiunii dintre elevi, prin implicarea directă a acestora. Evenimentul este promovat la nivel național. Acest lucru a devenit bine stabilit ca o parte a anului școlar, însă resursele trebuie să fie susținute cu sprijinul școlii. Acest lucru ar putea fi aplicabil ca o idee la o scară mică, în scopul de a reproduce la nivel național sau regional, aspectele evidențiate mai sus.
Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență, durabilitate, scalabilitate medie.

4.7. *Arta Transformării conflictelor (- Grecia)*

Arta Transformării conflictelor este o metodă de intervenție europeană împotriva agresiunii, care a fost dezvoltată și aplicată în timpul proiectului "*Arta Transformării conflictelor*", în cadrul programului DAPHNE al Comunității Europene, co-finanțat de Secretariatul General

pentru Tineret și partenerii săi din Italia, Germania, Spania, Portugalia, Irlanda și Grecia. Metoda e disponibilă în engleză, spaniolă, germană, irlandeză, portugheză și greacă. Are ca scop prevenirea și transformarea fenomenului bullying prin creșterea independenței tinerilor, prin dezvoltarea aptitudinilor sociale, precum și prin prevenirea și controlul conflictelor de tip bullying care se ivesc datorită diferențelor de naționalitate, sex, religie, statut social și a dizabilităților. Această metodă poate fi folosită de profesori și elevi, de către coordonatorii de echipă pentru a controla fenomenul bullying.

Metoda a fost evaluată în 2008, în timpul unei întâlniri de lucru între profesori, oameni de știință, specialiștii și directorii de organizații care se ocupă cu problema bullying-ului între tineri, toate sub coordonarea centrului GENATHLON (GENATHLON a fost, de asemenea, responsabil de informarea despre metodă), cu aprobarea Departamentului de Educație pentru Sănătate și Educație Ecologică al Ministerului Educației (arhiva nr: 142614/G7/5.11.08). Douăzeci și șapte de persoane au participat la reuniune, printre care douăzeci au fost profesori, cinci au fost oameni de știință, specialiști, și doi dintre ei au fost coordonatori/autorii metodei grecești. Rezultatele au fost pozitive, indicând niveluri ridicate de extindere a autonomiei tinerilor, de dezvoltarea abilităților sociale, de utilizarea de metode pașnice în diferite situații și de utilizarea de metode într-un mod diferit, astfel încât nevoile tuturor tinerilor să poată fi mai bine aplicate.

În general vorbind, metoda a fost evaluată ca fiind extrem de utilă și inovatoare, în special pentru Grecia, unde este prima dată când se aplică ceva de genul acesta. Întreaga metodă poate fi transferată și utilizată pentru diferite tipuri de cazuri de bullying și în diferite zone geografice. Această practică se bazează pe arta care facilitează de fapt, punerea în aplicare a acesteia în toate țările. Cu toate acestea, ghidul ar putea avea nevoie să fie tradus.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență, scalabilitate și durabilitate.

4.8. Beatbullying (- Marea Britanie)

Beatbullying este o organizație înființată în Marea Britanie în 1999 de către actualul sau reprezentantul CEO Emma-Jane Cross și a devenit o organizație caritabilă înregistrată în 2002, cu mulți parteneri din sectorul School Councils UK, Brook, NUS, VInspired, RaceOnline2012, CEOP, Barnardos, P3, National Self-Harm Network, National Autistic Society, Young Carers, Young Minds, Straight Talking Project, Princess Royal Trust for Carers, Anti-Bullying Alliance, Action On Hearing Loss; și este susținută științific de New

Philanthropy Capital (NPC). Goldsmiths University, C4EO, Centrul de Caritate și Eficacitate la Cass Business School, și Universitatea din Sussex. Organizația este susținută financiar de către Jubilee Mentors, Cabinet Office, Social Action Fund, Nominet Trust, NESTA, Children in Need, Ajahma Charitable Trust, Dulverton Trust, The Worshipful Company of Leathersellers, Venture Partnership Foundation, Hedge Funds Care.

Beat Bullying se adresează tinerilor, părinților și îngrijitorilor, profesorilor și profesioniștilor care doresc formare sau resurse sau pentru a găzdui un program de mentorat. Oferă instruire și resurse pentru tineri, profesori și profesioniști care lucrează cu tinerii, pentru a preveni fenomenul bullying. Formarea mentorilor pentru școli și organizațiile de tineret este, de asemenea, oferită. Această organizație își propune să elaboreze strategii de prevenire a bullying-ului pentru tineri și de către tineri. Voluntarii sunt recrutați pe baza unui formular de înscriere și pe baza criteriilor on-line. Ghidurile și recomandările sunt disponibile pe site.

Programele Beatbullying sunt și au fost evaluate în mod independent de către instituții și organizații, cum ar fi New Filantropia Capital, Universitatea din Sussex și Departamentul pentru Educație. Beatbullying este diseminată prin utilizarea resurselor on-line, de campanie, prin probele scrise de Beatbullying, Beatbullying canal youtube, ghiduri și resurse de învățare disponibile online. Site-ul oferă o gamă de resurse, materiale pentru profesioniști și sfaturi pentru părinți, unele dintre ele susținute de clipuri video. Resursele anti-bullying pentru profesori includ momente de spargere a gheții, icebreakers și activități informale pentru a face tinerii să înțeleagă problemele legate de bullying, pentru a face față diferitelor tipuri de agresiune.

Resursele Beatbullying și planurile de lecție sunt luate în considerare în "*Prevenirea și combaterea agresiunii. Sfaturi pentru profesorii directori de școli, personal și organele de conducere*", carte publicată de Departamentul de Educație; sunt și ele recomandate, de asemenea, pe site-uri de școli din Marea Britanie.

<http://www.saintmaries.wigan.sch.uk/antibullying.html>

Beatbullying este o organizație națională care este recunoscută ca un centru de practicare. Pentru că identifică și dezvoltă cele mai bune practici pentru mulți actori, diferiți în arena bullying, ea este sustenabilă. Training-urile sale, resursele pentru profesori pot fi transferate către diferite zone tematice și geografice. Provocările ar include stabilirea politicilor și strategiilor în interiorul țării și sectorul de învățământ, având suficiente resurse pentru a face site-ul util. Traducerea ar fi un obstacol foarte provocator.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență și durabilitate, scalabilitate medie.

4.9. *BullyBusters (-Marea Britanie)*

BullyBusters este un Anti-Bullying Helpline/ site anti-bullying creat pentru a sprijini tinerii agresati și părinții care au de a face cu agresiunea. Acesta a fost înființat în septembrie 2004 în Merseyside (Marea Britanie), de către Soluții Locale (Bullybusters Coordonator de proiect: Kayte Walsh), în colaborare cu Liverpool Echo, Greater Merseyside Local Education Authorities, Safer Merseyside Partnership, TUC. Knowsley, Liverpool, Sefton și Wirral autoritatea locală care sprijină financiar inițiativa.

Site-ul *The BullyBusters* conține informații și sfaturi practice despre bullying, detalii de contact pentru linia telefonică gratuită și adresade e-mail prin formularul on-line. Site-ul oferă un message board care permite exprimarea sentimentelor, confidențial, precum și experiența legate de bullying. *Personalul Bullybusters* funcționează, de asemenea, cu părinți, îngrijitori și profesioniști cu privire la modul de combatere a agresiunii. În general, aceasta își propune să ofere sprijin pentru victimele hărțuirii și pentru familiile lor. *Bullybusters* este un serviciu anti-bullying larg difuzat prin intermediul site-ului și prin implicarea mass-media.

Datele statistice, prin sondaj on-line realizat de la 1 septembrie - 18 decembrie 2004, au arătat că, în urma sesizării oficiale Bully Busters s-a primit un feedback pozitiv de la the LEAs pentru fiecare domeniu cu privire la rezultatul celor mai multe din cazurile investigate. Linia de asistență telefonică a primit majoritatea apelurilor de la parinții și rudele victimelor. Ei primesc acum mai multe apeluri de la elevi decât la început, dar nu doresc întotdeauna să se identifice.

Bullybusters - „Agresorii” helpline, linia de asistență telefonică și site-ul web sunt utile pentru copii și părinți. Message board-ul este un mod diferit de a împărtăși opinii personale și experiența referitoare la agresiunea de tip bullying. Serviciu *Bullybusters* a primit comentarii pozitive și dimensiunea sa locală este un instrument util pentru a face față bullying-ului. De când a fost lansat în 2004, Organizația ECHO - caritate estimează că a ajutat mai mult de 100.000 de victime ale agresiunii (Merseyside și familiile lor). Acesta este în prezent finanțat. Dimensiunea sa locală în a ajuta părinții și elevii prin linia de asistență și servicii on-line poate fi transferată la diferite zone tematice și geografice. Acest lucru este foarte transferabil la nivel local; este, de asemenea, foarte cuprinzător, deoarece oferă servicii specializate pentru persoanele cu deficiențe de auz, inclusiv un helpine typetalk pentru părinți.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență, durabilitate și scalabilitate.

4.10. Childline – linia copilului în Irlanda

Linia Copilului din Irlanda este o inițiativă care își propune să sprijine și să protejeze tinerii. A fost creată și este oferită de ISPCC (Societatea irlandeză pentru Prevenirea Cruzimii față de copii), cu ajutorul personalului instruit profesional ISPCC și voluntari. Linia Copilului în Irlanda include servicii de telefonie de 24 de ore pe zi, un serviciu de chat Childline online și suport vorbire prin text, promovare în școli/ cluburi de tineret, prin intermediul Childline, ISPCC, a aspectelor specifice bullying-ului sau drepturile copilului, participarea la evenimente de strângere de fonduri, cum ar fi Concertul Childline și Zilele Sfinte.

Linia Copilului în Irlanda se bazează pe date statistice înainte de punerea sa în aplicare. Evaluarea acestei inițiative este oferită de ISPCC - Childline folosind datele statistice. Rezultatele arată o nevoie tot mai mare de serviciul Childline pentru copii care doresc să fie ascultați în Irlanda. Childline a răspuns la 541.629 de persoane, copii care au contactat gama de servicii, anul trecut. Pe parcursul anului 2012 a existat un număr semnificativ de contacte din partea copiilor care vorbesc despre probleme de sănătate mintală, un procent de 21 % persoanele au contactat online și 8% dintre persoane au contactat telefonic acest serviciu. Marea îngrijorare este că numărul de contacte referitoare la abuz și violență este ridicat, cu 15% din persoane au contactat online și 14 % dintre persoane au contactat telefonic acest serviciu legate de abuz și violență. Statisticile Childline pentru anul 2012 pot fi găsite on-line în pagina: www.ispcc.ie

Linia Copilului din Irlanda este răspândită prin intermediul Facebook, Twitter, Comunicate de presă, prin intermediul site-ului ISPCC, și mass-media. Site-ul Childline online <https://www.childline.ie/> și o broșură sunt de asemenea disponibile. Această inițiativă este inovatoare deoarece include un suport live online, propune prin intermediul web, un număr de telefon și de serviciu de text. Este eficient, deoarece caută să sprijine copiii prin intermediul telecomunicațiilor și tehnologiei informației. Astfel de practici de suport live online prin intermediul web, telefon și serviciu de text pot fi transferate cu ușurință în diferite zone tematice și geografice. Cu toate acestea, este nevoie de personal instruit.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență, durabilitate și scalabilitate medie.

4.11. *Circle time* (- Marea Britanie)

Circle time (Timpul circular) este o abordare creativă și o strategie de clasă folosită pentru a lua în considerare o gamă largă de probleme care afectează întreaga comunitate școlară. Acesta este larg oferit de Consultanțele Jenny Mosley. Modelul lor de *Circle time* și instruirile sunt considerate exemple bune de eficacitate, care se adresează tinerilor. Introducerea acestui modelul la nivelul formării cadrelor didactice, în planurile de lecție și în consiliere, ne oferă materiale disponibile on-line. Timpul circular - *Circle time* - face parte din programul PSHE și este promovat de către diferite organizații specializate.

Modelul se bazează pe evaluarea de către OFSTED și pe diferite studii, de exemplu, un raport privind utilizarea de timp circular în școli primare Wiltshire (1998), un raport cu privire la utilizarea Modelului de timp circular de calitate la Total School Jenny Mosley în școlile primare din Marea Britanie (1999). Mai mult, Departamentul de Educație a efectuat sondaje de evaluare a școlilor. Rezultatele arată că toate școlile intervievate au dat timpului circular un rating pozitiv în prevenirea agresiunii, chiar dacă unele școli au găsit *timpul circular* ca fiind consumator de timp și chiar dacă alții au avut o problema cu spațiul.

Circle time este un mod interactiv de a lua în considerare o gamă largă de probleme, cum ar fi bullying-ul. *Timpul circular* a susținut munca depusă anti-bullying și a ajutat la dezvoltarea abilităților sociale ale elevilor; poate fi folosit atât în mod proactiv pentru a încorpora un mesaj anti-bullying clar și reactiv, pentru a discuta despre impactul unui incident de violență, după ce s-a întâmplat. Poate fi, de asemenea, un sistem de raportare eficient și o altă oportunitate pentru personalul școlar de a asculta preocupările elevilor. Acest model este în prezent finanțat. Modul său de interacțiune cu elevii poate fi transferat la diferite zone tematice și geografice; cu toate acestea, este nevoie de traducere și de formare a resurselor.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență, scalabilitate, durabilitate.

4.12. *Activitățile la clasă pentru prevenirea fenomenului bullying și reducerea violenței între elevi. Manualul cadrelor didactice pentru școlile elementare. Asociația pentru sănătatea psihologică a copiilor și adolescenților (- Grecia)*

Acest manual a fost realizat ca parte din programul oficial al programului internațional european de cercetare Daphne III; a început în anul 2011, coordonat de Asociația pentru sănătatea psihologică a copiilor și adolescenților (Grecia), în parteneriat cu încă trei țări partenere, Cipru, Lituania și Polonia. Obiectivul general al programului a fost de prevenire a

bullying-ului prin conversație și dezvoltare de contacte sociale. Practica are drept grup țintă: învățătorii, elevii și părinții. Scopul final este protecția drepturilor copilului.

Manualul conține cunoștințe teoretice despre fenomenul bullying, metode și instrucțiuni, precum și prezentarea detaliată a 11 ateliere de lucru experimentale care pot fi implementate de către profesori în colaborare cu elevii. Durata fiecărui atelier de lucru este de 90 minute și de fiecare dată se concentrează pe un aspect diferit de bullying. Întâlnirile cu părinții sunt, de asemenea, parte a programului. Durata totală este de 22 de ore, iar acesta este implementat în programa școlară.

În conformitate cu manualul, ateliere de lucru includ o introducere a programului, semnarea contractului, discuțiile cu privire la tipul de bullying și la formele de violență în școală, consecințele lor și rolul părților implicate, pentru a spori gradul de conștientizare și de solidaritate, pentru gestionarea corectă a violenței și pentru o bună evaluare a programului. Programul și manualul includ activități de ascultare activă, conversație, gândire liberă, jocuri de rol, și creație artistică. Toate activități vizează înțelegere, sensibilizare, precum și prevenirea bullying-ului și a violenței în școală, dezvoltarea de intervenții psiho-pedagogice, în scopul de a gestiona incidente de bullying și de violență în școală.

Programul a fost aplicat ca model pilot în școlile din Atena și la prefectura Evros. Rezultatele evaluării au arătat că numărul victimelor din rândurile elevilor a scăzut, în timp ce profesorii și elevii obțin mai multe cunoștințe legate de problema violenței. Aplicarea activităților cu succes implică formarea periodică a cadrelor didactice și a specialiștilor în sănătate mintală, care au intenția să folosească modelul. Instrumentul poate fi transferat și utilizat pentru diferite cazuri de bullying și în diferite zone geografice. Acesta este deja aplicat în Lituania și Polonia, cu toate acestea, nu este clar dacă manualul este tradus și în ce limbi.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență, durabilitate și scalabilitate.

4.13. Collaborative games - Jocurile de colaborare (- Italia)

“*Collaborative games*” - "Jocurile de colaborare" - este o metodă de formare dezvoltată în 2002, de către Departamentul de psiho-pedagogie de la Universitatea din San Paulo (Brazilia), care a promovat utilizarea de jocuri pentru scopuri educaționale. În 2007 a fost importat în Europa, folosit în zilele noastre în diferite domenii. COOSS a folosit această tehnică în diferite domenii (durata unei sesiuni: 4 ore). Acesta este implementat de către Dr. Marcelino, matematician și expert în jocuri de colaborare, în colaborare cu COOSS și Universitatea din

Urbino (personal al proiectului). Psihologii de la COOSS și Universitatea din Urbino, pentru a atinge scopul proiectului, au acționat în calitate de facilitatori în timpul formării. Părinții și profesorii au fost invitați să participe în calitate de cursanți, recrutați de către șeful școlilor selectate. Un preț special de 500 de euro a fost cerut de către expert pentru cele două zile de instruire. Aceste costuri au fost acoperite prin proiectul ATTEMPT.

Collaborative games - "Jocurile de colaborare" - au scopul de a te face să reflectezi; sunt adaptate la atitudini, la comportamente negative/ greșite, la eșecurile relaționale, cu scopul de a le îmbunătăți. Jocurile dezvoltă strategia și colaborarea. După o scurtă explicație a obiectivelor, se invită participanții să joace jocurile pe care formatorul le selectase pentru scopul proiectului. O tablă de șah – covor sau pusă în pavaaj invită la joacă, participanții mișcându-se pe ea. Urmează o dezbateră, facilitată în principal de psihologi. Jocul pornește de la probleme de viață sau de la o problemă specifică; tabla de șah e un domeniu de acțiune. Mutând pe tabla de șah pentru a câștiga, se aplică strategii care ar putea indica greșit și ar putea fi contraproductive. Expertul în joc de colaborare a fost informat în prealabil cu privire la scopul proiectului, cu privire la problema de la baza relațiilor conflictuale între părinți și profesori, în urma aplicării chestionarelor. Pe baza acestor informații, expertul selectează două dintre sutele de jocuri disponibile.

Evaluările sunt realizate imediat după încheierea sesiunii de instruire, cu ajutorul unui chestionar structurat pe care participanții îl completează ei înșiși și le returnează la personalul de proiect pentru analiză. Până în prezent, rezultatele au aratat scoruri mari în ceea ce privește eficiența metodei, competența instructorului, cunoștințele dobândite, atitudine schimbată față de formatori/ profesori și copii/ elevi, mai pregătiți pentru a face față eventualelor episoade de intimidare. Această practică a fost diseminată prin pliante și email-uri pentru a implica școlile, profesorii și părinții, cu publicarea descrierii metodei în site-ul proiectului, fie la atelierul de lucru cu interpretare live la conferința finală de la Berlin. O broșură în limba italiană pentru a ilustra metoda, și un site website sunt de asemenea disponibile.

“Collaborative games” – o metodă inovatoare, în care jocurile implică emoții, relații personale și posibilitatea de a te distra: ele activează atât aspectele cognitive cât și cele emoționale. O gamă largă de jocuri există, pot fi adaptate la diferite obiectivele educaționale. Ele ating un nivel înalt de participare și angajament: oamenilor le place jocul, și această metodă folosește jocuri de a învăța. O mare parte din aceste jocuri pot fi gestionate în mod autonom de către profesori sau adulți, odată ce principiul lor este învățat. Cu toate acestea, atunci când este un expert pentru a le propune, un nivel ridicat de participare și o mai mare ușurință în gestionarea

lor garantează efecte mai mari. Toate jocurile pot fi folosite pentru diferite scopuri educative și adaptate la diferite contexte tematice și geografice. Provocarea este de a selecta jocul cel mai potrivit pentru problema cu care ne confruntăm.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență, durabilitate și scalabilitate.

4.14. CyberMentors - Mentorii Cibernetici (- Marea Britanie)

CyberMentors - *Mentorii Cibernetici* - este un program, un serviciu de mentorat de la egal la egal online, lansat în martie 2009 de către organizația caritabilă pentru prevenirea agresiunii de tip bullying, Beatbullying din Marea Britanie. Acesta a fost implementat la nivel național în 81 de autorități locale în Anglia și în Țara Galilor. CyberMentors este în parteneriat cu exploatarea copiilor și Protecția Online (CEOP). CEOP este dedicat pentru a eradica abuzurile sexuale asupra copiilor. CEOP a susținut programul CyberMentors de la început în modelarea procedurilor de raportare și la procesul de recomandări. Barclays Capital, Bridgepoint, Children In Need, City Bridge, Comic Relief, Department for Education, The Dulverton Trust Hillingdon Community Trust, Kent County Council, London Councils, London, Development Agency, NESTA, Nominet Trust, Schroder Foundation, Taylor Family Foundation, The City Bridge Trust, United St Saviours Venture Partnership, Foundation, Vfund The Walcott Foundation - sprijină financiar CyberMentors - *Mentorii Cibernetici*.

Serviciul are ca scop oferirea de sfaturi și îndrumare tinerilor care sunt afectați atât de hărțuirea cibernetică cât și offline, tinerii fiind încurajați să se sprijine reciproc. CyberMentors constă în tineri instruiți care ajută colegii agresați pe un site sigur de socializare, oferind mentorat de la egal la egal. Cei de peste 18 ani pot lucra ca voluntari și pot să se instruiască fiind apoi mentori- seniori. Tinerii se confruntă cu fenomenul bullying și cei hărțuiți cibernetic se pot conecta și pot obține sprijinul imediat de la un alt tânăr. CyberMentors - *Mentorii Cibernetici* sunt instruiți de către personalul Beatbullying și sunt, de asemenea, sprijiniți de consilieri instruiți și de BACP (Asociația Britanică pentru Consiliere și Psihoterapie/ British Association for Counselling & Psychotherapy). Elevii sunt în general, selectați prin școli sau se aleg ei înșiși să devină CyberMentors (o formă de voluntariat). În ceea ce privește selecția școlilor, acest lucru se face în general pe baza faptului că un atelier de lucru anti-bullying va fi de valoare pentru ei. *Beatbullying* lucrează în strânsă colaborare cu persoana de contact desemnată în școală (de exemplu, un mentor de învățare, care are contact extins cu copiii selectați).

Principalul Program de instruire *CyberMentors* este pentru tinerii cu vârste cuprinse între 11-18 ani și este compus din exerciții, activități de lucru în grup, jocuri, jocuri de rol și discuții în jurul temei bullying și hărțuire cibernetică, cyberbullying. Ziua 1 se concentrează pe ceea ce este bullying-ul, confidențialitatea, limitele, protecția copilului și abilitățile necesare pentru mentorat, iar ziua a 2a este în întregime dedicată formării, activități de mentorat on-line, despre cum să învețe să folosească site-ul web. Există o formare și pentru cei care au o experiență anterioară în mentorat, pentru *CyberMentors Senior* (18-25 ani), pentru profesioniștii care lucrează cu tinerii și părinții. Serviciul este disponibil pentru tinerii cu vârste cuprinse între 11-17 ani care sunt agresați sau care sunt îngrijorați de altcineva, care au supraviețuit bullying-ului sau care doresc să fie *CyberMentors*.

Există, de asemenea, un program soră al programului *CyberMentors*, *MiniMentors* - adresat copiilor din școlile primare (5-11 ani). Acesta are scopul de a ajuta copiii de școală primară să învețe cum să aibă grijă de sine și cum să-l respecte pe celălalt. Copiii învață cum să fi includă pe alții în activități, cum să încurajeze prietenii și cum să se sprijine reciproc (<http://www.minimentors.org.uk/>). Cercetarea anterioară implementării a inclus un studiu care a sondat opinia tinerilor privind experiența și înțelegerea conceptului de agresiune cibernetică, cyberbullying, la 2094 elevi de gimnaziu, din noiembrie 2008 până în februarie 2009 (*Beatbullying*, 2009).

Cercetarea și evaluarea serviciului a fost efectuată de către parteneri: Universitatea din Sussex și New Philanthropy Capital (NPC). Evaluările includ evaluări post-workshop, chestionare de auto-raportare on-line prin intermediul platformei *CyberMentors* pentru a măsura activitatea de mentorat, feedback-ul de la Grupul consultativ al Tinerilor *Beatbullying* (YPAG); pentru a se asigura că activitatea este condusă de tineri, tehnici de evaluare sunt pilotate cu focus grupuri. Cercetările includ "*Evaluarea programului de mentorat de la egal la egal, Beatbullying*" (Brighton: Universitatea din Sussex și Universitatea din Brighton, 2010) și "*Utilizarea și eficiența strategiilor anti-bullying în școli*", Londra: Departamentul de Educație, 2011).

Rezultatele cercetării arată că: i) Majoritatea personalului anti-bullying a crezut că site-ul *Beatbullying* e bine supravegheat și în condiții de siguranță, că toate sfaturile și sprijinul au fost disponibile în orice moment. *Beatbullying* a oferit sprijin bun; ii) *CyberMentorii* au crezut că instruirea a fost bună. Site-ul a fost în condiții de siguranță, site-ul *Beatbullying* a asigurat o bună supraveghere și majoritatea elevilor s-au simțit bine consiliați; iii) *CyberMentorii* și-au dezvoltat abilități bune de rezolvare a problemelor; iv) Cercetarea

realizată în colaborare cu Universitatea din Sussex în 2010 a măsurat reducerea numărului de agresiuni și de alți indicatori negativi în școlile care au programul CyberMentors încorporat.

Din raportul comandat de Departamentul de Educație a apărut că: școlile au evaluat formarea Beatbullying ca fiind la fel de bună și foarte bună, deși personalul s-a simțit marginalizat atunci când a fost în imposibilitatea de a participa la un atelier de lucru. Site-ul Beatbullying a fost sigur și bine supravegheat și personalul Beatbullying a oferit un sprijin bun pentru elevi - chiar dacă filtrul a fost uneori prea sensibil și restrictiv și, de asemenea, a avut unele probleme de siguranță. Debutul a fost lent în școli, cu toate că mulți nu au avut nici o idee exactă a modului în care schema funcționa, iar datele au fost controlate de către Beatbullying. CyberMentors s-a ocupat în cea mai mare parte de problemele de relație și au înregistrat câteva intenții de sinucidere. Elevilor le-a plăcut profilul la nivel național și cel de la nivel mondial, însă o parte a personalului a simțit ca spiritul caritabil a devenit prea mare și că lupta anti-bullying trebuie sprijinită în continuare.

Eforturile de diseminare includ Comunicate de presă, prezentări video și un document pentru școli. CyberMentori este un program inovator și eficient deoarece acesta este un program de școală de mentorat de la egal la egal, adaptată la era digitală actuală, folosind modelul de rețea socială. Școlile care participă la *CyberMentors Peer Mentoring Scheme* - raportează o creștere de 60 la sută în nivelurile de raportare a bullying-ului și violenței între copii, prin urmare, are loc reducerea agresiunii cu o medie de 43 la sută pe o perioadă de douăsprezece luni. Profesorii și profesioniștii din învățământ înregistrează mai puține incidente de bullying și o creștere a nivelului de raportare ce urmează activitatea BB - Beatbullying. 73 la sută dintre profesori au raportat o schimbare pozitivă în comportamentul elevilor, în timp ce 88 la sută au indicat o implicare mai pozitivă în viața școlară a elevilor lor. Există o recunoaștere tot mai mare a valorii strategiei de sprijin de la egal la egal în caz de bullying, nu doar pentru cei care folosesc în mod activ acest serviciu, cât și pentru cei care acționează în calitate de mentori și chiar pentru școala în sine, pe o scară mai largă ("No place for bullying", Ofsted, 2011). Având în vedere impactul programului de sprijin reciproc în instituțiile de învățământ și creșterea în utilizarea internetului și a tehnologiei noi, digitale, CyberMentors este un exemplu inovator de cum să se implice copiii și tinerii, ca răspuns la problemele care le afectează viețile lor.

Aceasta este o inițiativă utilizată pe scară largă, care a fost evaluată în mod eficient și susținută. Există un proiect de a o transfera în alte țări ale UE și, prin urmare, durabilitatea va fi crescută. Schema sa de sprijin de la egal la egal, de sprijin prin rețele sociale, poate fi

transferată la diferite zone tematice și geografice. Beatbullying a lansat programe de mentorat de la egal la egal în șapte țări europene, în următoarele 18 luni, cu UE și alte surse de finanțare.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență, durabilitate și scalabilitate.

4.15. Fairplayer - împotriva violenței în școli și dezvoltarea abilităților sociale, Germania

"*Fairplayer - împotriva violenței în școli și dezvoltarea abilităților sociale*" a fost un program inițiat de către Prof. Dr. H. Scheithauer, Thorsten Schöntaupe, Heike Dele Bull, Detlef Braun, Stephan Rusch și Frank Lenk, în Bremen în septembrie 2003. Inițiativa a fost în continuare susținută de Banana Design GmbH | Advertising and Publishing, BIPP | Bremen Institute of Education and Psychology, BFV | Bremen Football Association e.V., BSAG | Das Unternehmen für Mobilität in Bremen, Lemon8 Media GmbH | Agency for emotional brand presentation, The Bremen Police operates a private Victims emergency telephone, Radio Bremen | The media company for Bremen and Bremerhaven, Sat.1 Regional | Das Regionalfenster für Bremen und Niedersachsen, Bremen Sparkasse, Unfallkasse Free Hanseatic City of Bremen | Partners for the prevention of accidents, Werder Bremen | The club, the league and cup double with 111 years of history. *Inițiativa Fairplayer* a fost demarată cu scopul de a întreprinde ceva cu privire la violența în școli și impactul violenței, de a consolida abilitățile tinerilor. Aceasta a urmărit încurajarea acțiunii pe termen lung, promovarea toleranței, includerii, fairplay-ului și mai presus de toate, însuflarea curajului printre copii, adolescenți și adulții tineri, pentru o mai bună cooperare.

O evaluare a "fair-player-ului" este disponibilă în *fairplayer.manual* - care este doar în limba germană. În perioada de evaluare (2004-2009) se poate observa că inițiativele *fairplayer* sunt instrumente importante de prevenire a violenței întrucât s-au adaptat la interesele și cultura tinerilor (de exemplu cântece anti-violență, interpretate de trupe celebre, *ambasadori fairplayer*, *fairplayer* logo). Rezultatele arată o scădere cu 50 % a bullying-ului. În plus, competențele sociale în rândul tinerilor au fost îmbunătățite. Profesorii au raportat o creștere observată privind curajul în rândul elevilor, tinerii sunt mult mai dispuși să accepte în grupul lor alte persoane, diferite. Datorită publicării *manualului de "fairplayer"* a existat o intensificare în domeniul audiovizualului a campaniei de combatere a bullying-ului și mai multe rapoarte cu privire la fenomenul bullying au apărut în ziarele și revistele germane. Mai

mult decât atât, Fairplayer a câștigat Premiul European de Prevenire a Criminalității. Manuale de Fairplayer pot fi găsite on-line. Strategiile Fairplayer, manualele și alte materiale pot fi transferate la diferite zone tematice și geografice.

Evaluare : nivelul mediu de inovație, eficiență ridicată și durabilitate, scalabilitate medie.

4.16. Teatru Forum pentru formarea cadrelor didactice și a părinților (- Italia)

“Forum Theatre for the training of teachers and parents” - "*Teatru Forum pentru formarea cadrelor didactice și a părinților*" este un proiect european început în 2012; în calitate de proiect pilot la nivel local, a implicat 3 școli diferite în 2 regiuni italiene: Regiunea Marche - Jesi și Ancona; Regiunea Emilia - Romagna: Riccione. Este coordonat de către psihologul din cadrul personalului, pentru dirijarea dezbaterii, în colaborare cu compania de Teatru pentru instruirea bazată pe teatru, în cooperare strânsă cu personalul Universității din Urbino (partener de proiect) și a directorilor de școli. Școlile au fost selectate în funcție de interesul manifest urmare a invitației prin e-mail pentru a se alătura proiectului. Părinții sunt, de asemenea, implicați ca voluntari, pentru a participa la respectiva formare, la invitația profesorilor din școlile selectate. Compania de teatru a fost subcontractată pentru un total de 4000 de euro (inclusiv pregătirea și 3 repetiții generale în cele 3 școli) . Acesta a fost un proiect finanțat prin programul Daphne.

Practica se adresează părinților și cadrelor didactice pentru copii de 11-14 ani (aproximativ 15 părinți / profesori - grup). Teatru Forum pentru formarea cadrelor didactice și a părinților are drept scop punerea în valoare a soluțiilor alternative la o anumită problemă. Este o practică de jumătate de zi, pentru un total de 7 ore de școală. Actorii interpretează o scenă, în mod exagerat în atitudinea negativă a profesorului față de părinte, publicul este întrebat ce a fost greșit și este invitat să ia locul actorului și să schimbe scena în funcție de comportamentul și de stilul propriu. După câteva schimbări începe o dezbateri, mediată de către psiholog. Proiectul se bazează pe rezultatele unui chestionar care a fost prezentat unui număr de 30 de părinți și de 30 de profesori în școala aleasă, pentru a identifica motivele pentru care, în cazul episoadelor de bullying ei tind să se acuze reciproc, în loc de a coopera și de a-și uni forțele pentru a rezolva problemele. Scenele actorilor au fost apoi proiectate pe rezultatele chestionarelor.

După 5 luni de la încheierea instruirii (din motive tehnice, pentru a avea filmul video gata în forma sa finală), copiilor le-a fost aratat filmul video părinți / profesori în "Teatru Forum" și

au completat un chestionar simplu despre ceea ce le-a placut, ori nu și dacă au apreciat strategiile. Evaluarea a fost realizată de același psiholog care a condus instruirea. Rezultatele au aratat ca părinții și profesorii au apreciat mult experiența; ei ar fi dorit să aibă oportunități de training interne, de promova relații pozitive între adulți și de a rezolva unele probleme de bullying ale copiilor lor; copiii au spus că o colaborare în rândul adulților le-ar ajuta să aibă mai multă încredere în ei în cazul unor evenimente de agresiune. O dificultate de organizare, în ceea ce privește găsirea unei zile potrivite pentru toți adulții în cauză, a fost singura problemă identificată. Organizatorii au adăugat o facilitate de babysitting (îngrijire pentru copii mici) și un bufet pentru prânz, pentru a determina profesorii să rămână după terminarea orelor de predare.

Eforturile de diseminare au inclus pliante și email-uri pentru școli, profesori și părinți, publicări video cu subtitrare în limba engleză, atât pe youtube cât și pe site-ul proiectului, anunțul accesibilității la video în Yes Forum și newsletter (raportul de informare tipărit, scos periodic), Conferința finală în Berlin, cu participarea persoanelor interesate la diferite niveluri în problema bullying. Sunt disponibile, de asemenea: o broșură bilingvă, imagini video și un site web.

”Teatru Forum pentru formarea cadrelor didactice și a părinților” este o practică foarte inovatoare care reunește părinții și profesorii pentru a-i determina să se confrunte cu problema bullying-ului din aceeași perspectivă: datorită lor de a sprijini și de a ajuta copiii. *Teatru forum* are marele avantaj de a folosi o tehnică de recreere pentru a înfrunța consecințele agresiunii. Acesta are puterea de a face oamenii să colaboreze, să participe, să interacționeze, să dezbată, să mediteze, chiar să se bucure. Dacă la începutul sesiunii de instruire participanții erau rigizi și suspicioși, la sfârșitul acesteia ei au fost relaxați, mulțumiți și mai apropiați unii de alții. Pentru o continuare a implementării, este de așteptat să se repete experiența cu personalul intern al școlii, dat fiindcă tehnica poate fi folosită de către non-profesioniști. Practica poate fi transferată în diferite zone tematice și geografice. Ori de câte ori o situație conflictuală este critică, *forum theatre/ teatru forum* poate fi folosit pentru a o reprezenta și a găsi soluții împotriva acesteia. Teatru forum este o ramură a "teatrului celor oprimați" care servește scopului social de a denunța opresiunea și de a găsi o cale să o combată. Provocarea este de a folosi resurse interne, în loc de companii de teatru profesionale pentru a realiza scenele. De fapt, atunci când problema este bine identificată, nu este dificil să se creeze o piesă bună, cu condiția să fie disponibili participanții să acționeze în fața unui public. Dacă există resurse

financiare disponibile, participarea unei companii de teatru profesionist garantează un efect mai puternic.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență și scalabilitate, durabilitate medie .

4.17. Instrument educațional interactiv de gestionare a fenomenului bullying în școală (Interactive Educational Tool for Managing School Bullying) (- Grecia)

"*Interactive Educational Tool for Managing School Bullying*" este un instrument educațional cross media, care este disponibil în diferite limbi ale țărilor din zona euro (engleză, italiană, greacă, bulgară, letonă, estoniană și lituaniană). Instrumentul a fost dezvoltat în cadrul programului european Daphne "E-abc", coordonat de către ONG-ul "Smile of the child". Acesta a fost lansat oficial în ianuarie 2013 și a fost pus la dispoziția comunității școlare. Iși propune să introducă și să explice fenomenul de bullying, creșterea gradului de conștientizare a legăturilor emoționale între agresor, copilul agresat - victimă și observator, și propune modalități de a răspunde la bullying. Practica are ca țintă în principal profesorii și elevii și a fost folosită și de către alți profesioniști care au integrat-o în activitatea lor, de exemplu, specialiștii de sănătate mintală. Pregătirea și crearea instrumentului a costat 15.000 de euro și a fost finanțată în cadrul programului DAPHNE.

Instrumentul a fost conceput pentru a fi utilizat de către un grup de elevi din învățământul secundar, sub coordonarea unui profesor și oferă posibilitatea de a fi utilizat în mod individual de către un copil. Elementul de bază al identității sale este interactivitatea și capacitatea de a interveni în povestire. Se prezintă două întâmplări de bullying, una într-o școală, iar cealaltă folosind internetul . Utilizatorii copii - pot alege inițial care povestire, o vor urmări, agresiunea din școală sau de pe internet. Apoi ei au posibilitatea de a alege perspectiva din care urmează să vizioneze povestirea, de exemplu, din punctul de vedere al unui copil care agrează , care este agresat sau din perspectiva copilului care observă fenomenul bullying. Apoi se introduce eroul /eroina din întâmplarea selectată și povestea evoluează. În cele din urmă, copilul - utilizator trebuie să selecteze rezultatul povestirii printre opțiunile structurate (care au fost formate pe bază de Cercetare Europeană cu privire la bullying-ul în școală, coordonat de ONG-ul "Smile of the child"). Instrumentul este însoțit de un manual special conceput pentru profesori.

Acest instrument specific se caracterizează prin schimbări rapide audio și de imagine iar poveștile sunt întruchipate de copii – actori, în spații naturale. Naturalitatea actorilor și spațiul,

schimbările rapide în sunet și imagine, realitatea scenariului și capacitatea de a identifica și de a "controla" povestirea, o fac destul de atractivă pentru a fi utilizată de către copii. Instrumentul poate fi găsit în site-ul www.e-abc.eu și este disponibil on-line. Conform datelor obținute de la site-ul www.e-abc.eu, dar și de la ONG-ul "Smile of the child", 584 de profesori și specialiști în sănătate mintală și-au exprimat interesul în punerea în aplicare a instrumentului la sediul lor. Instrumentul a fost prezentat la a 18-a Conferință Internațională Anuală a Asociației de Psihologie și Psihiatrie pentru adulți și copii, la a 3-a Conferință Națională - "Telematics Applications in Mental Health" și Conferința Europeană Online, privind cyberbullying-ul. Acest instrument este prezentat în reviste științifice, cum ar fi *Jurnalul Internațional de Pedagogie* (în curs de apariție).

În general, instrumentul include pregătirea, studiu de caz, manuale și ghiduri. Evaluarea impactului instrumentului diferă de la țară la țară; o astfel de procedură nu a fost inclusă în durata proiectului, depinde de ONG-urile care implementează activitățile EAN, pentru a-i evalua în continuare impactul. În Grecia a existat o continuare, după primele 3 luni de implementare; o a doua evaluare s-a încheiat în septembrie 2013, în timp ce în luna octombrie 2013, instrumentul a fost evaluat de către profesori. Metodele de evaluare includ chestionarul, interviuri, precum și date statistice. În general toți profesorii sunt încântați de acest program. Este o practică anti-bullying foarte inovatoare, deoarece nu există alte instrumente educaționale care propun interacțiune în mass-media, în care să fie posibil să selectezi caracterul și sfârșitul poveștii. Acest instrument este disponibil pentru a fi accesat și utilizat de către profesioniști, poate fi găsit on-line, în timp ce întregul instrument poate fi transferat și utilizat pentru diferite tipuri de cazuri de bullying și în diferite zone geografice. Este tradus în 6 limbi europene, iar profesioniștii din alte țări pot utiliza versiunea în limba engleză.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență, durabilitate și scalabilitate.

4.18. *Intervențiile interactive de prevenire a fenomenului bullying în școală (Grecia)*

"Intervențiile interactive de prevenire a fenomenului bullying în școală" sunt strategii de prevenire a violenței școlare, bazate pe tehnica de psihoterapie narativă și sunt coordonate de către ONG-ul "Smile of the child" - care are o experiență extinsă (18 ani) în acest domeniu, prin practica de zi cu zi a Psihologilor săi și a lucrătorilor sociali. Instrumentul are ca scop

introducerea și explicarea fenomenului de bullying, creșterea gradului de conștientizare a raporturilor emoționale între agresor – victimă, copilul agresat și observatorul, și promovează modalități de a răspunde violenței. Prin povești despre cazurile de bullying, special concepute și structurate de personalul științific ale Asociației "Smile of the child", se desfășoară intervențiile interactive de prevenire în școlile primare și secundare din Grecia, cu acordul Ministerului Educației și în consultare cu directorul fiecărei unități școlare. Intervențiile se fac la nivel de clasă (în funcție de dinamica școlii). Grupul țintă îl reprezintă în principal profesorii și elevii, dar a fost, de asemenea, folosită și de către alți profesioniști, care integrează tehnica în muncă, spre exemplu, specialiștii de sănătate mintală. Pregătirea și punerea în aplicare a acestei practici au fost gratuite.

Specialistul de sănătate mintală se prezintă copiilor și începe narațiunea despre un copil (care se află la o școală cu grad echivalent școlii în care are loc intervenția). Povestea are loc într-o sală de clasă și continuă în curtea școlii și, descrie în principal agresiunea verbală și fizică prin care a trecut eroul povestirii. Într-un mediu ipotetic, specialistul de sănătate mintală vorbește cu copilul care se confruntă cu bullying-ul (specialistul întruchipează ambele roluri). Prin intermediul dialogului ipotetic, termenul de bullying este clarificat cu ajutorul conceptelor de repetabilitate și de dezechilibru între puteri. Apoi, eroul întreabă specialistul de sănătate mintală: "de ce eu?". În acest moment copiii prezenți oferă propriile lor interpretări. Ceea ce este de așteptat, se discută despre Diversitate, Dezechilibru de putere, Sensibilitate, Izolare. Povestea se desfășoară în sala de clasă, unde specialistul de sănătate mintală comentează cazul din propriul punct de vedere, îl interpretează și pe copilul care experimentează hărțuirea, și pe agresor, în timp ce copiii grupului sunt copiii-observatori. În momentul în care se introduce agresorul, prin dialog, copiii comentează comportamentul și votează momentul în care vor ca el/ea să se oprească. În timp ce este introdus agresorul, care amenință și își bate joc de copilul agresat, expertul se bazează pe reacțiile copiilor în acel timp (râsete, frică, furie) și printr-un dialog, detectează starea emoțională a copilului care este agresat. La final, copiii dau sfaturi pentru fiecare dintre eroi și arată contribuția lor la nașterea, evoluția și sfârșitul poveștii.

Evaluări ale acestei practici sunt efectuate după fiecare intervenție de către cadrele didactice, folosind o scrisoare de evaluare. Până în prezent, rezultatele arată o conștientizare emoțională pozitivă față de agresiune. Nu s-a cunoscut vreo problemă. În general, toți profesorii sunt încântați cu acest program. Conversația directă cu elevii, bazată pe o poveste, îi transformă pe copii în psihologi și protagoniști de povești. Această practică nu este finanțată, intervențiile

sunt disponibile pentru toate școlile din Grecia și pentru școlile grecești din Europa și Africa. Intervenția se realizează în greacă, dar poate fi transferată în alte țări, dacă materialul este tradus.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență, durabilitate și scalabilitate.

4.19. L2 ITALIAN: ELEV = școală: FAMILIE (ITALIANO L2: ALLIEVO= școală: FAMILIE, Italia)

Acest proiect este finanțat de către FSE-POR Marche 2012-2013 realizat în Ancona, cu implicarea a trei școli cu putere de înțelegere pentru problematica dată. Proiectul este coordonat de COOSS MARCHE ONLUS, în colaborare cu IIS VOLTERRA ELIA - parteneri IC GRAZIE Tavernelle ATS, cu rol de coordonare educațională și științifică. Proiectul asigură achiziționarea de certificare CILS, a doua limbă pentru elevii străini cu vârsta cuprinsă între 11-16 de ani. Scopul este de a promova integrarea socială și școlară a elevilor străini și a familiilor lor, prin acțiuni de sprijin. Cursul de limbă italiană a fost oferit din ianuarie până în mai 2013, împreună cu măsuri de sprijin: secretariat social și mediere culturală din februarie - mai 2013; ateliere de lucru în domeniul sănătății (legate de bullying), din aprilie până în mai 2013; Cineforum (Bullying și integrarea socială), aprilie - mai 2013.

Proiectul implică organisme publice (regionale), școli, elevi și familiile lor. 100 de elevi italieni și străini cu vârsta cuprinsă între 11-16 de ani frecventând diferite școli (IC Grazie Tavernelle, IC Cittadella Centro, IC Novelli Natalucci e IIS Volterra Elia) au participat la activitățile proiectului. Manageri școlari, profesori de limba italiană, mediatori culturali, experți educatori pentru combaterea agresiunii, psihologi, psihoterapeuți, experți educatori pentru sănătate sunt implicați în proiect în diferite roluri, în funcție de domeniul lor de expertiză. Un Mediator lingvistic susține un Mediator cultural pentru intervenții de familie. Înainte de implementare, este necesară analiza cerințelor de intervenție și a priorităților școlilor, în scopul de a obține sprijinul dorit: întâlniri, tabele pentru a fi completate, evaluare. Fazele de evaluare și monitorizare s-au desfășurat pe durata proiectului (din ianuarie până în mai 2013). Monitorizarea a fost realizată de către coordonatorii celor patru școli implicate, cu coordonatorul partenerului principal, utilizând interviuri și date statistice (număr elevi înscriși la examen, număr de elevi care participă la măsuri, etc). Evaluarea este, de asemenea, condusă prin observare și măsurare: cursuri de limbi străine, CILS - SECRETARIAT/mediere culturală, laboratoare și Cineforum. S-a ținut de asemenea evaluarea școlii privind

îndeplinirea indicatorilor de referință, cu sprijinul managerilor, coordonatorilor sau a profesorilor.

La încheierea proiectului este realizat un eveniment public pentru a prezenta rezultatele activităților. Broșura proiectului "*Bello Bullo e ballo fi*" este distribuită în școli și accesibilă tuturor elevilor, familiilor și profesorilor. De asemenea, este introdusă în pagina de facebook COOSS. Totodată, elevilor și profesorilor le-au fost distribuite *Manuale de predare a limbii italiene* L2 de nivel A1 , A2 , B1 și B2 și CD-ul A1 , A2 , B1 și B2 pentru practica audio, cât și materiale pentru următorii pași. Broșura proiectului "*Bello Bullo e ballo fi*" se caracterizează printr-o expresie lingvistică tipic locală, ușor de recunoscut și capabilă de a capta atenția beneficiarilor proiectului din fiecare grupă de vârstă.

Acest proiect este inovativ și eficient deoarece combină activități educaționale care vizează certificarea limbajului, cu activități de integrare, ludice, de agrement, dezvoltă situații de socializare în contextul școlar și înființează spații pentru dialogul intercultural și între diferite generații. Toate acțiunile efectuate pot fi reproduse și adaptate la alte școli și contexte teritoriale.

Evaluare: nivel ridicat de inovație , eficiență , durabilitate și scalabilitate.

4.20. *Kidscape (- Marea Britanie)*

Kidscape este o organizație înființată în 1985 de către psihologul Michele Elliott, cu scopul de a oferi persoanelor și organizațiilor, abilități practice și resursele necesare pentru a menține copiii în siguranță față de agresiuni. Personalul Kidscape și formatorii lucrează cu copiii vulnerabili oferind cunoștințe, dezvoltând abilități practice non-violente, pentru menținerea în condiții de siguranță și de a reduce riscul unor cazuri de gresiune în viitor. Acești formatori sunt sprijiniți de voluntarii pentru Youth2Youth care sunt recrutați din școli și licee, în Borough of Ealing. Recrutarea are loc de două-trei ori pe an, atunci când lucrătorul Outreach se ocupă de postere de recrutare pentru a fi trimise prin poștă, la o gamă largă de școli, colegii și la alte organizații de tineret.

Kidscape oferă mai multe servicii și activități, cum ar fi: o linie de asistență, oferind sprijin și consiliere pentru părinții copiilor hărțuiți. Serviciul Youth2Youth este pentru tinerii care sunt îngrijorați, confuzi sau care vor să comunice, permite contactul cu voluntarii instruiți de la Y2Y prin telefon, e-mail, skype sau chat-ul on-line; au loc sesiuni confidențiale de comunicare și cursuri de afirmare (ZAP), pentru copiii care sunt agresați, victime ale

fenomenului bullying. Se oferă broșuri, literatură de specialitate, afișe, ghiduri de formare și filme educative cu privire la agresiunea bullying, informații despre protecția copilului, inclusiv pentru părinți. Programul național de formare pe probleme de management de siguranță și de comportament al copilului include sfaturi pentru părinți și îngrijitori, pentru profesioniști și pentru tineri.

Cercetarea Kidscape, studiul făcut de organizație și formarea profesională sunt disponibile on-line. Evaluarea include cursul de formare ZAP, care se efectuează în termen de 3-6 luni de la curs. Rezultatele au aratat o reducere a agresiunii, în timp ce activitatea de formare a fost considerată utilă de către participanți. Eforturile de diseminare includ site-ul web, implicarea mass-media, Linia de Ajutor *Youth2Youth* condusă de tineri, precum și informațiile și consilierea pentru părinți, îngrijitori, profesioniști și tineri, disponibile on-line.

Instruirea dirijată de Kidscape este considerată eficientă și oferă sprijinul de la egal la egal pe Y2Y, fiind o modalitate utilă de a ajuta tinerii care au dificultăți în a vorbi cu adulții. Kidscape este în prezent, un program finanțat. Formarea poate fi transferată în diferite zone tematice și geografice. Principala problemă pusă în discuție este limbajul și asigurarea calității livrării conținutului de formare.

Evaluare: nivel ridicat de eficacitate a inovației, sustenabilitate și scalabilitate .

4.21. Petiția Online: Anti CyberHarasement (- Malta)

"Anti Cyberbullying" este o petiție on-line (disponibilă în limba malteză și engleză), inițiată de către Alianța *Anti Cyber Harasement*, cu sprijinul membrilor Parlamentului maltez în 2013, într-un efort de a crește gradul de conștientizare cu privire la necesitatea legislației împotriva hărțuirii cibernetice. Alianța Anti-hărțuire cibernetică (Malta) este o coaliție de persoane care are ca scop creșterea gradului de conștientizare a legislației împotriva hărțuirii cibernetice și a urmării cibernetice; propune legi noi pentru a face față problemelor de urmărire cibernetică și intimidare, bullying. Având în vedere acest lucru, Alianța a organizat o serie de evenimente publice pentru a realiza o mai amplă informare cu privire la problemă. Petiția vizează publicul larg de toate vârstele. Eforturile de diseminare includ petiții și campanii, precum și implicarea mass-media în special prin intermediul grupului de rețea socială. Datele statistice privind participarea arată că, până în prezent, 2602 de persoane au semnat petiția.

Această petiție este inovatoare deoarece există o preocupare copleșitoare la nivel național privind siguranța copiilor maltezi, posibile victime ale agresorilor on-line. Eficacitatea acesteia constă în faptul că 2.300 de persoane au semnat petiția, fapt care cere o schimbare politică și introducerea unei legi care să prevadă că urmărirea cibernetică și hărțuirea cibernetică reprezintă infracțiuni penale. Gradul de conștientizare a publicului în general și a factorilor de decizie politică creează presiune asupra legiuitorilor și face posibilă punerea în aplicare a unei legi pentru a încadra hărțuirea cibernetică în categoria delict, ceea ce face această bună practică anti-cyberbullying să fie durabilă. Blogul, site-ul web și rețele sociale fac parte din viața noastră de zi cu zi, deci, este imperativ să avem legi de protejare a cititorilor, în special a oamenilor tineri și vulnerabili. Petiția este scalabilă prin utilizarea de platforme on-line, provocarea ar include crearea cadrului necesar pentru supraveghere și dispune de resursele necesare pentru a se menține pe termen lung acțiunea anti-cyberbullying.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență și durabilitate și scalabilitate medie.

4.22. PEAB - peer education against bullying – PEAB, educația colegială împotriva violenței de tip bullying (Spania, Italia, Marea Britanie)

“PEAB – educația colegială împotriva bullying-ului” este o abordare dezvoltată între 2007-2009; școli din 3 țări diferite au acceptat să îi găzduiască pe experții proiectului, care, în timpul activităților curriculare au lucrat cu elevii pentru a promova antibullying peer-education, inițiativa împotriva violenței. Metodologia studiului a fost decisă la nivelul consorțiului (Spania, Italia, Marea Britanie), dar fiecare țară a dezvoltat materiale diferite în funcție de ideile copiilor și în funcție de instrumentele de comunicare selectate. Coordonatorii celor 4 parteneri implicați sunt: COOSS și Universitatea din Urbino pentru Italia, BAOBAB pentru Spania și Universitatea Sheffield pentru Marea Britanie. Rolul lor a fost să utilizeze aceeași metodologie și să obțină rezultate comparative. Psihologii de la COOSS și de la Universitatea din Urbino au fost implicați în munca din școlile din Italia, în aceeași măsură și instructorii și psihologii de la BAOBAB, Spania, precum și profesorii de la Universitatea din Sheffield, UK.

Educația colegială (Peer education), ca și mod de abordare, are scopul de a le permite copiilor să își dezvolte strategiile de comunicare și de comportament pentru a face față momentelor de violență, să caute suportul adulților, să dobândească conștiința impactului agresivității sau a supunerii unei persoane, să reflecteze asupra consecințelor pe care un

comportament îl poate avea asupra celorlalți. Ghidați de profesorii lor și de o echipă de experți, elevii au selectat sarcinile cu care ei vroiau să se confrunte, au selectat materialele care le-au plăcut cel mai mult dintre diversele posibilități (pictură, filme, desene animate, muzică, etc.) și au creat “mesaje” pentru colegii lor de școală. Proiectul a inclus discuții cu copiii, lucru în grup pentru crearea materialului de studiu, filmări ale diferitelor sesiuni pentru o viitoare selecție într-un DVD.

Copiii între 8 – 14 ani, în total 300 de copii din fiecare țară au fost implicați în studiu și aproximativ 30 de copii din fiecare țară în activitățile proiectului. Un lung și detaliat studiu a fost susținut înainte, unde au fost implicați 300 de copii din fiecare țară, prin intermediul unui chestionar structurat, ale cărui rezultate au fost folosite pentru a structura activitățile studiului. O zi a fost dedicată follow-up-ului, o urmare a evenimentului, după 4-6 luni de la terminarea activităților din școli (timpul pentru prepararea DVD-ului). Sesiunea follow-up a inclus 30/35 copii din fiecare țară pentru evaluarea DVD-ului, pentru a-i evalua utilitatea și eficiența. Au fost implicați aceiași psihologi și aceiași coordonatori de proiect care au lucrat cu copiii. Rezultatele au arătat că au fost apreciate mesajele trimise de colegi, că tuturor le-a displicut partea scrisă și textele documentare sau părțile în care s-a vorbit prea mult (în dezbateri), au fost apreciate jocurile de rol, spectacolele și scenariile prezentate. Atunci când copiii trimit mesaje colegilor lor folosind metodele lor favorite, mesajul este mai ușor de înțeles și are un impact mai puternic. ”Empatizarea” și “sensibilizarea” sunt emoțiile predominante, exprimate după privirea filmului de pe DVD.

Eforturile de diseminare pentru această practică au inclus broșuri, prezentări ale proiectului la seminare și conferințe naționale, producerea de videoclipuri distribuite la nivel național, descrierea proiectului și a materialelor în campania “Smonta il bullo” împotriva bullying-ului în școli (www.smontailbullo.it), promovată de Ministerul Educației din Italia, o conferință finală în Urbino, la care au participat 400 de persoane, difuzată de televiziunea locală TV RAI3. Materiale orientative pentru profesori și părinți, precum și materialul pe care copiii l-au pregătit pentru colegii lor, sunt incluse în DVD-urile care au fost distribuite cu ocazia conferinței finale și sunt valabile la cerere.

“PAEB- educația colegială împotriva violenței” este un proiect inovativ și eficient, transformă copiii în adevărații protagoniști ai educației pentru colegii lor. Copiii au dat dovadă de motivație în munca alegerii subiectelor legate de violența de tip bullying din școli, au avut oportunitatea de a se exprima liber, de a transmite mesaje cu un mare efect asupra colegilor lor. Abordarea poate fi transferată și în alte contexte geografice și sociale. Lucrul cu copiii pe

aceste subiecte ar trebui să devină o activitate curriculară normală; o supervizare periodică a unui psiholog asupra profesorilor, pentru a-i ajuta în cazul în care aceștia au dificultăți, ar putea să îi facă să se simtă mai siguri și mai competenți în munca lor cu copiii.

Evalurea : un nivel înalt al inovației , eficienței, durabilității și al scalabilității.

4.23. Medierea în școală (School Mediation). Educarea elevilor pentru a face față fenomenului violenței și Bullying-ului în școală. (Grecia)

”Medierea și educarea elevilor pentru a face față fenomenului violenței și bullying-ului”, (2010) este o carte scrisă de Profesorul Vasso Atrinopoulou (profesor la Universitatea Panteion de Științe Sociale și Politice și expert în domenii precum bullying-ul în școli și restorative justice, justiția corectă), în cooperare cu doctoranzii Iro Michael și Christina Kalavri. Cartea include materiale informative cu privire la cadrul instituțional al medierii sociale, studii despre violența din școli, bullying-ul și cyberbullying-ul în Grecia, modelele medierii în școli. Introduce ideea de mediere în școli, idee care se axează pe abilitatea de autoreglare a comunității școlare prin intermediul elevilor antrenați să acționeze ca și mediatori în conflictele dintre colegi. Cartea se bazează și prezintă implementarea ideii de mediere școlară în Liceul Experimental Ionidios, antrenarea a 40 de profesori de la școli primare pe teme care se refereau la rezolvarea disputelor din școli, într-un mod pașnic, la Școala Educațională din Creta. Implementarea programului a fost evaluată cu ajutorul unor chestionare structurate înainte și după implementarea programului. Rezultatele arată că a fost o schimbare pozitivă, o dezvoltare a abilităților de comunicare ale copiilor, o creștere a gradului de conștientizare și de folosire a empatiei.

Acesta este un program specializat care necesită antrenarea profesorilor și a studenților pentru a practica medierea în școli. Cartea poate fi găsită pe piață în Grecia. Acesta este prima carte care studiază medierea în școlile din Grecia și include atât informații teoretice cât și aspecte practice. După publicarea acestei cărți, programele de mediere în școli s-au implementat în mai multe regiuni din țară. Totuși, astfel de inițiative sunt încă sporadice și au nevoie de mai multă dezvoltare. Programele de mediere în școli sunt ușor de implementat, sunt acceptate de elevi și implică toți membrii din comunitatea școlară. Toată metoda poate fi transferată și folosită pentru diferite tipuri de bullying în școli, în diferite zone geografice. Cartea este scrisă în limba greacă. Și totuși cărți și ghiduri se pot găsi și în alte limbi în Europa și în străinătate.

Un ghid de mediere școlară poate fi scris pentru a face parte în acest documentar sau pentru alte viitoare inițiative EAN.

Evaluare: nivel înalt de inovație, eficiență, durabilitate și adaptabilitate.

4.24. Stay Seif - Menține-te în siguranță (programul CAPP, Irlanda)

Menține-te în siguranță (programul CAPP) este un program lansat în Irlanda în 1991 de către Spitalul Cherry Orchard (din Dublin) care se ocupă cu administrarea Programului de Prevenirea Abuzurilor față de Copii (CAPP). Patricia Shanahan este coordonatorul la nivel național, în timp ce programul este susținut de către profesori și directori, echipe de cercetători, doctori, agenții de protecție a copiilor, profesioniști în sănătatea mentală, lucrători pentru protecția sănătății, doctori de familie și asistente medicale. Programul dorește să le dezvolte copiilor capacitățile necesare pentru a putea să recunoască și să reziste la abuzuri și să nu devină victime, să învețe să spună despre orice situație în care s-au simțit în nesiguranță, fie îngrijorați, ori abuzați sau au fost în pericol. Pentru a-și atinge scopurile, programul caută să îmbunătățească abilitățile copiilor de a se proteja singuri prin participări la lecții despre situații sigure și nesigure, despre combaterea agresiunii, despre atingeri indecente, secrete și pericolul venit din partea străinilor.

Un studiu pilot și o evaluare a fost făcută înainte de a fi implementat acest proiect. Programul a fost de asemenea evaluat la 3 luni după ce a fost implementat training-ul, folosind chestionare pentru copii, părinți și profesori. Deirdre MacIntyre (Departamentul Estic al Sănătății și Programul de Prevenire a Abuzului față de copii, Dublin, Irlanda) și Alan Carr (Departamentul de Psihologie, Universitatea din Dublin, Belfield, Dublin) au fost coordonatorii evaluării. Rezultatele au arătat că a fost o importantă îmbunătățire în cunoștințe și atitudini pentru părinți și profesori. Eforturile de diseminare ale programului au inclus materiale resursă și ghiduri, publicații valabile on line și manuale, vezi site-ul: <http://www.staysafe.ie>.

Menține-te în siguranță (Stay Seif) este inovativ și eficient deoarece îmbunătățește abilitățile de auto-apărare ale copiilor prin intermediul lecțiilor și prin intermediul mass-mediei, propune un mod de învățare și concepte, vezi videoclipuri, materiale audio, cântece. Acest program educațional ajută copiii să își construiască propria siguranță și dezvoltă încrederea. Include de asemenea și un kit educațional, resurse care trebuie să fie traduse pentru a fi transferate în

diferite zone geografice. Personalul calificat este o viitoare problemă dacă programul va fi transferat în alte țări.

Evaluare: un nivel înalt al inovației, eficienței, durabilității și al scalabilității.

4.25. The Youths' table - Tabelul Adolescenților (Il Tavolo dei Ragazzi, Italia)

The Youths' table - "Lista Adolescenților" a fost creat în 2012/2013 și a fost condus în Municipality Emilia Romagna din Castelfranco Emilia, San Cesario sul Panaro, Nonantola, Ravarino, Bomporto, Bastiglia. Voli Group coordonează programul în cooperare cu Società Dolce, Le Pagine, Comune di Castelfranco Emilia, Comune di San Cesario sul Panaro, Unione del Sorbara. Centrele pentru adolescenți și operatori de teren sunt implicați. Programul a fost fondat de Administrația Publică.

"Lista Adoloscenților" are scopul de a consolida și de a stabili căile de comunicare stabile între Centrele de Adolescenți ale diferitelor municipalități vecine, încurajarea participării directe a tinerilor în îngrijirea și managementul spațiilor educaționale, din fiecare teritoriu, în relație cu comunitățile locale; își propune să dezvolte legalitatea, participarea la cetățenia activă. Informații, documente și întâlniri (de exemplu: întâlniri lunare ale reprezentanților Centrului de Tineri) sunt incluse în program. Proiectul este bazat pe experiențe educaționale și recreative, pe teritoriile implicate.

Pliante și email-uri pentru a implica tineretul și administrația locală, publicarea descrierii metodei au fost făcute pe website; întâlnirile și documentele pentru reprezentanții Administrațiilor sunt folosite pentru propagarea proiectului. Toate materialele produse (liste de candidați, rezultatele alegerilor, minutele întâlnirilor, documente, poze, videoclipuri, interviuri) au fost și vor fi puse pe website. Documentul final/ foile (discuțiile, ideile, criticile și propunerile) care s-au creat în timpul proiectului pot fi disponibile pentru Administrație și pentru cei interesați în definirea și implementarea Politicilor Sociale pentru Tineri.

Evaluarea și monitorizarea este proporțională cu durata proiectului. Monitorizarea este efectuată de coordonatorii centrelor pentru tineri, de coordonatorul proiectului, folosind interviuri și statistici (nr. Tineri implicați în proiect, nr. Tineri implicați în teste, etc.). Evaluarea este condusă prin intermediul observării și măsurării gradului de satisfacție la tineri, se bazează pe măsurile de sprijin necesare (la manageri, coordonatori, lucrători sociali, profesori).

“Lista Tinerilor” este ceva inovativ deoarece adună tinerii, lucrătorii sociali și Administrația pentru a-i implica în mod activ, pentru a face față problemelor și nevoilor adolescenților din perspectiva susținerii adolescenților. Este o metodă interactivă, cu un puternic impact asupra audienței/participanților și cu efecte pe termen lung, făcând din tineri adevărați protagoniști ai vieții locale. Promovează participarea activă și cetățenia tinerilor, promovează rezultatele, inițiativa, programele cu administrația publică și din comunitate. Toate aspectele pot fi transferate în alte zone geografice și alte contexte sociale. Lucrând cu adolescenții la aceste subiecte și cu aceste metode active, se consideră necesară o astfel de activitate, normală în aceste teritorii.

Evaluare: un nivel înalt de inovație, eficiență, durabilitate și scalabilitate.

4.26. Toolkit. Digital & Media Literacy Education - (“Set de instrumente. Educație pentru alfabetizarea domeniului digital și media”) (Italia, Germania, Austria, România)

Proiectul “Toolkit. Digital & Media Literacy Education” (“Set de instrumente. Educație pentru alfabetizarea domeniului digital și media”) a fost creat între anii 2011-2013 în patru țări: Italia, Germania, Austria și România, în regiunile: Italia – Sicilia, Germania – Turingia, Austria – Viena și respectiv România – București, ca parte a unui proiect finanțat prin programul UE, DG Justise – Daphne III – 2007 – 2013 (fonduri totale: € 692.628,36, Toolkit este un rezultat al proiectului *Virtual Stage against Violence*). Programul a fost coordonat de CESIE - Centro Studi e Iniziative Europeo. Organizații partenere au fost Università degli Studi di Palermo, TVV - Thüringer Volkshochschulverband e.V.; dieBerater - Gemeinnutzige; Salvați Copiii România. Un expert de la Universitatea din Palermo a lucrat la cercetare ca partener al proiectului. Toolkit-ul a fost creat de un pedagog italian, selectat printr-un apel public. Acesta caută să reducă violența din media asupra copiilor și tinerilor și să atenționeze copiii, tinerii și părinții în legătură cu aspectele negative legate de media.

Proiectul a inclus un manual cu activități practice, grile de evaluare pentru elevi și profesori, cursuri de pregătire pentru profesori, precum și teste, în toate țările partenere. Un studiu a fost realizat pentru a identifica gradul de utilizare a Internetului și comportamentele copiilor, pentru a observa rolul familiei în supravegherea și controlarea activității online a copiilor, pentru a identifica utilizarea privată și profesională a Internetului de către profesori și ideile acestora în vederea introducerii activităților de alfabetizare media la clasele lor. Rezultatele

studiului au fost procesate de Universitatea din Palermo. Acestea au fost folosite de un pedagog pentru implementarea toolkit-ului; manualul, toolkit-ul, broșurile, posterele, imaginile și filme video au fost difuzate publicului larg, factorilor de decizie și în media. A fost creat un site care oferă posibilitatea descărcării produselor proiectului.

Toolkit a fost testat de profesorii din diverse școli din țările partenerilor. După finalul cursului de pregătire pentru profesori, activitățile au fost implementate în școli, cu grupuri de câte 15-20 de tineri în toate țările partenere. Toolkit-ul a fost prezentat către multe alte școli iar, în Palermo, 6 dintre ele au decis să îl accepte ca instrument educațional în cadrul curriculumului. Rezultatele au arătat: a) Austria: rezultatele pozitive sunt vizibile atunci când școlile se deschid către cooperarea cu educatorii și experții din exterior; tinerii sunt familiarizați cu domeniul digital și cu Internetul, au găsit unele activități provocatoare, aduc noi idei, utilizări legate de tehnologie; b) Germania: nevoia de a implica profesorii care deja au o experiență solidă în utilizarea mijloacelor digitale în clasă; Toolkit-ul este un ghid; adaptări și implementări sunt necesare pentru a crește puterea metodologică și validitatea educațională; c) România: copiii au rareori capacitatea și cunoștințele necesare utilizării oportunităților oferite de noile mijloace tehnologice și în același timp a înțelegerii riscurilor impuse de acestea; Toolkit-ul a fost foarte apreciat; d) Italia: profesorii au raportat rezultate pozitive în vederea motivării elevilor, participării și interesului în realizarea acestor activități, chiar și în legătură cu noile competențele dobândite; activitățile au permis profesorilor să atingă cerințele propuse de UE prin “Strategia Lisabona” în vederea competențelor de bază necesare vieții în “societatea cunoștințelor”; discuțiile și grupul de lucru au fost importante pentru dezvoltarea competențelor relaționale și comunicative.

Toolkit-ul este inovativ deoarece tinerii și-au putut dezvolta o metodă critică de învățare folosind aceeași metodă pe care o folosesc în viața de zi cu zi navigând pe Internet. Acest lucru înseamnă că au descoperit un nou mod de a folosi o unealtă cunoscută. Contribuie la răspândirea în școli a acestui cross-tool și permite tinerilor să facă față unor situații care nu se află în curriculum. Toolkit-ul se poate descărca, fiind astfel întotdeauna disponibil. Este adaptat pentru a putea fi folosit în orice context, formal și informal. Cele 5 teme de bază sunt relevante contextului educațional european. Fiind legat de lumea digitală, nu are granițe. Este însă dificil de transformat într-un instrument oficial, recunoscut de instituțiile naționale de educație.

Evaluare: nivel ridicat de inovare, eficiență, durabilitate și scalabilitate.

4.27. Educarea profesorilor și personalului nedidactic (Italia)

Educarea profesorilor și personalului a fost realizată de Telefono Azzurro, în cooperare cu Ministerul Educației, Ufficio scolastico regionale per il Lazio, în Roma în 2009. Pregătirea a fost finanțată de Ufficio scolastico regionale per il Lazio și costul a fost de 25 000 euro. Scopul este educarea profesorilor, dar și a personalului non-educational din școli, în vederea realizării la nivel școlar, a unui mediu care să descurajeze violența și să îndrume personalul din școli să reacționeze împotriva violenței. Psihologi, profesori și membri ai personalului școlilor sunt implicați în pregătire. Acesta presupune activități practice, lecții și pliante.

O evaluare a fost realizată de Telefono Azzurro imediat după pregătire, folosind chestionare și date statistice. Au fost obținute rezultate pozitive privind produsele învățării și gradul de satisfacție a personalului non-educativ. Programul a fost diseminat publicului larg, prin diferite mijloace de comunicare. Au fost eliberate pliante pentru personalul non-educativ despre cum să se răspundă cazurilor de violență. Aspectul inovativ al acestei metode este concentrarea asupra personalului non-educativ din școli. Avantajul este că acest personal poate identifica și opri la timp violența în școli. Această practică se poate implementa și în alte orașe sau regiuni din Italia.

Evaluare: grad înalt de inovație, eficiență, durabilitate și posibilitate ridicată de măsurare.

1. CONCLUZII: Elemente esențiale ale bunelor practici

Majoritatea bunelor practicilor anti-bullying sunt legate de acțiuni de creșterea gradului de conștientizare, de educare și de pregătire a tinerilor privind consecințele fenomenului bullying; majoritatea cazurilor sunt legate de diverse aspecte: creșterea capacității de comunicare și conectare la cei din jur, dezvoltarea parteneriatului, schimbări de politică și cercetare. Elementele specifice pentru fiecare practică anti-bullying sunt:

- **Practici audio-vizuale** care sunt răspândite la nivel global. Pot fi durabile și ușor de transferat. Cu toate acestea, producerea unor filme, seriale TV sau materiale video trebuie, de obicei, efectuată de producători sau companii de producție, ceea ce necesită un sprijin financiar. Aceste bune practici sunt folosite în mod ideal ca acțiuni de sprijin în programe și politici anti-bullying, ca și în alte inițiative.

- **Exemple privind strategiile și instrumentele de intervenție anti-bullying** se găsesc online, sunt durabile și ușor de transferat. Aceste bune practici se pot folosi independent și se pot modela pentru a se potrivi în diverse contexte și/sau în acțiuni de sprijin în programele și politicile anti-bullying
- **Organizațiile** pot fi promotoare de bune practici anti-bullying, deoarece oferă un cadru organizatoric de sprijin pentru combaterea violenței, fiind un sistem de sprijin pentru comunitate. Pot fi durabile și ușor de transferat. Acestea necesită însă suport financiar, precum și raporturi de evaluare care să le demonstreze rolul și eficiența practică a acțiunilor și operațiunilor.
- **Exemple pentru programe de prevenire** pot reprezenta programele de prevenire a violenței de tip bullying în general, sau de prevenire a unui tip specific, de exemplu violența sexuală, folosind un anumit tip de prevenire. Programele de prevenire a violenței se găsesc și online, majoritatea fiind produse de programul european Daphne. Pot fi durabile și ușor de transferat. Aceste bune practici se pot folosi independent și se pot modela pentru a se potrivi în diverse contexte și/sau în acțiuni de sprijin în programele și politicile anti-bullying.
- **Telecomunicațiile și tehnologia informației** sunt atât o bună practică anti-volență, cât și un instrument de promovare a acțiunilor anti-bullying. În epoca digitală, telecomunicațiile oferă un sprijin profesional major, fiind ușor accesibile, ușor de folosit și răspândite din ce în ce mai mult în rândul copiilor, adolescenților, adulților, profesioniștilor și în serviciile publice. Sunt durabile și ușor de transferat, însă necesită sprijin financiar.
- **Practicile bazate pe teatru** nu sunt durabile, deoarece nu se știe pentru cât timp pot fi expuse. Pot fi, însă, transferate cu ușurință în alte țări. Precum metodele audiovizuale, acestea necesită sprijin profesional și financiar. Aceste bune practici sunt folosite în mod ideal ca acțiuni de sprijin în programe și politici anti-bullying, ca și în alte inițiative.

În esență, elementele unei bune practici anti-bullying sunt:

- Participare activă: aproape toate practicile anti-bullying prezentate în acest ghid sunt bazate pe participarea activă a grupurilor-țintă. Elevii, profesorii și părinții sunt implicați în mod activ în implementarea acestor practici.

- Abordare la nivelul întregii școli: multe dintre practicile anti-bullying sunt folosite la nivelul întregii școli pentru a produce rezultate eficiente, implicând activ grupurile-țintă în eforturile comune de a elimina violența.
- Networking – comunicarea în rețea, o abordare la nivelul întregii comunități: aproape toate practicile anti-bullying au fost bazate pe o abordare la nivelul întregii comunități. Comunicare pare să aibă un rol important atât în susținerea implementării unei practice prin voluntariat, cât și prin suportul financiar al implementării. Persoanele interesate oferă un sprijin esențial în vederea obținerii unei practici anti-bullying durabile și eficiente.
- Susținerea științifică: majoritatea programelor anti-bullying sunt susținute de angajații unor universități, de personal științific, de organizații publice sau private, ONG-uri și instituții de cercetare. Acest lucru oferă cunoștințe utile, un fundament științific, concret și sprijin continuu pentru o aplicare de succes.
- Cercetare: există o cercetare înaintea implementării, precum și o evaluare a cercetării în timpul și după implementarea practicii; sunt necesare aceste cercetări pentru a produce dovezi suficiente ale eficienței metodei. De asemenea, în acest mod problemele și obstacolele pot fi identificate și depășite. Majoritatea practicilor implică folosirea ambelor tipuri de cercetare.
- Eforturile de diseminare a practicilor anti-bullying includ: publicații în presă, resurse online, materiale video, documente din școli, pagini de Facebook, broșuri, postere, evenimente și canale YouTube. Producerea materialelor în limba engleză, precum și în alte limbi, oferă un avantaj în plus.

Aproape toate bunele practicile anti-bullying pot fi evaluate ca având un grad ridicat de inovare, eficiență, durabilitate și scalabilitate. Obiectivele acestei direcții de lucru au demonstrat că proiecte împotriva violenței de tip bullying pot fi realizate, că există metode specifice și recomandate de a combate violența, că se oferă informații utile atât în cadrul Rețelei Europene Anti-Bullying, cât și extern; obiectivele pot fi atinse cu ajutorul acestui ghid al practicilor anti-bullying. Multe dintre acestea pot duce la o adevărată schimbare ce previne violența, în timp ce altele au un impact asupra politicilor privind eliminarea violenței. Toate bunele practicile anti-bullying sunt mai mult sau mai puțin inovatoare per total sau în anumite aspecte, oferind cunoștințe utile, informații și capacități tuturor persoanelor implicate.

ANNEX I

Informații și aspecte esențiale privind Proiectul “EAN – Good Practices Tool”

Secțiunea	Despre	Cum să completezi	Note
A - Identitate	Informații de bază privind bunele practici	Se completează ținând cont de datele colectate de la bunele practici	În cazul în care nu sunt informații sau date la vreo întrebare, să se răspundă cu "NU SE ȘTIE"
B - Organizare & Implementare	Informații despre organizarea și implementarea datelor privind bunele practici	Se completează ținând cont de datele colectate de la bunele practici	În cazul în care nu sunt informații sau date la vreo întrebare, să se răspundă cu "NU SE ȘTIE"
C - Evaluare	Informații despre evaluarea și follow-up-ul fiecărei bună practică	Se completează ținând cont de datele colectate de la bunele practici	În cazul în care nu sunt informații sau date la vreo întrebare, să se răspundă cu "NU SE ȘTIE"
D - Diseminare	Informații privind eforturile de diseminare a bunelor practici	Se completează ținând cont de datele colectate de la bunele practici	În cazul în care nu sunt informații sau date la vreo întrebare, să se răspundă cu "NU SE ȘTIE"
E - Opinii	Opinii legate de subiectul dezvoltat de fiecare bună practică	Se completează ținând cont de opiniile competente sau sursele valide la fiecare bună practică	Să se răspundă la toate întrebările

ANNEX II

“Colectarea Bunelor Practici Anti-Bullying - categorii și tipuri”

Bunele practici anti-bullying colectate sunt în categoriile următoare:

Categorie	Bunele practici anti-bullying
CONȘTIENȚI- ZARE	<ul style="list-style-type: none"> • Direcții de Acțiune • Alianța Anti-Bullying • Campania Anti-Bullying: Stop violența în școli, stop bullying • Săptămâna Anti-Bullying • Săptămâna Anti-bullying, campania video "Stop Bullying" • Artsafe și Conflict Transformation/ rezolvarea conflictelor • Campania Blue Shield • Broșura pentru copii, părinți, instituții educaționale. Prevenirea cyberbullying-ului • Celebrities for Kids - Campania Media Anti Bullying • Filmul pentru copii: "Miturile despre Bullying" • Prevenirea Cyberbullying-ului • DVD educațional “FI-NA-LLY” • Încurajarea tinerilor pentru a preveni <i>gendered violence</i> prin educația la egal la egal, <i>tutoring</i> • Fairplayer – împotriva violenței în școli, dezvoltarea abilităților sociale! • Teatrul Forum pentru formarea profesorilor și părinților • Cum să-mi ajut copilul? Răspunsuri pentru părinți • Instrumente educaționale interactive pentru gestionarea fenomenului Bullying în școli • Form Interactiv /Design Theatre • Intervenții Interactive pentru Prevenirea fenomenului Bullying în școli • Kellimni.com • Cercetări moderne privind prevenirea fenomenului Bullying și a violenței în școli. Rapoartele Conferințelor • Petiția Online: Anti CyberHarasement • Programul OK • Programul “Prevenirea și combaterea fenomenului Bullying în școlile secundare, prin Teoria Mentalizării” • Proiectul "Bullying free schools" • ProSAVE • Programul Safe Schools / școli sigure – servicii Anti-Bullying • Școli bazate pe învățarea cooperativă și pe prevenirea violenței • Medierea școlară. Educarea elevilor privind gestionarea violenței și Bullying-ului • Campania ‘Stand Up!’ • Telefono Azzurro și "La Baracca Theatre": "Offside. Istoria bullying-ului"

	<ul style="list-style-type: none"> • Telefono Azzurro și Nickelodeon: "Misiunea Antibullying: cine vorbește, câștigă" • Filmul "The Class" • The Internet Farm • Povestea lui Victor și a Mariei • The Youths' table – lista adolescenților • "Curaj pentru a combate fenomenul bullying" - Un Ghid practic despre proiectul "School as a habitat - without bullying" – Școala fără bullying
<p>DEZVOLTARE A CAPACITĂȚII</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Procesul de analiză și de luare a deciziei • Beatbullying • Activități la clasă de prevenire a bullying-ului și a violenței dintre elevi. Manualul profesorilor pentru școlile elementare • Collaborative games – jocurile colaborative • Instrumente educaționale interactive pentru gestionarea fenomenului Bullying în școli • Form Interactiv /Design Theatre • ITALIAN L2:STUDENT = SCHOOL: FAMILY – elevul italian L2=școală, familie • Kellimni.com • Kidscape • PEAB - peer education against bullying • Programul "Prevenirea și Combaterea Bullying-ului în școlile Secundare - folosirea teoriei mentalizării" • Programul Safe Schools / școli sigure – servicii Anti-Bullying • Școli bazate pe învățarea cooperativă și pe prevenirea violenței • Medierea școlară. Educarea elevilor privind gestionarea violenței și Bullying-ului • The Youths' table – lista adolescenților • Toolkit. Digital & Media Literacy Education • Curaj pentru a combate fenomenul bullying" - Un Ghid practic despre proiectul "School as a habitat - without bullying" – Școala fără bullying
<p>COMUNICARE , DEPĂȘIRE, NETWORKING - REȚEA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Alianța Anti-Bullying • Campania Anti-Bullying: Stop violența în școli, stop bullying • Artsafe and Conflict Transformation/ rezolvarea conflictelor • Beatbullying • Bully Busters • Celebrities for Kids - Campania Media Anti Bullying • Childine line Irlanda • CyberMentors • Încurajarea tinerilor pentru a preveni <i>gendered violence</i> prin educația la egal la egal, <i>tutoring</i> • Fairplayer – împotriva violenței în școli, dezvoltarea abilităților sociale! • Teatrul Forum pentru formarea profesorilor și părinților • Instrumente educaționale interactive pentru gestionarea fenomenului Bullying în școli

	<ul style="list-style-type: none"> • Interactive Form/Design Theatre • Kellimni.com • MOU - Telefono Azzurro și Ministerul Educației • Petiția Online: Anti CyberHarasement • Programul “Prevenirea și Combaterea Bullying-ului în școlile Secundare - folosire teoriei mentalizării” • ProSAVE • Programul Safe Schools / școli sigure – servicii Anti-Bullying • Safe social media • Școli bazate pe învățarea cooperativă și pe prevenirea violenței • Medierea școlară. Educarea elevilor privind gestionarea violenței și Bullying-ului • Telefono Azzurro App - Facebook • The Youths' table - lista adolescenților
DEZVOLTARE A PARTNERIAT ELOR	<ul style="list-style-type: none"> • Alianța Anti-Bullying • Campania Anti-Bullying: Stop violența în școli, stop bullying • Artsafe and Conflict Transformation/ rezolvarea conflictelor • MOU - Telefono Azzurro și Ministerul Educației • Programul “Prevenirea și Combaterea Bullying-ului în școlile Secundare - folosire teoriei mentalizării” • Instrumente educaționale interactive pentru gestionarea fenomenului Bullying în școli • ProSAVE • Programul Safe Schools / școli sigure – servicii Anti-Bullying • Safe social media • Toolkit. Digital & Media Literacy Education
SCHIMBAREA POLITICII	<ul style="list-style-type: none"> • Alianța Anti-Bullying • Campania Anti-Bullying: Stop violența în școli, stop bullying • Artsafe and Conflict Transformation/ rezolvarea conflictelor • Centrul (ABC) Anti-Bullying • Celebrities for Kids - Campania Media Anti Bullying • Programul Școala Cool • MOU - Telefono Azzurro și Ministerul Educației • Petiția Online Anti CyberHarasement • ProSAVE • Safe Schools Programme / școli sigure – servicii Anti-Bullying • Școli bazate pe învățarea cooperativă și pe prevenirea violenței • Medierea școlară. Educarea elevilor privind gestionarea violenței și Bullying-ului • The Youths' table – listele adolescenților
CERCETARE	<ul style="list-style-type: none"> • CERCETAREA ANUALĂ - Indagine conoscitivă sulla condizione dell'Infanzia e dell'Adolescenza - Italia
FORMARE ȘI EDUCAȚIE	<ul style="list-style-type: none"> • Alianța Anti-Bullying • Procesul de analiză și de luare a deciziei • Campania Anti-Bullying: Stop violența în școli, stop bullying • Artsafe and Conflict Transformation/ rezolvarea conflictelor • Centrul (ABC) Anti-Bullying

	<ul style="list-style-type: none"> • Beatbullying • Circle time • Class without bullying • Activități la clasă de prevenire a bullying-ului și a violenței dintre elevi. <p>Manualul profesorilor pentru școlile elementare</p> <ul style="list-style-type: none"> • Collaborative games – jocurile colaborative • Programul Cool School – școlile cool • Cyberbullying și prevenirea • CyberMentors • DVD Educațional “FI-NA-LLY” • Încurajarea tinerilor pentru a preveni <i>gendered violence</i> prin educația la egal la egal, <i>tutoring</i> <ul style="list-style-type: none"> • Teatrul Forum pentru formarea profesorilor și părinților • Cum să-mi ajut copilul? Răspunsuri pentru părinți • Pot să comunic fără bullying • Instrumente educaționale interactive pentru gestionarea fenomenului <p>Bullying în școli</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forum Interactiv /Design Theatre • ITALIAN L2:STUDENT = SCHOOL: FAMILY – elevul italian L2=școală, familie • Kellimni.com • Kidscape • Programul OK • PEAB - peer education against bullying • Programul “Prevenirea și Combaterea Bullying-ului în școlile Secundare - folosire teoriei mentalizării” • Proiect "Bullying Free school" • Programul Safe Schools / școli sigure – servicii Anti-Bullying • Safe social media • Școli bazate pe învățarea cooperativă și pe prevenirea violenței • Medierea școlară. Educarea elevilor privind gestionarea violenței și Bullying-ului <ul style="list-style-type: none"> • Stay Safe (Programul CAPP) • Telefono Azzurro - "La Baracca Theatre": "Offside. Istoria bullying-ului" • Școala poate depăși bullying-ul • Toolkit. Digital & Media Literacy Education • Formarea profesorilor și a personalului non educațional (-Italia) • Curaj pentru a combate fenomenul bullying" - Un Ghid practic despre proiectul "School as a habitat - without bullying" – Școala fără bullying
--	---

Colecția de practici anti-bullying se împarte în 8 tipuri:

TIPUL	PRACTICA ANTI-BULLYING
i) Exemple audio-vizuale de practici Anti-Bullying	<ul style="list-style-type: none"> i. Campania Săptămâna Anti-Bullying: Stop violența în școli, stop bullying (- Lituania) ii. Filmul pentru copii "Miturii despre Bullying" (- Lituania) iii. DVD Educațional "FI-NA-LLY" (- Lituania) iv. Filmul "The Class" (- Estonia)
ii) Inițiative de creșterea gradului de conștientizare	<ul style="list-style-type: none"> 1. Campania Anti-Bullying: Stop violența în școli, stop bullying (Romania) 2. Săptămâna Anti-Bullying (- UK) 3. Campania Blue Shield (-Ireland) 4. Celebrities for Kids - Campania Media Anti Bullying (-Malta) 5. Fairplayer – împotriva violenței în școli, dezvoltarea abilităților sociale! (- Germania) 6. Petiția Online: Anti CyberHarasement (- Malta) 7. Proiectul "Bullying Free school" (- Germany) 8. Campania 'Stand Up!' (- Ireland) 9. Telefono Azzurro și Nickelodeon: "Misiunea Antibullying: cine vorbește, câștigă" (- Italia) 10. The Youths' table – listele adolescenților (- Italia) 11. "Curaj pentru a combate fenomenul bullying" - Un Ghid practic despre proiectul "School as a habitat - without bullying" – Școala fără bullying (Germania)
iii) Exemple de instrumente educaționale anti-bullying	<ul style="list-style-type: none"> 1) Procesul de analiză și de luare a deciziei (Franța) 2) Broșuri pentru copii, părinți, instituții educaționale. Prevenirea cyberbullying-ului (- Lituania) 3) Clase fără bullying (- Lituania) 4) Activități la clasă de prevenire a bullying-ului și a violenței dintre elevi. Manualul profesorilor pentru școlile elementare. Association for the Psychological Health of Children and Adolescents (- Greece) 5) Jocurile colaborative (- Italia) 6) Programul Cool School – școlile cool (- Irlanda) 7) Prevenirea Cyberbullying (- Lituania) 8) Cum să-mi ajut copilul? Răspunsuri pentru părinți (-Lituania) 9) Pot să comunic fără bullying (- Lituania) 10) Instrumente educaționale interactive pentru gestionarea fenomenului Bullying în școli (- Grecia) 11) ITALIAN L2:STUDENT = SCHOOL: FAMILY – elevul italian L2=școală, familie (- Italia) 12) Programul OK (- Irlanda) 13) PEAB - peer education against bullying (ES, IT, UK) 14) Safe social media (- Italia și Spania) 15) Școli bazate pe învățarea cooperativă și pe prevenirea violenței (Grecia) 16) Mediarea școlară. Educarea elevilor privind gestionarea violenței și

	<p>Bullying-ului. (- Grecia)</p> <p>17) Stay Safe (program CAPP, Irlanda)</p> <p>18) Toolkit. Digital & Media Literacy Education (Italia, Germania, Austria, România)</p> <p>19) Formarea profesorilor și personalului non educațional (- Italia)</p> <p>20) Școala poate depăși bullying-ul. (- Lituania)</p>
iv) Strategii de intervenție anti-bullying și exemple de instrumente	<p>i. Cercetarea anuală - Indagine conoscitivă sulla condizione dell'Infanzia e dell'Adolescenza in Italia (- Italia)</p> <p>ii. Artsafe and Conflict Transformation (- Greece)</p> <p>iii. Circle time (UK)</p> <p>iv. CyberMentors (UK)</p> <p>v. Intervenții Interactive pentru prevenirea fenomenului Bullying în școli (Grecia)</p> <p>vi. MOU - Telefono Azzurro și Ministerul Educației (Italia)</p> <p>vii. Programul Safe Schools/ școli sigure – servicii Anti-Bullying (Malta)</p>
v) Organizații	<p>1. Alianța Anti-Bullying (- UK)</p> <p>2. Centrul Anti-Bullying (ABC, Irlanda)</p> <p>3. Beatbullying (- UK)</p> <p>4. Kidscape (- UK)</p>
vi) Prevenirea fenomenului, exemple de programe	<p>i. Încurajarea tinerilor pentru a preveni <i>gendered violence</i> prin educația la egal la egal, <i>tutoring</i> - (- Grecia)</p> <p>ii. Cercetări moderne privind prevenirea fenomenului Bullying și a violenței în școli. Rapoartele Conferințelor. 2008 (- Lituania)</p> <p>iii. Programul "Prevenirea și combaterea fenomenului Bullying în școlile secundare, prin Teoria Mentalizării" (- Grecia)</p> <p>iv. ProSAVE (Bulgaria, Grecia, Italia, Malta, România, Slovenia și Spania)</p>
vii) Telecomunicații și informații tehnologice	<p>1) BullyBusters (- UK)</p> <p>2) Childline line, Irlanda</p> <p>3) Kellimni.com (- Malta)</p> <p>4) Telefono Azzurro - Facebook (- Italia)</p>
viii) Practici bazate pe teatru - Theatrical plays	<p>i. Direcții de Acțiune/ Action work (- Marea Britanie)</p> <p>ii. Teatrul Forum pentru formarea profesorilor și părinților (- Italia)</p> <p>iii. Forum Interactiv /Design Theatre (- Suedia)</p> <p>iv. Telefono Azzurro - "La Baracca Theatre": "Offside. Istoria bullying-ului" (- Italia)</p> <p>v. Povestea lui Victor și a Mariei (- Grecia)</p> <p>vi. The Internet Farm (- Grecia)</p>

ANNEX III

Bunele Practici Anti-Bullying – în afara Ghidului

1) *ANALIZA ANUALĂ - Indagine conoscitivă sulla condizione dell'Infanzia e dell'Adolescenza in Italia (- Italia)*

Cercetarea anuală a început în anul 2000, condusă de Telefono Azzurro, în colaborare cu Eurispes. Costul total este de 60.000 euro, include studiul, cartea și dezvoltarea aplicației. Practica nu este finanțată. Personalul școlii aplică un chestionar elevilor, în timp ce analiza datelor se realizează cu ajutorul unui membru al comunității științifice italiene. Scopul este de a studia și de a monitoriza fenomenele care au loc în timpul copilăriei și adolescenței, folosind un eșantion național reprezentativ de școli. În ciuda obstacolelor financiare, rezultatele cercetării evidențiază noi tendințe și noi descoperiri. Rezultatele cercetării sunt diseminate în școli, pentru publicul larg, factorilor de decizie și în mass-media. Manualul, clipuri video, documente, site-ul organizației Telefono Azzurro, site-ul Eurispes "sunt toate incluse în eforturile de diseminare. Este singura cercetare la nivel național axată pe etapele de vârstă, și, după 12 ani a devenit principalul punct de referință pentru comunitatea științifică și pentru publicul larg.

Evaluare: nivel ridicat de inovare, eficiență medie și scalabilitate, necunoscută durabilitate

2) *Săptămâna Anti-bullying, campania video: "Bullying-ul trebuie oprit" (Veiksmo savaitės BE PATYČIŲ reklamos kampanijos klipas "Patyčios gali ir turi liautis" - Lituania)*

Videoclipul a fost creat de voluntari, conceput pentru copiii și adolescenții care sunt martorii agresiunii, pe baza informațiilor din anchetele naționale, cu referire la rolul pasiv în bullying al persoanelor "bystanders". Videoclipul a fost lansat în 2013 de către Chidline, în cooperare cu partenerii din campania anti-bullying. Clipul este difuzat prin mass-media (rețea socială). Videoclipul este inovator deoarece este primul în publicitatea socială din Lituania pe tema bullying-ului, subliniind rolul observatorilor (bystanders) la bullying. Evaluarea nu este posibilă.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență și durabilitatea necunoscută, scalabilitate de nivel mediu.

3) *Campania Blue Shield (-Irlanda)*

Campania anti-bullying *Blue Shield* a fost lansată în Irlanda în martie 2013, prin Societatea pentru Prevenirea Abuzului la copii (ISPCC); ea oferă un sprijin practic copiilor, părinților, școlilor și comunității, prin resursele și setul de instrumente cu rol de a crește gradul de conștientizare a impactului fenomenului bullying. Programul *Shield Școala mea*, oferă un instrument de evaluare a școlilor, care include un plan de acțiune pentru a înregistra rezultatele evaluării și acțiunile propuse, termenele și programul de revizuire. Un nou serviciu dedicat campaniei antibullying cu resurse online (disponibile pentru a fi descărcate gratuit)

poate fi găsit prin www.ispcc.ie și www.childline.ie. Campania se bazează pe date statistice și studii. Inițiativa este susținută de celebrități, cu implicarea mass mediei, prin pliante, afișe, etc. Această inițiativă poate fi eficace căci sunt disponibile on-line resursele sale, în timp ce implicarea mass-mediei are drept scop creșterea gradului de conștientizare.

Evaluare: nivel mediu de inovare, nivel necunoscut de eficiență, durabilitate necunoscută și scalabilitate medie.

4) *Broșuri pentru copii, părinți, instituții de învățământ. Prevenirea cyberbullying-ului (Lankstinukai vaikams, tėvams, ugdymo įstaigų darbuotojams. Elektroninių patyčių prevencija (-Lituania))*

Broșurile au fost publicate de către Childline în 2012, cu sprijinul financiar al Ambasadei Olandei în Lituania. Pliantele conțin recomandări specifice cu privire la modul de a face față amenințărilor pe internet, a unui bullying electronic. Ele se adresează copiilor, părinților și instituțiile de învățământ și oferă un material informativ. Evaluarea nu este disponibilă. Broșurile au fost diseminate către publicul larg. Se poate transfera acest exemplu la alte zone geografice, în cazul în care se face traducerea.

Evaluare: nivel mediu de inovație, eficiență și durabilitate necunoscută, scalabilitate medie.

5) *Celebrități pentru copii - Campania Media Anti-Bullying (-Malta)*

Celebrități pentru copii - *Campania Media Anti-Bullying* (CfK) a fost inițiată în 2013 de către ONG-ul Celebrities for Kids, promovează siguranța copiilor, bunăstarea și apărarea drepturilor copiilor. Campania anti bullying CfK (în malteză și engleză) vizează publicul larg (toate vârstele) și are drept scop creșterea gradului de conștientizare a consecințelor agresiunii de tip cyberbullying. Experții în domeniul siguranței pe internet pentru copii, au făcut o echipă cu celebrități, pentru a transmite mesajul anti-bullying, prin mass-media și prin promovarea site-ului. Nicio evaluare nu a fost realizată, campania este destul de recentă. Prin implicarea mass-mediei și prin pliante se face diseminarea. Eficacitatea sa, inovația și sustenabilitatea se bazează pe accesibilitatea mare a mass-media și prin participarea celebrităților locale de top, ceea ce poate duce la impactul dorit asupra tinerilor și asupra publicului în general, ajungând la un număr mare de adepți.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență necunoscută, o mare durabilitate și scalabilitate.

6) *Filmele pentru copii - "Mituri despre Bullying (Vaikų sukurti filmai „Mitai apie patyčias“*
(- Lituania)

Filmele pentru copii "Mituri despre Bullying" au fost lansate în 2010 de către Childline, cu sprijinul financiar al Ambasadei Olandei în Lituania. Scenariile de film au fost create de către copii și adolescenți, în timpul derulării "Săptămâna Anti-bullying" - Childline. Filmele au fost difuzate către publicul larg. Nicio evaluare nu este disponibilă.

Evaluarea: nivel ridicat de inovație, eficiență necunoscută, durabilitate necunoscută, scalabilitate de nivel mediu.

7) *Clasa fără bullying (Kuriame klasę be patyčių - Lituania)*

Clasa fără bullying este o publicație electronică, publicată de către Childline în 2010, cu sprijinul financiar al programului european DAPNHE. Autorii săi sunt Jurgita Smilte Jasiulionė, Robertas Povilaitis, Marina Mažionienė și Ivona Suchodolska. Publicația este destinată profesorilor și altor categorii de personal școlar. Acesta include îndrumări privind modul în care se discută cu copiii despre fenomenul bullying, cauzele și consecințele violenței, despre modul în care copiii reacționează la agresiune și cum se poate contribui la crearea unei atmosfere sigure în școală. Publicația conține informații privind implicarea părinților în activitățile de prevenire și de asistență. Fiecare capitol cuprinde cunoștințe teoretice, o secțiune cu idei și exerciții practice pentru toate vârstele, aplicate cu elevii în timpul lecțiilor la clasă. Broșura este însoțită de fișe de lucru pregătite pentru a le putea imprima și folosi în sesiunile cu copiii. Instrumentul a fost distribuit și este disponibil în formă de DVD. Poate fi transferat la alte zone geografice, în cazul în care este tradus.

Evaluare: nivel mediu de inovație, eficiență și durabilitate necunoscute, scalabilitate medie.

8) *Programul Școlar Cool (- Irlanda)*

Programul Școlar Cool a fost lansat în Irlanda în anul 2000 de către *HSE Dublin North East's Child Psychiatric Service*, în cooperare cu *HSE Dublin North East Health promotion Unit* și *In-Career development service of the Department of Education and Science*. Ea este susținută și de personalul științific. Programul Școlar Cool își propune să ofere un serviciu de suport pentru școli, pentru a facilita punerea în aplicare a campaniei antibullying în școlile primare și post-primare (1993). Programul pune în aplicare pentru școli, o abordare întregă de politici, programe de formare a cadrelor didactice, promovare de materiale, un site web și terapii de grup pentru cei care sunt victimele agresiunii, precum și intervenții individuale pentru cei care folosesc comportamentele agresive. Un număr de publicații sunt de asemenea disponibile.

Programul include planuri de lecții, materiale video și o serie de broșuri de consiliere, de informare și de formare, materiale pentru profesori și pentru grupurile terapeutice, pentru elevi agresati sau tinerii cu dificultăți în socializare.

Cool Programul School (2000) oferă un raport nepublicat cu privire la fenomenul bullying, despre școlile de din zona Health Board de Nord-Est și Health Board Est Nord. Studiul nu are vreo evaluare disponibilă. Eforturile de diseminare ale programului constau în: broșură, ghiduri, informații gratuite disponibile online. Programul *Școala Cool* este inovator deoarece se bazează pe o abordare holistică a mediului școlar, condusă de serviciile legate de Psihiatrie mai degrabă, decât de educație. Ateliere de lucru, sesiunile de formare și resursele ar putea fi transferate pentru a stabili un program anti-bullying în școală. Cu toate acestea, materialul trebuie să fie tradus și este, de asemenea, nevoie de sprijinul suplimentar al personalului științific, calificat.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență și durabilitate necunoscute, scalabilitate medie.

9) *Cyberbullying și prevenirea acestuia (Leidinys "Elektroninės patyčios ir jų prevencija" - Lituania)*

"Cyberbullying și prevenirea acestuia" a fost publicată de către Chidline în 2012 cu sprijinul financiar al Ambasadei Olandei în Lituania. Autorii săi sunt Marina Mažionienė, Robertas Povilaitis și Ivona Suchodolska. Manualul conține informații despre agresiune electronică: ceea ce putem numi fenomenul de agresiune electronică, cât de des și în ce fel devine acesta. Publicația descrie, de asemenea, recomandările pentru copii, părinți și instituțiile educaționale; se adresează în principal părinților și profesorilor și este disponibilă atât în format tipărit, cât și în format electronic. Nicio evaluare nu este disponibilă. Publicația a fost difuzată publicului larg. Este inovatoare deoarece este primul manual de cyber-bullying în Lituania. Poate fi transferate la alte zone geografice, în cazul în care este tradusă.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență și durabilitate necunoscute și scalabilitate medie.

10) *DVD-ul Educațional "FI-NA-LLY" (Mokomasis DVD pavadinimu "PA-GA-LIAU (patyčios gali liautis) (Lituania)*

DVD-ul Educațional "FI-NA-LLY" a fost lansat în 2010 de Chidline, cu sprijinul financiar al proiectului european DAPNHE. Filmul oferă informații utile despre bullying și despre metodele sale de identificare, instrucțiuni și recomandări pentru cadrele didactice cu privire la

modul în care trebuie să se desfășoare cursurile despre bullying-ul pentru copiii de toate vârstele. Filmul a fost distribuit și este disponibil în versiune pe DVD. Nicio evaluare nu este disponibilă.

Evaluare: nivel ridicat de inovare, eficiență necunoscută, durabilitatea necunoscută, scalabilitate la nivel înalt.

11) Împuternicirea tinerilor pentru a preveni violența pe sexe, prin educație - peer tutoring (- Grecia)

Împuternicirea tinerilor pentru a preveni violența pe sexe prin educația "de la egal la egal, tutoring" - este un program formal, de anti-violență, prin programul DAPHNE II I European Program of the Directorate General for Justice of the European Commission (cu co-finanțarea Uniunii Europene). Programul a fost lansat oficial la Atena, pus la dispoziția școlilor pe parcursul anului universitar 2011-2012. Acest program are drept scop prevenirea violenței pe sexe în rândul adolescenților, oferindu-le un loc sigur pentru promovarea atitudinii de combatere a violenței și menținerea toleranței, a egalității și a drepturilor celor două sexe. Practica vizează în principal profesorii, studenții și părinții. Aceasta include activități de cercetare privind atitudinea tinerilor, ateliere de formare a cadrelor didactice privind prevenirea violenței pe sexe prin implementarea acțiunilor de prevenire primară a intervențiilor de violență în contextul educațional, printr-o serie de ateliere de lucru cu metode experiențiale. Atât elevii de sex masculin cât și de sex feminin, prin metoda de la egal la egal, peer –tutoring, creează expoziții artistice ale elevilor, activitățile cu scopul de a prezenta rezultatele programului și difuzarea lor în comunităților educaționale locale (elevi, profesori, părinți). Atelierele de lucru au fost concepute pe bază de cercetare. Programul include instrucțiuni (manuale) pentru cadrele didactice, precum și un material informativ pentru adolescenți.

Programul a fost finalizat cu succes, iar rezultatele vor fi anunțate pe site-ul web. Toate materialele pot fi găsite la pagina: <http://www.medinstgenderstudies.org/> și <http://www.antiviolence-net.eu>. Programul este inovator deoarece include ateliere de lucru interactive bazate pe jocuri de rol și pe utilizarea de metodei de la egal la egal; pare de succes și eficient deoarece atelierele au fost implementate pe baza cercetării, au vizat realitățile copilului și au fost foarte interactive. Instrumentul poate fi folosit în diferite regiuni geografice. Cu toate acestea, ar trebui să existe o cercetare aprofundată cu privire la existența posibilă a anchetelor care ar putea duce la crearea de scenarii echivalente.

Evaluare: nivel ridicat de inovare, eficiență, durabilitate și scalabilitate necunoscute.

12) Cum îmi pot ajuta copilul? Răspunsuri la întrebările părinților (Kaip galiu padėti savo vaikui? Atsakymai į tėvų klausimus.(- Lituania)

"Cum îmi pot ajuta copilul? Răspunsuri la întrebări ale părinților" a fost publicată de către Childline în 2011, cu sprijinul financiar al Ambasadei Olandei în Lituania. Autorii săi sunt Jurgita Smiltene Jasiulionė, Marina Mažionienė, Ivona Suchodolska și Robertas Povilaitis. Publicația își propune să ofere răspunsuri de la experți la întrebările părinților legate de bullying. Întrebările și răspunsurile sunt grupate pe teme, despre modul cum se poate ajuta familia în cazul agresiunii de tip bullying, despre experiențe, despre cum să se răspundă la un comportament agresiv al copilului, cum să se vorbească copiilor, cum pot deveni observatori la bullying. Cartea se bazează pe e-mailuri cu întrebări trimise de către părinți. Publicația a fost răspândită și este disponibilă pe suport de hârtie. Nicio evaluare nu este disponibilă. Programul poate fi transferat la alte zone geografice, în cazul în care este tradus.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență și durabilitate necunoscute, scalabilitate medie.

13) Eu pot comunica fără bullying (Moku bendrauti be patyčių - Lituania)

"Eu pot comunica fără bullying" a fost publicată de către Childline în 2008, cu sprijinul psihologilor Childline și sprijinul financiar al Ministerului Educației. Autorii săi sunt Robertas Povilaitis și Jurgita Smiltene Jasiulionė. Publicația cuprinde recomandări pentru copii și adolescenți cu privire la bullying, situații și soluțiile lor, de ce este necesar să se respecte regulile, ce să faci dacă ești agresat sau în rol de observator, cum poți ajuta și cum poți oferi ajutor. Publicația a fost răspândită și este disponibilă online. Nicio evaluare nu este disponibilă. Acest program poate fi transferat la alte zone geografice, în cazul în care este tradus.

Evaluare: nivel mediu de inovație, eficiență și durabilitate necunoscute, scalabilitate medie.

14) Forma Interactivă /Design Theatre (- Suedia)

"Forma interactivă"/ "Interactive Form/Design Theatre" este o metodă interactivă de formare pe baza piesei de teatru care are drept scop amplificarea unor subiecte, astfel încât publicul să facă față cu soluții relaționale și comportamentale. A început în Suedia în 1993, metodă aplicată de către TP-Teatru, o organizație de actori profesioniști care desfășoară în scopuri educative și sociale, schimbarea de comportament. În cooperare cu Comunitatea din Gothenburg și ca urmare a unei colaborări strânse cu școlile locale și alți parteneri de proiect,

mai ales cu Universitatea din Urbino, proiectul a fost finanțat de proiectul ATTEMPT (programul Daphne). Costul pentru o zi de training / joc de teatru - poate fi estimat la € 2.100. Practica este, în principal adresată elevilor, dar mai târziu a fost extinsă și unui public mai larg, cum ar fi la factorii de decizie și la politicieni.

Scenariul, "IDT" și conținutul Teatrului interactiv au fost create în comun de către artiștii interpreți sau executanți și public, potrivit unui subiect ales. Este important evenimentul final care se termină întotdeauna în cel mai rău mod posibil. În partea a doua, scena se face din nou, în timpul căreia subiectul întâmpină o problemă iar publicul încearcă să găsească soluții la problema apărută. Actorul efectuează sugestii, transferând către public gânduri, cunoștințe și emoții. Evaluările au fost efectuate de către același personal, actori care au fost implicați în piesa ca act de formare, prin intermediul unor chestionare și prin discuții cu părinții, cu profesorii și elevii, având rezultate pozitive și un efect de vindecare. O problemă a fost găsirea unei date potrivite atât pentru părinți, cât și pentru profesori. În ceea ce privește eforturile de diseminare, un EN-subtitled trailer a fost produs și prezentat la numeroasele întâlniri cu diferiți politicieni, cu factorii de decizie, directori și Organizații de lucru împotriva bullying-ului. Acesta a fost încărcat pe Youtube și pe site-ul ATTEMPT. Articole au fost publicate în newsletter-ul comunității Gothenburg. O broșură, un video și un site-ul bilingv sunt de asemenea disponibile.

"*Teatrul interactiv*" este o metodă foarte interactivă, cu un impact puternic asupra publicului și cu efecte pe termen lung. Această bună practică există deja și a fost utilizată pe scară largă înainte de finanțare a proiectelor. A fost în principal susținută cu fonduri locale, fie de Departamentele publice educaționale și sociale. Tehnicile teatrului interactiv pot fi transferate și utilizate în alte contexte, dar, fără îndoială, profesionalismul actorilor joacă un rol principal. Mai mult decât atât, este nevoie de o companie profesionistă de teatru, de experți în probleme sociale, necesită alocarea de resurse financiare pentru a implementa aceasta tehnică, care este, fără îndoială, cu un impact puternic. Aceasta este o provocare, un mod de a genera situații de cercetare, cu mare impact asupra gândurilor, cunoștințelor și emoțiilor publicului, pentru a găsi soluții audienței.

Evaluare: nivel ridicat de inovare și eficacitate, scalabilitate medie și durabilitate.

15) Kellimni.com (- Malta)

"Kellimni.com" este un serviciu de asistență online cu sediul în Malta. Este rodul unui efort comun al SOS Malta, Salesians of Don Bosco, Agenzia Zghazagh și Agenzia Appogg, sub îndrumarea lui Child Helpline International, inițiat în 2012. *Kellimni.com* se adresează

copiilor și tinerilor care doresc pe cineva care să-i asculte și care pot oferi asistență. Acesta oferă servicii de suport prin e-mail, chat unu-la-unu și forum. Serviciile se concentrează în principal asupra copiilor și adolescenților, oferindu-le suport online, prin www.kellimni.com. Pe site sunt disponibile de asemenea, clipuri video, jocuri și informații generale. Nu se ocupă numai cu agresiunea, ci cu o serie de probleme care afectează adolescenții. Nicio evaluare nu a fost găsită. Cu toate acestea, în lipsa unor statistici oficiale, timpul de chat a fost prelungit. Posturile înregistrate pe forum arată că tinerii pun întrebări legate de bullying.

Site-ul (disponibil în limba malteză și engleză) oferă instrumente utile care să sprijine tinerii prin informații, chat, forumuri de unde își pot exprima grijile lor. Eforturile de diseminare includ materiale tipărite; afișe, site, promovarea la târguri și în școli. Kellimni.com este inovator, un serviciu de consiliere oferit on-line, ușor de utilizat și cu lucrări de artă atractivă. Această inițiativă poate fi destul de eficientă deoarece oferă tinerilor posibilitatea de a-și exprima preocupările lor, drepturile prin intermediul unor canale de comunicare, care sunt confortabile și ușor accesibile pentru ei. Design-ul site-ului și sprijinul online pot fi transferate în străinătate. Cu toate acestea, această adaptare sau fiecare context național este necesar, precum și formare profesională continuă și de recrutare de voluntari.

Evaluare: nivel ridicat de inovare și durabilitate, eficiență necunoscută, scalabilitate medie.

16) "Abordări moderne în prevenirea bullying-ului și violenței în școli. Raportul Conferințelor, 2008 (- Lituania)

"Abordări moderne în prevenirea bullying-ului și violenței în școli" sunt prezentări de la conferințele care au avut loc în 2008, cu sprijinul financiar al programului european DAPHNE. Prezentările se adresează societății. Ele au fost difuzate și sunt disponibile on-line. Toate materialele pot cu ușurință transferate la alte zone geografice.

Evaluare: nivel mediu de inovație, eficiență și durabilitate necunoscute, nivel ridicat de scalabilitate.

17) MOU între Telefono Azzurro și Ministerul Educației (- Italy)

MOU între Telefono Azzurro și Ministerul Educației a fost semnat în 2010, cu scopul de a dezvolta noi strategii de promovare a siguranței copiilor și adolescenților în școli. MOU a fost distribuit în școli, pentru publicul larg, pentru factorii politici și de decizie, precum și în mass-media. Poate fi găsit pe site-ul Telefono Azzurro. Această practică poate fi foarte eficientă, deoarece creează o rețea formală.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență necunoscută, durabilitatea și scalabilitate.

18) Programul OK (- Irlanda)

Programul OK (Our Kids School Anti-Bullying Programme), creat în 2011 de către Coaliția Națională Anti-Bullying (NABC) din Irlanda, oferă instruire pe mai multe niveluri cu scopul de a împuternici întreaga comunitate școlară să recunoască și să rezolve comportamentele agresive, prin furnizarea formării pentru fiecare membru al comunității școlare, folosind mesajul: No-Blame, No-Anger. Acest program include metode, cum ar fi studiul tuturor membrilor comunității școlare, Module de instruire pentru toate grupurile din cadrul comunității, metode de consultare cu fiecare grup în întreaga comunitate școlară, pentru a stabili nevoile fiecărui grup și o revizuire a politicii Anti-Bullying. Programul OK se bazează pe cercetări și descoperiri ale NABC apărute în munca experților. Cu toate acestea, niciun studiu de evaluare nu este disponibil. Programul OK este promovat on-line, prin intermediul mass-media și printr-o broșură.

Programul OK este inovator deoarece include un studiu legat de fiecare membru al comunității școlare, oferă o hartă personalizată privind nevoile specifice școlii. Acest program poate fi eficient, deoarece implică întreaga comunitate. Programul poate transferat la diferite zone tematice și geografice foarte ușor, deoarece se adaptează la nevoile fiecărei școli. Cu toate acestea, este nevoie de un personal calificat, precum și de implicarea întreprinderilor ca sponsori, fiind o modalitate bună de a implica comunitatea.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență și durabilitate necunoscută, scalabilitate medie. Această bună practică este un exemplu excelent la nivelul școlilor, fiind o abordare comunitară, însă este nevoie și de evaluare.

19) Programul "Prevenirea și confruntarea bullying-ului în școlile secundare, pe baza teoriei mentalizării" (- Grecia)

Programul "Prevenirea și confruntarea bullying-ului în școlile secundare, pe baza teoriei mentalizării" are ca scop prevenirea și gestionarea incidentelor de bullying din licee. Acesta este conceput de către Asociația pentru sănătatea psihologică a copiilor și adolescenților și se aplică în liceele din Grecia la nivel de clasă, în timp ce profesorul coordonează activitățile de atelier. Printre obiectivele sale se numără: introducerea și explicarea fenomenului de bullying, creșterea gradului de conștientizare a impactului emoțional al agresiunii, relația cu bătaușul, caracteristicile copilului agresat și rolul de observator, precum și modalitățile de a răspunde la violență. Programul se bazează pe teoria mentalizării, care combină mai multe abordări teoretice diferite. Programul se concentrează asupra copilului în contextul școlar, asupra

familiei, precum și asupra comunității. Oferă un manual cu activități, o serie de 11 workshop-uri pe teme legate de bullying în școală și teoria mentalizării folosită ca un instrument, un dosar cu literatură de specialitate (cărți și articole despre bullying). Acest program include activități, cum ar fi focus grupuri cu profesori și elevi, un curs de formare de trei zile pentru profesori și întâlniri sprijin pentru cadrele didactice.

Programul aduce un plus de înțelegere a fenomenului bullying-ului în comunitățile școlare, pregătește cadrele didactice în ceea ce privește fenomenul de violență în școală și oferă modalități de a preveni, de a combate și stopa agresiunea, promovând ideea dezvoltării abilităților de comunicare și coordonare, precum și abilitățile interpersonale. Formarea și sprijinul dat de profesioniștii din domeniul sănătății mintale este oferit pe parcursul implementării programului. Instrumentul nu are limite geografice, poate fi tradus și pilotat.

Evaluare: nivel ridicat de inovare și scalabilitate, eficiență și durabilitate necunoscute.

20) Proiectul "Școala fără bullying/ Bullying Free school" (Projekt "Mobbingfreie Schule", Germania)

Proiectul "Școala fără Bullying" a fost aplicat în Berlin pentru anul școlar 2011/2012. Clasa a dezvoltat o bază solidă de instrumente pentru a fi o comunitate viabilă în viitor. Începând cu anul școlar 2012/2013 psihologii școlari instruiesc membrii echipei de intervenție privind strategia de prevenire a violenței școlare și modalitățile de intervenție în momentele de criză. Pe o perioadă de doi ani, curriculum modular de instruire include, printre altele, un modul de combatere a violenței în școală. Pentru punerea în aplicare a proiectului, profesorii primesc o pregătire specială. Proiectul include și faza de diseminare, materiale și practici Anti-Bullying, practici de consiliere aplicabile pentru o săptămână de proiect, de combatere a agresiunii (inclusiv cyber bullying), patru filme, manuale de informare pentru părinți. Nicio evaluare nu este încă disponibilă. Proiectul a fost diseminat în continuare cadrelor didactice și profesioniștilor din sistemul de învățământ, la conferința "Școala fără Bullying", din data de 16 mai 2013.

Evaluare: nivel mediu de inovație, eficiență și durabilitate necunoscute și scalabilitate medie.

21) ProSAVE (Bulgaria, Grecia, Italia, Malta, România, Slovenia și Spania)

ProSAVE este un proiect european, finanțat de către Uniunea Europeană (Daphne III), elaborat cu contribuția organizațiilor partenere din Bulgaria (Asociația "Roditeli"), Grecia (Ellinogermaniki Agogi), Italia (Centro Studi e Formazione Villa Montesca - Primo Circolo

Didattico "San Filippo" Citta di Castello), Malta (Familii pentru Life Long Learning), România (Grup Scolar Tehnic de Transporturi Cai Ferate Iasi), Slovenia (Universitatea din Ljubljana, Facultatea de științe sociale) și Spania (Confederația Spaniolă de Educație), care operează în mod activ în domeniul educației. Obiectivul principal al ProSAVE este de a preveni fenomenul de "violență socială" în rândul colegilor, crearea și aplicarea unui set de măsuri inovatoare, bazate pe prosocialitate. ProSAVE intenționează să dezvolte o cooperare europeană de a organiza trasee practice în vederea realizării unui nou, proactiv și puternic obiectiv: "educarea comunității", promovând un contact mai mare între școli, familii și comunitate, de a re-lansa dinamica socială a comunității, pentru a spori partajarea unui cadru comun de valori și de a crește gradul de conștientizare cu privire la cultura etică, privind legalitatea și solidaritatea. Obiectivele proiectului sunt realizate prin implicarea directă a actorilor sociali (școală, părinți, educatori, alte forțe indirecte și factorii de decizie politică). Nicio evaluare nu este disponibilă până acum. Broșuri, postere, imagini și clipuri video sunt folosite pentru diseminarea proiectului. Acestea pot fi transferat la diferite zone tematice și geografice.

Evaluare: nivel ridicat de inovare și scalabilitate, eficiență și durabilitate necunoscute.

22) Programul Școala Sigură/ Safe Schools Programme – serviciul Anti-Bullying (- Malta)

"Programul Școala sigură - servicii anti-bullying" este organizat și finanțat de Direcția pentru servicii de învățământ din Ministerul Educației, începând cu anul 2000. Acest program inițiază, susține și coordonează eforturile depuse de școli în programe anti-bullying pentru a asigura un mediu sigur, care să conducă la învățare și bunăstare, care să susțină consilierii, psihologii, profesorii, terapeuții și lucrătorii de tineret. Activitatea anti-bullying oferă un serviciu în colaborare cu managerii școlilor, cu profesorii, Consiliile Școlare și cu părinții implicați în mod activ. Copiii participanți la program și familiilor lor sunt sensibilizați cu privire la problema bullying. Inițierea, sprijinirea și coordonarea eforturilor depuse de școli în programele anti-bullying, pentru a asigura un mediu sigur de îngrijire și educare, vor conduce la performanțe în învățare; formula implementării strategiilor și programelor anti-bullying la nivel de școală implică intervenție, prevenire și pregătire, un manual, linii directoare și o politică națională. Programul Anti-bullying oferă consiliere, înțelegere și sprijin în elaborarea unor soluții școlare privind fenomenul bullying și promovează un comportament pro-social.

Un studiu a fost efectuat de către EPASI în Europa (Charting Educational Policies to Address Social Inequalities in Europe), între ianuarie 2007 și februarie 2009, susține 9 ani de la înființarea Politicii Naționale de bună purtare în școli. Nu au fost înregistrate, cu excepția

anului 2004, un număr mai mare de școli care au sesizări individuale noi, în același an (174 de cazuri noi). Programul este difuzat prin intermediul resurselor online, prin vizitele în școli și prin site-uri cu descrierea proiectului; este inovator, permite o abordare holistică a școlii. Ideea că o unitate anti-bullying se ocupă cu o gamă de servicii legate de hărțuire pare foarte eficient. Serviciul trebuia să acționeze ca o legătură între școli și alte servicii pentru elevi sau agenții specializate în cadrul și în afara ministerului educației. Un serviciu care se ocupă cu bullying-ul în moduri diferite, poate fi transferat la diferite zone tematice și geografice. Acesta este un serviciu în curs de desfășurare și finanțat de către Serviciul elevilor, Departamentul Ministerului Educației. Cu toate acestea, disponibilitatea resurselor sale este o provocare și necesită un număr bun de resurse umane.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență, nivel mediu de scalabilitate și durabilitate.

23) Safe social media (- Italia și Spania)

Un proiect internațional transnațional, din Italia și Spania "Safe social media", coordonat de Associazione Davide.it Onlus (-lider de proiect, Italia - Venaria Reale (TO), în colaborare cu Cece - Confederación Española de Centros de Enseñanza, Spania (- Madrid), Intermedia Consulting (partener al proiectului - Italia, Roma), finanțat de către Uniunea Europeană (Daphne III), are ca obiectiv general reducerea expunerii la violență a copiilor și adolescenților printr-un program educațional de utilizare a mass mediai sociale. Proiectul dezvoltă un sistem educațional în scopul de a încuraja tinerii să utilizeze responsabil media, în școală și acasă. Acesta include sesiuni de formare în școli, cu scopul de ajuta părinții, copiii / adolescenții și educatorii, precum și aplicarea unui chestionar care să reflecte stilul de viață al adolescenților în mass-media. Printr-o analiză a datelor se elaborează un raport cu privire la stilul de viață de adolescenților, pentru educatori, părinți și ONG-uri. Propune diferite întâlniri oferite părinților și educatorilor, de prezentare a rezultatele raportului și unele sfaturi.

O bază de date este pusă la dispoziție pe internet și include mai mult de 400 de lucrări tehnice, rapoarte de cercetare științifică, ghiduri de utilizare în condiții de siguranță a noilor tehnologii și articole din mass media. Nicio evaluare nu este disponibilă până acum. Broșuri, postere, imagini și clipuri video sunt folosite pentru diseminarea proiectului. Acest proiect este inovator și reprezintă un efort fără precedent în Europa de a aduna într-un singur loc (virtual), principalele referințe, cunoștințe și instrumente dezvoltate în întreaga lume de media socială. *Social Media Safe* oferă o bază de date pentru a sprijini punerea în aplicare a intervenției sociale bazate pe dovezi, care pot fi eficiente pe termen scurt și pe termen lung (așa cum se aplică și în alte domenii, cum ar fi managementul afacerilor sau la sănătatea publică).

Instrumentele și strategiile privind cele mai bune utilizări ale Internetului pentru copii și adolescenți, pot fi utilizate și din alte țări.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, sustenabilitate și scalabilitate, eficiență necunoscută.

24) Școlile cu învățare prin cooperare și prevenire/ Schools of cooperative learning and prevention (- Grecia)

"Școlile cu învățare prin cooperare și prevenire" este un program educațional aprobat de către Ministerul Educației, sprijinit de Universitatea Aristotel din Salonic. Este proiectat și pilotat în Grecia de către Asociația de învățare prin colaborare. Programul are drept scop consolidarea cooperării în cadrul comunității școlare, definită prin calitatea relațiilor dintre membrii comunității școlare (elevi, profesori, părinți). Ca parte a unui program pilot, un comitet științific a fost stabilit. Programul acordă o atenție deosebită modului de predare din școală, mai degrabă decât ceea ce se predă copilului. Clasa funcționează ca un "stup social", în care toți copiii sunt priviți ca egali care învață acționând, promovând cetățenia activă. Prin urmare, metodele de predare trebuie să se bazeze pe revigorarea valorilor comunitare umane: egalitatea, solidaritatea, cooperarea. Metodele sunt inspirate din metodele pedagogice Freinet. Acestea includ activități, cum ar fi întâlnirile între profesori-părinți-psihologi, participarea activă a fiecărui elev în procesul de învățare, colaborare între elevi - profesor - autorități locale, consilierul psihologic, organizarea de activități culturale, în grădina școlii, activități tematice interdisciplinare, care implică experiențe de viață și de art-terapie.

Programul are propriul site-ul: <http://synergatiki-mathisi.blogspot.gr/>. Nu a fost găsită nicio formă de evaluare. În general, programul este inovator, deoarece promovează un întreg, școală – comunitate, pornind de la elementele de bază ale educației. Întregul program pot fi transferat și utilizat în alt fel de cazuri de bullying și în diferite zone geografice. Programul este deja implementat în alte țări (de exemplu, Finlanda).

Evaluare: nivel ridicat de inovare și scalabilitate, eficiență și durabilitatea necunoscute.

25) Campania 'Stand Up!' (- Irlanda)

Campania "Stand Up!" este o inițiativă de sensibilizare lansată în martie 2011 de către grupul BelongTo în Irlanda, în colaborare cu ASTI (Association of Secondary Teachers in Ireland), TUI (Teachers' Union of Ireland), NAPD (National Association of Principals and Deputy Principals), IGC (Institute of Guidance Counsellors), JMB (Joint Managerial Body), LOOK (Loving Our Out Kids), ISSU (Irish Second-level Students' Union) și IVEA (Irish Vocational

Education Association). Campania este susținută și de Departamentul de Educație prin voluntari și activiști. Inițiativa își propune să atragă atenția asupra hărțuirii homofobe/homophobic bullying și asupra a ceea ce elevii pot face pentru a-l preveni. "StandUp!" în serviciile pentru tineret oferă pachete educaționale, inclusiv o scrisoare de intenție, informații de fond, activități educaționale pentru tineri, un DVD și un ghid, precum și un poster, în timp ce "StandUp!" în școli oferă pachete de informare și activități. Sunt de asemenea incluse și filme Video. Nicio formă de evaluare nu este disponibilă. Eforturile de diseminare "StandUp!" includ promovări media, TV și interviuri radio, articole, un ghid și un Stand Up poster, filme video pe Youtube și pachete de informare cu activități pentru programul "StandUp!" în școli. Campania este susținută și de celebrități. Programul este inovator deoarece are ca scop înțelegerea pozitivă a tinerilor LGBT cu problemele lor, propunerea unor activități educaționale pentru a crește gradul de conștientizare, de creare a unor legături de susținere și de reducere a incidentelor de bullying. Această inițiativă ar putea fi eficientă, resursele programului fiind disponibile on-line, iar implicarea mass-mediei ar putea crește gradul de conștientizare.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență și durabilitate necunoscute, scalabilitate medie.

26) Telefono Azzurro App - pe Facebook (- Italia)

Telefono Azzurro pe Facebook a fost inițiată de către Telefono Azzurro și Facebook în 2013 în Italia. S-au implicat Telefono Azzurro și departamentul de IT, Facebook. Scopul a fost de a oferi copiilor și adolescenților un alt canal prin care să se poată contacta *Telefono Azzurro* și de a primi ajutor în caz de cyber-bullying, prezentându-se riscurile legate de utilizarea Internetului. Inițiativa s-a bazat pe analiza anuală implementată cu Eurispes. Telefono Azzurro monitorizează în continuare accesul la chat, reușind să gestioneze cel puțin 129 de cazuri. Pentru a utiliza chat-ul, un adolescent are nevoie de a descărca aplicația de pe profilul său de Facebook și acest lucru nu este foarte confortabil. Inițiativa a fost diseminată publicului larg și în mass-media și prin intermediul site-ului *Telefono Azzurro*. Aspectul inovator este aplicația în sine. Telefono Azzurro primește raportul prin aplicație, astfel încât acțiunea poate fi eficientă, fiind un avantaj pentru copiii care au un alt mod de a contacta Telefono Azzurro. Apps similare pot fi create.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență medie și scalabilitate, durabilitate necunoscută.

27) *Telefono Azzurro și "La Baracca Theatre": "Offside. A history of bullying" (- Italia)*

"Offside. Istoria bullying-ului" este o inițiativă de sensibilizare, bazată pe teatru, desfășurată din anul 2008 în Italia, de către Telefono Azzurro în colaborare cu La Baracca Theatre, Comune di Bologna. Campania fost finanțată de Mediafriends Italia. Scopul a fost de a dezvolta o piesă de teatru pe tematica bullying și apoi, pornind de la principalele scene ale piesei, să se creeze un pachet de formare pentru profesori, pentru a fi utilizat în școlile primare și secundare. Profesorii, educatorii și actorii s-au implicat în realizarea inițiativei, în timp ce voluntarii s-au implicat în a prezenta proiectul școlilor, în faza de diseminare. O piesă de teatru și un pachet de formare pentru cadrele didactice, cu activități care urmează să fie implementate în școli, copiilor și adolescenților, au fost produse.

Inițiativa s-a bazat pe analiza anuală implementată cu Eurispes. S-au diseminat publicului larg și prin mass-media, DVD-uri cu scene din piesa de teatru și activități care urmează să fie puse în aplicare de către cadrele didactice la clasă. Nicio formă de evaluare nu a fost efectuată mai departe. Aspectul inovator al acestei practici este de a vorbi despre bullying prin piese de teatru. Copiii învață despre impactul bullying-ului prin crearea unei piese de teatru, fiind un mod distractiv de învățare. Experiența poate fi transferată în alte orașe, regiuni din Italia.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență și durabilitate necunoscută, scalabilitate medie

28) *Telefono Azzurro și Nickelodeon: "Misiunea Antibullying: cine vorbește, câștigă" (- Italy)*

"Misiunea Antibullying: cine vorbește, câștigă" este inițiativa lui *Telefono Azzurro*, în colaborare cu Nickelodeon, care a început în 2012, în Italia. A fost finanțată de Nickelodeon și scopul principal a fost de a sensibiliza școlile privind fenomenul bullying. Cadrele didactice și de voluntarii s-au implicat în calitate de formatori în școală. Postere, broșuri pentru copii și părinți, precum și DVD-uri cu episoadele cu Spongeboob pe tema bullying au fost produsele acestei inițiative. Proiectul s-a bazat pe analiza anuală implementată cu ajutorul Eurispes; a fost diseminat în școli și publicului larg prin mass-media, folosindu-se desenele animate, broșuri și afișe, materiale pentru profesori și părinți. Nicio formă de evaluare nu a fost efectuată încă. Aspectul inovator este că tinerii pot învăța despre agresiunea de tip bullying la domiciliu, prin intermediul desenului animat, în timp ce, pe scară largă, se poate folosi unul din canalele italiene preferate de copii.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență, durabilitatea și scalabilitate necunoscute.

29) *Filmul "Clasa/ The Class" (- Estonia)*

Filmul "Clasa" a fost lansat în 2007 de către Amrion (Production Company) și Eesti Televisioon (ETV). Filmul descrie bullying-ul și violența din școli, prezentând povestea unui schimb de focuri la o școală. Actorii care joacă în film au fost elevi obișnuiți, de liceu și familiile lor. Filmul este foarte realist, așa cum a fost povestea reală din școlile finlandeze. În 2010, la trei ani după lansarea filmului, o serie de televiziuni au extins intriga filmului. Filmul a câștigat o popularitate imensă, a fost discutat pe larg în mass-media și rețelele sociale de pe Internet. Cu toate acestea, nicio formă de evaluare nu a fost efectuată.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență necunoscută, durabilitatea necunoscută, scalabilitate la nivel înalt.

30) *The Internet Farm* (- Greece)

"The Internet Farm" este o piesă de teatru bazată pe o cartea pentru copii cu tematica cyber-bullying. Piesa de teatru a fost creată sub egida Ministerului Educației și Ministerului Culturii Elene, cu sprijinul companiilor: Google și Saferinternet.gr. Aceasta a fost lansată în vara anului 2013 și a fost promovată în 10 orașe grecești. Cei doi autori ai piesei, Kormas Georgios și Samara Veronica sunt responsabili de supravegherea științifică a piesei. Piesa este gratuită, se adresează profesorilor, părinților și copiilor de grădiniță și de școală elementară. În poveste, care are loc într-o fermă, trăiesc personajele: Nikolas, Niki, o bufniță înțeleaptă și prietenul lor loial, Hercules. Prin joc, publicul este informat în mod amuzant și interactiv despre pericolele internetului și hărțuirea pe internet, cyber-bullying. Piesa este și pe site-ul www.saferinternet.gr. Este dificil de a evalua realele schimbări pozitive în legătură cu piesa de teatru, deoarece nu s-au creat criteriile de evaluare. În general, această practică este inovatoare, deoarece utilizează o metodă atractivă și prietenoasă copilului (joc prin teatru), are rolul de a crește gradul de conștientizare asupra pericolelor produse de cyber-bullying. Aceasta piesă de teatru a fost aplicată numai în Grecia. Cu toate acestea, se poate folosi în diferite regiuni geografice, adaptând conținutul la modul în care fiecare țară percepe agresiunea de tip bullying.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență și durabilitate necunoscute, scalabilitate medie.

31) *Școala poate combate bullying-ul (Mokykla gali įveikti patyčias. (-Lituania)*

"Școala poate combate bullying-ul", un program publicat de către Childline în 2008, cu sprijinul psihologilor Childline și sprijinul financiar al Ministerului Educației. Autorii săi sunt Robertas Povilaitis și Jurgita Smilte Jasiulionė. Se compune dintr-un Ghid pentru profesori cu

privire la agresiunea bullying ca un fenomen, consecințele pentru victimă, climatul psihologic școlar și prevenirea bullying-ului în școală. Oferă sfaturi practice cu privire la modul în care se monitorizează violența, cum se răspunde la agresiune și ce măsuri să ia. Publicația a fost răspândită și este, de asemenea, disponibilă on-line. Nicio evaluare nu este disponibilă. Proiectul poate fi transferat la alte zone geografice, în cazul în care este tradus.

Evaluare: nivel mediu de inovație, eficiență și durabilitate necunoscute și scalabilitate medie.

32) Povestea lui Victor și a Mariei (- Grecia)

"Povestea lui Victor și a Mariei" este o piesă de teatru care abordează tema agresiunii, a bullying-ului. Piesa este scrisă de Aggelopoulos Tasos, un profesor grec de la Universitatea Aristotel din Salonic-Grecia, care este, de asemenea, director. Această poveste are drept scop sensibilizarea publicului cu privire la bullying, prin participarea personajelor: agresorul (bully), copilului agresat, observatorii; răspunde provocărilor actuale și condițiilor economice dificile. Piesa este prezentată în sălile de clasă, în școli, la stadiul experimental de "Art"; este jucată nu numai de la o școală la alta, ci și de la o clasă la alta, în timp ce copiii se uită din băncile lor, în prezența unui profesor. Este o poveste originală, în timpul căreia, doi actori povestesc într-un mod jucăuș și prin schimbare de roluri multiple, un caz de hărțuire la școală, sugerând în același timp moduri în care să se facă față. Reprezintă pentru copii o modalitate de a se familiariza cu piesele de teatru, deoarece se bazează pe tehnici de joc de rol și de dramatizare (reprezentare fictivă). Chiar dacă piesa atrage imediat interesul copiilor, este dificil de a evalua realele schimbări pozitive, deoarece nu a existat o evaluare. În general, această piesă de teatru este inovatoare și poate fi eficientă, deoarece se realizează în sala de clasă, cu participarea copiilor, atrăgând interesul copiilor spre consecințele bullying-ului. Această piesă de teatru se face numai în Grecia. Cu toate acestea, se poate folosi în diferite regiuni geografice, după adaptarea conținutului piesei, luând în considerare modul în care fiecare țară percepe agresiunea.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență și durabilitate necunoscute și scalabilitate medie.

33) "Cu curaj împotriva agresiunii"- un ghid practic al proiectului "Școala ca un habitat – fără bullying" ("Mit Mut gegen Mobbing" Ein Praxisleitfaden zum Projekt „Schule als Lebensraum – ohne Mobbing“, Germania)

"Cu curaj împotriva agresiunii", un ghid practic a fost elaborat în 2012, ca parte a proiectului bavarez "Școala ca un habitat - fără agresiune". Broșura este concepută ca un ghid practic pentru managementul școlii și pentru cadrele didactice, oferă acces rapid la problematica agresiunii de tip bullying, permite promovarea unor studii de caz și modalități de prevenire și intervenție. Ghidul oferă răspunsuri la întrebări cheie despre bullying, descrie unele cazuri și recomandă măsuri concrete de prevenire și intervenție, cum ar fi procesul de conversație, politici și programe cu soluții individuale. Nicio evaluare nu este încă disponibilă. Proiectul a fost difuzat prin intermediul ghidului practic și on-line. Experiența aceasta poate fi transferată în alte zone geografice, în cazul în care ghidul este tradus.

Evaluare: nivel ridicat de inovație, eficiență și durabilitate necunoscute, scalabilitate medie.

REFERINȚE

Planul de acțiune/ ActionWork:

<http://www.actionwork.com/index.html>

ActionWork's Silent Scream Roadshow, 2007, evaluation:

<http://www.actionwork.com/images/silentscreamnov07.pdf>

Facebook page: <https://en-gb.facebook.com/actionwork>

<http://www.youtube.com/watch?v=Pzn4inS1awM>

<http://www.antibullyingweek.co.uk>

Analiza procesului de luare a deciziilor:

<http://www.attempt-eu.org/methods/explicitation-of-the-decision-making-process/>

<http://www.attempt-eu.org/videos/>

STUDIUL ANUAL - Indagine conștientivă asupra condiției copilăriei și adolescenței în Italia:

www.azzurro.it

www.eurispes.eu

www.giovaniprotagonisti.azzurro.it

www.apple.it

Alianța Anti-Bullying:

<http://www.anti-bullyingalliance.org.uk/home.aspx>

Evaluarea Alianței Anti-Bullying, (2007). Departamentul pentru Educație.

Lista membrilor ABA: <http://www.anti-bullyingalliance.org.uk/about-us/membership/our-members/list-of-all-members.aspx>

<http://www.anti-bullyingalliance.org.uk/aba-week/fundraise.aspx>

<http://www.anti-bullyingalliance.org.uk/1083.aspx>

<http://www.anti-bullyingalliance.org.uk/1083.aspx>

<http://www.anti-bullyingalliance.org.uk/1079.aspx>

Centrul Anti-Bullying (ABC, Irlanda):

O' Moore, A.M., Kirkham, C. & Smith, M. (1997). Bullying behaviour in Irish schools: A nationwide study. Irish Journal of Psychology.

ABC Centre (2004). A review of scientifically evaluated good practices of preventing and reducing bullying at school in the EU Member States (2004),

http://www.eucpn.org/docs/review_bullying_at_school_en.pdf

<http://abc.tcd.ie/>

Campania Anti-Bullying: Stop violența în școli, stop bullying

<http://cnmv.ro/comenius/>

<http://didactic.ro>

<http://www.cmbrae.ro>

<http://cnmv.ro/comenius/product.html>

<http://archive.beatbullying.org/dox/resources/posters.html>

http://cnmv.ro/comenius/docs/pliant_news.pdf

<http://www.defilisterni.org/sito2010-11-12/BullyingEbook.pdf>

<http://www.etlab.eu/files/chapter%202.pdf>

<http://www.defilisterni.org/sito2010-11-12/BullyingEbook.pdf>

<http://eprints.qut.edu.au/60867/>

http://www.ismb.edu.ro/documente/proiecte/SKMBT_C45213032619050.pdf

Săptămâna Anti-Bullying:

<http://www.antibullyingweek.co.uk>

<http://www.kidscape.org.uk/resources/anti-bullying-week-2013/>

<http://www.educationscotland.gov.uk/resources/a/antibullyingweek.asp>

<http://www.anti-bullyingalliance.org.uk/aba-week.aspx>

Săptămâna Anti-Bullying: campania video "Bullying-ul se poate opri și trebuie":

<http://www.youtube.com/watch?v=vpYTGmUj00I>

www.bepatyciu.lt

www.vaikulinja.lt

Artsafe and Conflict Transformation:

GENATHLON: info@genathlon.gr

BeatBullying:

<http://archive.beatbullying.org/index.html>

BeatBullying you tube channel <http://www.youtube.com/beatbullying>

Ghid:

- <http://www.beatbullying.org/parents-and-carers/resources/>

- <http://www.beatbullying.org/teachers-and-professionals/resources/>

Resurse pentru învățare:

<http://archive.beatbullying.org/dox/resources/online-resources.html>

<http://archive.beatbullying.org/dox/working-at-BB/volunteering-policy-statement.html>

Plan de lecție: <http://archive.beatbullying.org/dox/resources/resources.html>

Campanii: <http://archive.beatbullying.org/dox/what-we-do/campaigning.html>

Evidențe din programul Beatbullying:
<http://www.publications.parliament.uk/pa/cm201012/cmselect/cmeduc/1515/1515vw23.htm>
<http://www.saintmaries.wigan.sch.uk/antibullying.html>

Campania anti-bullying Blue Shield:

www.ispcc.ie

<http://www.ispcc.ie/shield>

www.childline.ie

<http://www.ispcc.ie/campaigns-lobbying/shield-my-school-programme/4814>

<http://www.thejournal.ie/ispcc-blue-shield-campaign-bullying-818126-Mar2013/>

Broșuri pentru copii, părinți, instituții de educație. Prevenirea fenomenului cyberbullying:

http://www.bepatyciu.lt/static/cms_page_media/4/VL_elektroninesPatycios_vaikams_A4.pdf

http://www.bepatyciu.lt/static/cms_page_media/4/VL_elektroninesPatycios_tevams_A4.pdf

http://www.bepatyciu.lt/static/cms_page_media/4/VL_elektroninesPatycios_darbuotojams_A4.pdf

www.bepatyciu.lt

www.vaikulinija.lt

BulliBusters:

<http://www.bullybusters.org.uk/>

<http://www.bullybusters.org.uk/teachers/about/statistics/>

<http://www.teenwirral.com/staying-safe/bullying/getting-help-bullybusters>

<http://www.liverpoolecho.co.uk/news/liverpool-news/bullybusters-update-december-2-3463580>

<http://www.liverpoolecho.co.uk/news/liverpool-news/echo-backed-charity-bullybusters-recruit-anti-bullying-3334141>

<http://www.localsolutions.org.uk/projects/page19/>

Celebrities for Kids - Campania Media Anti Bullying

<https://www.facebook.com/groups/cfkmalta/>

<http://www.di-ve.com/news/1-3-children-involved-bullying>

http://www.youtube.com/watch?v=Lit_cQUdRH0

http://www.youtube.com/watch?v=dRmJc_Asayg

Linia Childline - Irlanda:

Childline Online website <https://www.childline.ie/>

<http://www.ispcc.ie/childline>

<https://www.facebook.com/ISPCCChildline>

Childline Statistics, 2012: <http://www.ispcc.ie/services/services-for-children-young-people/childline/childline-statistics-2012/5843>

Brochure: http://ec.europa.eu/justice/fundamental-rights/files/presentations_missing_children_2012/11_caroline_osullivan_en.pdf

<http://www.independent.ie/irish-news/childline-receive-over-1000-calls-on-christmas-day-in-ireland-28951540.html>

Filmul de copii " Mituri despre bullying":

<http://www.bepatyciu.lt/lt/galerija/video-galerija/mitai-apie-patycias/>

www.bepatyciu.lt

www.vaikulinija.lt

Circle time:

<http://www.antibullying.net/circletime.htm>

<http://www.circle-time.co.uk/resources/2007/10/22/anti-bullying-circle-time-session-plan>

<http://www.niabf.org.uk/cms/images/stories/documents/resources/Circle%20Time%20Lesson%20Plan.pdf>

Activități la clasă pentru prevenirea fenomenului bullying și a violenței între elevi. Teachers' Manualul profesorilor pentru școlile primare. Association for the Psychological Health of Children and Adolescents:

<http://www.epsype.gr>

Collaborative games:

<http://www.attempt-eu.org/methods/cooperative-games/>

Cool School Programme:

The Cool School Programme (2000). Extent of Bullying in Second Level Schools in the North Eastern Health Board Area. Unpublished report to the North Eastern Health Board.

<http://www.hse.ie/eng/services/Publications/services/Children/Cool%20School%20Bully%20Free%20Project%20Booklets.html>

http://www.hse.ie/eng/services/list/4/ChildrenandFamilyServices/Child_and_Adolescent_Health/Coolschoolbullyfree/

Prevenirea Cyberbullying-ului:

http://www.bepatyciu.lt/static/cms_page_media/4/elektronines%20patycios%20perziurai_galutinis.pdf

www.bepatyciu.lt

www.vaikulinija.lt

CyberMentors:

www.cybermentors.org.uk

BeatBullying (2009). Virtual Violence: Protecting Children from Cyberbullying (2009).

<http://www.beatbullying.org/>

MiniMentors: <http://www.minimentors.org.uk/>

Broșură: <http://archive.beatbullying.org/pdfs/CyberMentors-Brochure.pdf>

Poster: <http://archive.beatbullying.org/dox/resources/posters.html>

Video: <http://www.youtube.com/watch?v=yUyRHVTC0tg>

<http://archive.beatbullying.org/dox/media-centre/press-releases.html>

<http://northsouthnews.com/index.php/europe/4380-the-beat-bullying-movement-launches-in-europe>

http://www.snf.org/index.php?ID=grants_EN&Rec_ID=5770

Empowering young people to prevent gendered violence through peer tutoring education:

European Network against Violence (chairwoman: Petroulaki Kiki), Zaxaritsa Street, 12 Athens, 2109225491

Fairplayer - against violence in schools and social skills!:

<http://www.fairplayer.de/mediathek/videos/beitrag-fairplayer-2/>

Teatru Forum pentru profesori și părinți/ Forum Theatre for the training of teachers and parents:

<http://www.attempt-eu.org/methods/forum-theatre/>

<http://www.attempt-eu.org/videos/>

Pot comunica fără bullying/ I can communicate without bullying:

http://www.sac.smm.lt/images/file/e_biblioteka/7_moku%20bendrauti%20be%20patyciu.pdf

Instrument interactiv pentru gestionarea bullying-ului în școală/ Interactive Educational Tool for Managing School Bullying:

www.hamogelo.gr

www.e-abc.eu

Interactive Form/Design Theatre:

<http://www.attempt-eu.org/videos/>

<http://www.attempt-eu.org/methods/interactive-design-theatre/>

<https://www.youtube.com/channel/UCPs8090cgSIMLhVRODeI7fw.ht>

<https://www.youtube.com/channel/UCPs8090cgSIMLhVRODeI7fw>

Intervenții interactive pentru prevenirea fenomenului bullying în școală/ Interactive Interventions to Prevent the Phenomenon of School Bullying:

www.hamogelo.gr

www.e-abc.eu

ITALIAN L2: STUDENT= SCHOOL: FAMILY:

www.cooss.marche.it/formazione

Fanpage coossricercaeformazione

Kellimni.com:

<http://www.kellimni.com/>

Kidscape:

<http://www.kidscape.org.uk/>

Kidscape research and survey on training: <http://www.kidscape.org.uk/training/zap-assertiveness-training/key-findings/>

Kidscape <http://www.kidscape.org.uk/media/39411/kszapyear3report.pdf>

<http://www.guardian.co.uk/society/2011/sep/23/bullying-children-kidscape-courses>

Helpline Youth2Youth, run by young people: <http://www.youth2youth.org.uk/>

Information and advice for parents, carers, professionals, young people:

<http://www.kidscape.org.uk/parents-carers/>

<http://www.kidscape.org.uk/professionals/>

<http://www.kidscape.org.uk/young-people/>

Raportul Conferinței, 2008: Cercetări moderne privind prevenirea bullying-ului și violenței în școală/ Modern approaches in prevention of bullying and violence in schools. Conference reports. 2008:

http://www.vaikulinja.lt/files/konf_pranesimai_eng.pdf

MOU între Telefono Azzurro și Ministerul Educației:

www.istruzione.it

Programul OK:

<http://nabc.ie/index.php?id=27>

<http://nabc.ie/index.php?id=3>

http://nabc.ie/fileadmin/user_upload/about_us/NABCflyer_OK_Programme.pdf

<http://nabc.ie/index.php?id=10>

Petiția Online: Anti CyberHarasement

<http://app.di-ve.com/news/anti-cyber-harassment-alliance-malta>

https://www.change.org/petitions/house-of-representatives-malta-enact-a-law-making-cyberstalking-and-cyberharassment-a-criminal-offence?utm_campaign=autopublish&utm_medium=facebook&utm_source=share_petition

PEAB - peer education against bullying:

www.smontailbullo.it

Programul de prevenire și combatere a Bullying-ului în școile secundare, utilizarea teoriei mentalizării:

<http://www.epsype.gr>

<http://aphca-mbt.blogspot.gr/>

Proiectul "Bullying Free school":

<http://bildungsserver.berlin-brandenburg.de/mobbingfreie-schule.html>

<http://www.berlin.de/sen/bjw/presse/archiv/20130515.1025.384817.html>

ProSAVE:

<http://www.era-edu.com/csfrm/ProSAVE/>

Safe social media:

www.safesocialmedia.eu.

Programul școala sigură / Safe Schools Programme – serviciul Anti-Bullying:

<https://www.education.gov.mt/Page.aspx?pid=338>

[http://www.epasi.eu/\\$-project-study.cfm?PID=242](http://www.epasi.eu/$-project-study.cfm?PID=242)

<http://schoolnet.gov.mt/safe/abu/>

<http://schoolnet.gov.mt/guidance/Related%20Links.htm>

Schools of cooperative learning and prevention:

<http://synergatiki-mathisi.blogspot.gr>

School mediation. Educating students in managing violence and bullying:

Artinopoulou, V. (in cooperation: Kalavri, Ch. And Michael, I) (2010). School mediation. Educating students in managing violence and bullying. Athens: Nomiki Vivliothiki publishers (in Greek).

Campania ‘Stand Up!’:

<http://www.belongto.org/>

<https://www.facebook.com/belongtoyouthservices>

<http://www.belongto.org/campaign.aspx>

<http://www.belongto.org/campaign.aspx?blogid=7763>

<http://www.belongto.org/campaign.aspx?contentid=6270>

<http://www.belongto.org/campaign.aspx?contentid=6269>

<http://www.belongto.org/campaign.aspx?video=yes>

<http://www.ispcc.ie/news-media/tv-radio-interviews/232>

<http://www.thejournal.ie/unesco-praises-irish-anti-homophobic-bullying-campaign-as-global-best-practice-303945-Dec2011/>

<http://www.thejournal.ie/homophobic-bullying-campaign-a-youtube-hit-139070-May2011/>

<http://www.youtube.com/watch?v=lrJxqvalFxm>

<http://www.youtube.com/watch?v=uzKUIXWop6c>

Stay Safe (CAPP programme):

<http://www.staysafe.ie>

<http://health.mo.gov/data/interventionmica/SexualAssaultPrevention/5603.pdf>

<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0145213499000927>

Filmul “The Class”:

<http://www.klassifilm.com/>

<http://www.imdb.com/title/tt0988108/>

<http://etv.err.ee/arhiiv.php?id=111298>

The Farm On The Internet:

www.saferinternet.gr

The school can overcome bullying:

http://www.sac.smm.lt/images/file/e_biblioteka/6_mokykla%20gali%20iveikti%20patycias.pdf

www.bepatyciu.lt

www.vaikulinja.lt

The Youths' table:

http://www.zero5nove.it/?page_id=9

Toolkit. Digital & Media Literacy Education:

www.virtualstages.eu - see section 'download'

CESIE: <http://cesie.org/educazione-formazione/vsav-toolkit/>

- <http://bricks.maieutiche.economia.unitn.it/?p=3515>

- <http://www.mediaeducationmed.it/notizie/ultime-news/159-toolkit-mediaadigital-education.html>

- [http://www.academia.edu/2297279/Toolkit - Digital and Media Literacy Education](http://www.academia.edu/2297279/Toolkit_-_Digital_and_Media_Literacy_Education)

- <http://tutoronline09.wordpress.com/2012/12/22/toolkit-digital-media-literacy-education/>

- <http://www.mediaeducationmed.it/>

- <http://www.australianscience.com.au/education/toolkit-digital-media-literacy-education/>

- <http://ncte-ama.blogspot.it/2013/05/toolkit-digital-media-literacy.html>

- <http://www.media-and-learning.eu/resource/digital-media-literacy-education-a-teacher%E2%80%99s-guide>

- <http://www.educationduepuntozero.it/tecnologie-e-ambienti-di-apprendimento/ne-apocalittici-ne-integrati-4061797435.shtml>

- <http://www.progettoalveare.org/digital-media-literacy-education/>

“With courage against bullying" A Practical Guide about the project "School as a habitat - without bullying":

[http://www.schulberatung.bayern.de/imperia/md/content/schulberatung/pdfmuc/broschueren/
mit mut gegen mobbing isb 2012.pdf](http://www.schulberatung.bayern.de/imperia/md/content/schulberatung/pdfmuc/broschueren/mit_mut_gegen_mobbing_isb_2012.pdf)

www.antibullying.eu

info@antibullying.eu

Această publicație a fost realizată cu sprijinul financiar al Programului Daphne III al Uniunii Europene. Conținutul acestei publicații este responsabilitatea exclusivă a "The Smile of the Child" și a partenerilor din cadrul proiectului EAN și nu pot fi luate în niciun fel pentru a reflecta punctele de vedere ale Comisiei Europene.

 daphne